

Langetermijneffecten van re-integratie

Amsterdam, november 2013
In opdracht van het ministerie van SZW

Langetermijneffecten van re-integratie

Marloes Lammers
Lucy Kok
Conny Wunsch

seo economisch onderzoek

“De wetenschap dat het goed is”

SEO Economisch Onderzoek doet onafhankelijk toegepast onderzoek in opdracht van overheid en bedrijfsleven. Ons onderzoek helpt onze opdrachtgevers bij het nemen van beslissingen. SEO Economisch Onderzoek is gelieerd aan de Universiteit van Amsterdam. Dat geeft ons zicht op de nieuwste wetenschappelijke methoden. We hebben geen winstoogmerk en investeren continu in het intellectueel kapitaal van de medewerkers via promotietrajecten, het uitbrengen van wetenschappelijke publicaties, kennisnetwerken en congresbezoek.

SEO-rapport nr. 2013-49

ISBN 978-90-6733-711-3

Copyright © 2014 SEO Amsterdam. Alle rechten voorbehouden. Het is geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in artikelen en dergelijke, mits daarbij de bron duidelijk en nauwkeurig wordt vermeld.

Samenvatting

Inzet van re-integratietrajecten leidt op korte termijn tot een kleinere kans op werk en op lange termijn tot een grotere kans op werk. De verhoogde kans op werk is zowel voor WW'ers als voor bijstandsgerechtigden blijvend, in ieder geval tot acht jaar na instroom in de WW/bijstand.

Het ministerie van SZW wil graag weten of door de inzet van re-integratiemiddelen de kans op werk op de lange termijn toeneemt.

Voor dit onderzoek zijn drie groepen geselecteerd: personen die in 2003 zijn ingestroomd in de bijstand of de WW en personen die in 2006 zijn ingestroomd in de WW. Degenen die in 2003 zijn ingestroomd, zijn acht jaar lang gevolgd en degenen die in 2006 zijn ingestroomd, zijn vijf jaar lang gevolgd. Sinds 2003 is het re-integratiebeleid veranderd. Zo is bijvoorbeeld de sluitende aanpak, die in 2003 nog van kracht was, later afgeschaft. Zowel UWV als gemeenten zetten re-integratie sindsdien selectiever in.

Kans op werk neemt op korte termijn af, op lange termijn blijvend toe

Inzet van re-integratietrajecten leidt in de eerste 12 tot 24 maanden na instroom in de bijstand/WW tot een kleinere kans op werk en op langere termijn tot een grotere kans op werk. In eerste instantie leidt een traject tot een lagere kans op werk, doordat werklozen die een traject volgen minder bezig zijn met het zoeken naar een nieuwe baan: er is sprake van insluiting in het traject (lock-in-effect). Na afloop van het traject wordt intensiever naar een baan gezocht. Vanaf dat moment leidt het traject tot een grotere kans op een baan dan wanneer geen traject zou zijn gevolgd.

Voor WW'ers is de schade als gevolg van het lock-in-effect groter dan voor bijstandsgerechtigden. Bijstandsgerechtigden hebben ook zonder re-integratietraject een lage kans om snel een baan te vinden. Daarom is het lock-in-effect voor hen minder aan de orde.

Het effect van re-integratietrajecten op de baanvindkans is blijvend positief: het vinden van een baan zorgt ervoor dat de ex-uitkeringsgerechtigde ook in de toekomst een hogere kans heeft op een baan. Dit kan omdat de nieuwe werknemer dezelfde baan behoudt, omdat hij vanuit een baan makkelijker een andere baan vindt dan vanuit werkloosheid, of omdat hij in de baan recente werkervaring opbouwt, waardoor hij na eventuele terugval in de uitkering aantrekkelijker is voor een nieuwe werkgever. Werklozen die een traject volgen hebben gerekend over acht jaar na instroom in de bijstand/WW meer maanden gewerkt dan mensen die geen traject volgen. Arbeidsbemiddeling voor bijstandsgerechtigden en IRO voor WW'ers die in 2003 instromen in de WW zijn het meest effectief. WWB'ers die deelnemen aan arbeidsbemiddeling hebben na acht jaar gemiddeld 37,1 maanden gewerkt. Zonder traject zouden dit 29,8 maanden zijn geweest (7,3 maanden meer). WW'ers die een IRO-traject volgen hebben na acht jaar 50,8 maanden gewerkt. Zonder traject zouden dit 47 maanden zijn geweest (3,8 maanden meer).

Overige effecten

- Door het volgen van een re-integratietraject vinden meer mensen een duurzame baan (die langer dan een half jaar duurt).
- Voor WW'ers heeft het volgen van een traject een negatieve invloed op de kans om een baan te vinden met een salaris van tenminste 90% van het oude uurloon. Mogelijk moeten werklozen hun looneisen neerwaarts bijstellen, omdat zij al langer werkloos zijn geweest op het moment dat zij solliciteren.
- Opgeteld over een periode van zeven kalenderjaren na instroom in de bijstand/WW zijn de maatschappelijke opbrengsten in termen van extra inkomen uit arbeid voor de meeste trajecten die in 2003 zijn ingezet positief. Het negatieve effect op het inkomen uit arbeid in de eerste een à twee jaar wordt ruimschoots gecompenseerd door het extra inkomen op de langere termijn.
- De baten van trajecten bestaan vooral uit de extra productie die als gevolg van het traject wordt geleverd. Extra productie leidt tot een hoger bruto nationaal product en verhoogt de totale welvaart in Nederland. Om de kosteneffectiviteit te beoordelen moeten daarom de kosten van trajecten worden afgezet tegen de extra productie die mensen leveren als gevolg van het traject. Verondersteld is dat de extra productie gelijk is aan het extra inkomen, vermeerderd met de werkgeverslasten (samen de loonkosten). De productiviteitswinst van arbeidsbemiddeling voor WWB'ers en scholingstrajecten en IRO-trajecten voor WW'ers weegt op tegen de kosten. Scholingstrajecten voor bijstandsgerechtigden zijn kosteneffectief als zij gemiddeld minder kosten dan € 3.770. Andere trajecten zijn niet kosteneffectief.
- Niet-deelnemers aan een traject stromen sneller uit de uitkering (zonder baan). Dit komt vermoedelijk doordat bij degenen zonder traject mensen zitten die niet willen voldoen aan de sollicitatieplicht of de plicht om aan een traject mee te werken. Kennelijk wegen voor hen de voordelen van het wel voldoen aan de sollicitatieplicht of het volgen van een traject niet op tegen de nadelen daarvan. Hun uitkering wordt door de gemeente of UWV beëindigd of zij kiezen er zelf voor om de uitkering te beëindigen. Bij WW'ers kan het ook zijn dat deelnemers aan trajecten wel vaker een baan vinden, maar ook weer vaker terugvallen in de WW-uitkering, terwijl zij anders werkloos zouden blijven en na verloop van tijd geen recht meer zouden hebben op een uitkering (bijvoorbeeld vanwege partnerinkomen of vermogen).

English summary

In the long-run active labour market programs lead to increased employment opportunities. The increased employment opportunities persist, at least until eight years after the inflow into unemployment.

The Ministry of Social Affairs is interested in the long run effects of active labour market policies for social assistance recipients and unemployment benefit recipients.

For this study, three groups are selected: individuals who flow into social assistance or unemployment benefits in 2003 and persons who flow into unemployment benefits in 2006. Those who entered in 2003 are followed for eight years and those who entered in 2006 are followed for five years. Between 2003 and 2006 an important policy shift took place. Before 2003 active labour market policy was based on a comprehensive approach, which prescribed that all persons entering unemployment or social assistance had to be offered a re-employment program within a year. Since 2003, the comprehensive approach was abandoned, leaving room for municipalities and the Employee Insurance Agency (UWV) to selectively offer re-employment services.

Employment effects are negative in the short term and positive in the long term

Re-employment services initially lead to a smaller probability of employment and in the longer term to increased employment opportunities. Initially the probability to find a job declines because those entering a program are busy following the program instead of looking for a job (lock-in effect). When the program is finished they intensify their job-seeking activities. From that point on the program leads to a greater probability of finding a job in comparison to those who did not enter a program.

For unemployment benefit recipients the damage caused by the lock-in effect is greater than for social assistance recipients. Individuals who receive unemployment benefits have a high probability of finding a job without being offered an active labour market program. The lock-in effect reduces this probability substantially. Social assistance recipients already have a low chance of finding a job, even before entering the re-employment program. Therefore, the lock-in effect does not harm them as much.

The effect of re-employment services on employment opportunities in the long run is persistently positive. This may be because the new employee retains the same job, because finding another job while employed is easier than while unemployed, or because the recent work experience makes him more attractive to a new employer, even after a new relapse in unemployment. Over a period of eight years after inflow in social assistance or unemployment benefits, those entering a re-employment program have worked more months than those who did not. Job placement assistance for social assistance recipients and an individual budget for those on unemployment benefit are most effective. Job placement assistance increases the average number of months employed in the eight years after inflow in social assistance from 29.8 to 37.1. An individual budget increases the average number of months employed from 47 to 50.8 months in the eight years after inflow in an unemployment benefit.

Other effects

- Active labour market programs not only increases the probability to get a job, but also increase the probability to get a durable job (i.e. lasts for more than six months).
- For those on unemployment benefits, employment services have a negative impact on the probability to find a job with a salary of at least 90% of the old wage. Unemployed may decrease their reservation wage, because they have been unemployed for some time at the time they apply for a job. Because of the lock-in effect employment services initially lengthen the unemployment period.
- Added up over a period of seven calendar years after inflow in social assistance or unemployment most re-employment services cause labour income to rise. The negative effect on labour income in the first one or two years is more than offset by the additional income on the longer term.
- The benefits of re-employment services consist mainly of additional production as a result of the services. Additional production leads to a higher gross national product and increases total wealth. Therefore, to assess the cost-effectiveness the costs of re-employment services are compared with the additional production as a result of the services. It is assumed that the value of additional production is equal to total labour costs (the extra gross income plus employers' costs). The productivity gains from job placement assistance for social assistance recipients and from individual budgets for unemployment benefit recipients outweigh the costs of these services. Schooling is cost effective for social assistance recipients if the program costs are less than € 3,770. Other re-employment services are not cost effective.
- Non-participants more often exit social assistance or the unemployment benefit without finding a job than those participating in active labour market programs. This is probably because non-participants do not want to meet the obligation to apply for jobs. Apparently the advantages of meeting the obligation to apply for jobs do not outweigh the disadvantages. Their benefit is terminated by the municipality or the Employee Insurance Agency (UWV) or they choose to terminate the benefit themselves. For those on an unemployment benefit it may also be that participants more often find a job, but then relapse into the unemployment benefit. Without the active labour market program they would have stayed unemployed, and their right to receive unemployment benefits would have expired sooner.

Inhoudsopgave

Samenvatting	i
English summary	iii
1 Inleiding	1
2 Overzicht literatuur	3
3 Wie volgen er een traject?	7
3.1 Instroom bijstand 2003	7
3.2 Instroom WW 2003	9
3.3 Instroom WW 2006	11
3.4 Conclusie.....	13
4 Effecten op werk	15
4.1 Interpretatie van effecten.....	15
4.2 Kans op werk	15
4.3 Totaal aantal maanden werk	20
4.4 Conclusies.....	22
5 Effect op kwaliteit van de baan	25
5.1 Duurzaamheid baan: kans op werk voor ten minste zes maanden op rij.....	25
5.2 Kans op een goed uurloon: ten minste 90 procent van oude uurloon.....	27
5.3 Jaarlijkse inkomsten uit arbeid.....	29
5.4 Conclusies.....	30
6 Effect op uitkeringsafhankelijkheid	31
6.1 Kans op een uitkering.....	31
6.2 Totaal aantal maanden uitkering.....	34
6.3 Aantal keren terugval in de uitkering	36
6.4 Conclusies.....	36
7 Kosteneffectiviteit	39
8 Verschillen tussen groepen	43
9 Conclusies	49
Literatuur	51
Bijlage A Databewerkingen	55
Bijlage B Beschrijvende statistiek	57

Bijlage C	Matchingprocedure	73
Bijlage D	Kwaliteit van de match	75
Bijlage E	Verschillen tussen groepen.....	89
Bijlage F	Literatuur.....	105

1 Inleiding

Er is in Nederland weinig onderzoek beschikbaar over de effectiviteit van re-integratie op de lange termijn. De meeste onderzoeken naar effectiviteit van re-integratietrajecten beperken zich tot de vraag of mensen binnen 6, 12 of 18 maanden een baan vinden. Dit betekent dat er weinig zicht is op de duurzaamheid van gevonden banen op de lange termijn, maar ook dat banen die langer dan een jaar na afronding van trajecten worden gevonden, buiten beeld blijven.

Inmiddels is het mogelijk om door koppeling van microdatabestanden een langere periode in beeld te brengen. Het ministerie van SZW heeft SEO Economisch Onderzoek gevraagd om de langetermijneffecten van re-integratietrajecten te berekenen. Het ministerie wil met het onderzoek ook meer inzicht krijgen in het loon en de duurzaamheid van banen die worden gevonden na inzet van re-integratietrajecten, en in patronen van terugval in de uitkering.

Het onderzoek is uitgevoerd op een databestand met de volgende gegevens over de periode 2001 tot en met 2011:

- Uitkeringen (WW-, bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering)
- Banen en baankenmerken (sector, loon, deeltijdfactor)
- Re-integratieondersteuning (type, moment van inzet)
- Demografische gegevens (leeftijd, geslacht, etniciteit, leefvorm)

Het effect van re-integratietrajecten is bepaald door mensen die in het eerste jaar na instroom in de WW of de bijstand een re-integratietraject zijn gestart te vergelijken met mensen die in het eerste jaar na instroom geen re-integratietraject hebben gevolgd. Omdat mensen met en mensen zonder re-integratietraject verschillende kenmerken hebben, zijn deze groepen niet zonder meer met elkaar te vergelijken. Met een statistische techniek (propensity score matching) zijn de twee groepen vergelijkbaar gemaakt. Voor deze techniek is gekozen, omdat daardoor eenvoudig verschillende uitkomstmaten kunnen worden berekend over een langere periode.

In het onderzoek worden drie groepen onderscheiden:

- Ingestroomd in de bijstand in 2003
- Ingestroomd in de WW in 2003
- Ingestroomd in de WW in 2006

De eerste twee groepen worden nog acht jaar na instroom in de bijstand waargenomen, de derde groep nog vijf jaar (tot 2011). Voor deze groepen is gekozen, omdat bij instroom in 2003 nog twee jaar voor instroom in de uitkering (2001 en 2002) informatie beschikbaar is over het arbeidsverleden. Deze informatie is nodig om de groepen met en zonder traject vergelijkbaar te maken. Iemand met recente werkervaring heeft immers meer kans op een baan dan iemand zonder recente werkervaring. Voor de WW'ers is een groep toegevoegd die in 2006 is ingestroomd om de langetermijneffecten van scholing te kunnen meten. De inzet van scholing in 2003 is in de data niet apart te onderscheiden.

Binnen de groepen is alleen gekeken naar degenen met een leeftijd van 25-55 jaar bij instroom in de uitkering. Voor personen ouder dan 55 jaar gaat de keuze voor pensionering een rol spelen: deze mensen zijn dan voor een deel niet meer op zoek naar werk en vinden dus geen baan. Verder zijn alleen personen geselecteerd die volledig werkloos zijn op het moment dat ze instromen in de uitkering. Dit betekent dat niemand in de bestudeerde groepen op het moment van instroom een baan heeft.

Het effect van de re-integratie-instrumenten is gemeten op de volgende uitkomstenmaten:

- Werk
  1. Kans op werk
  2. Totaal aantal maanden werk
- Kwaliteit van de baan
  3. Duurzaamheid baan: kans op werk voor tenminste zes maanden op rij
  4. Kans dat uurloon van het nieuwe werk tenminste 90 procent van het oude salaris bedraagt
  5. Jaarlijkse inkomsten uit arbeid (loon)
- Uitkeringen
  6. Kans op een uitkering
  7. Totaal aantal maanden uitkering
  8. Aantal keren terugval in de uitkering

2 Overzicht literatuur

In de meeste (academische) studies worden de effecten van de inzet van re-integratietrajecten alleen bekeken op de korte termijn – maximaal twee jaar na de inzet van het traject. Door lock-in-effecten en dreigefecten van re-integratietrajecten kan de effectiviteit op lange termijn sterk verschillen van de effectiviteit op korte termijn.

Effecten van re-integratie op korte termijn

Trajecten leiden op korte termijn tot een kleine toename van de kans op een baan

Uit recente meta-analyses van Kluve (2010) en Card et al. (2010) blijkt dat het effect van re-integratietrajecten op de kans op werk beperkt is wanneer deze effectiviteit 12 tot 24 maanden na start van het traject wordt gemeten. Nederland is daarop geen uitzondering: ook hier is het effect van re-integratietrajecten op de kans op werk beperkt (zie o.a. Kok & Houkes 2011). Voor personen die in 2002-2005 instromen in de WW/bijstand en in het eerste jaar van de uitkering een traject starten, neemt de kans op werk na 1,5 jaar toe met 0,9 procentpunt voor WW'ers en 2,5 procentpunt voor bijstandsontvangers (Groot e.a. 2008).

Het lock-in-effect van trajecten vermindert de kans op een baan...

De lage effectiviteit van trajecten kan voor een deel worden toegerekend aan het lock-in-effect: terwijl werklozen deelnemen aan een training of ander re-integratieprogramma, zijn zij niet of minder bezig met het zoeken naar een baan. In sommige gemeenten kan een WWB'er tijdelijk worden vrijgesteld van de sollicitatieplicht wanneer hij een re-integratietraject volgt. WW'ers kunnen tijdelijke vrijstelling van de sollicitatieplicht aanvragen wanneer zij een opleiding volgen die noodzakelijk is voor hun re-integratie op de arbeidsmarkt. Door het lock-in-effect neemt de kans op werk direct na start van het programma af.

In zijn algemeenheid zijn effecten van trajecten groter wanneer er minder kans is op het lock-in-effect (Groot et al. 2006). Korter durende trajecten, trajecten voor minder kansrijke werkzoekenden en trajecten in tijden van laagconjunctuur zijn daarom relatief effectief. In ieder geval op de korte termijn.

Korte trajecten en trajecten die werklozen niet afhouden van het zoeken naar werk zijn effectiever dan lange trajecten. Gesprekken met de werkcoach ('services' en 'monitoring') hebben een positief effect op de kans op werk, en ook trainingen hebben een bescheiden positief effect (Card et al. 2010). Scholing duurt relatief lang en heeft daarom op korte termijn niet altijd een positief effect (Van der Heul et al. 2003). Directe plaatsing in gesubsidieerde banen in de publieke sector heeft een zeer klein effect op het vinden van een reguliere baan (Card et al., 2010) en kan zelfs een averechts effect hebben (Kluve 2010).

Minder kansrijke werkzoekenden hebben meer profijt van trajecten. In een overzicht van de literatuur laten Bergemann en van den Berg (2006) zien dat vrouwen over het algemeen meer baat hebben bij het volgen van een re-integratietraject dan mannen (zie ook Lechner et al., 2007).

Re-integratietrajecten die worden gevolgd door jeugdige werklozen zijn vaak ineffectief (o.a. Couch, 1992; Kluge, 2010).

In laagconjunctuur is het effect van een traject groter, omdat werklozen dan minder kans hebben om zelf een baan te vinden. Het schadelijke effect van het lock-in-effect is dan kleiner (Kluge, 2010, Lechner & Wunsch 2009).

..en het dreigeffect van verplichte trajecten vergroot de kans op een baan.

Uit internationaal onderzoek blijkt dat verplichte trajecten een dreigeffect hebben. Deelname aan het traject gaat ten koste van vrije tijd, zonder dat daar extra inkomsten tegenover staan. De voordelen van werkloosheid (vrije tijd) worden daardoor kleiner. Wanneer een traject wordt aangeboden en sprake is van verplichte deelname, blijken werklozen al voor de start van het traject uit de werkloosheidsregeling te stromen (Amilon 2010, Geerdsen 2006, Hägglund 2006, Rosholm & Svarer 2008, Black e.a. 2003). Een deel van de werklozen kiest ervoor hun zoekgedrag te intensiveren of met een lager loon genoeg te nemen. Zij vinden daardoor eerder een baan (Amilon 2010). Een ander deel van de werklozen verlaat de uitkering met onbekende bestemming (Hägglund 2006).

Ook als mensen al deelnemen aan het traject blijken trainingen met een verplicht karakter een sterk positief effect te hebben op werkherovating op de korte termijn (Graversen & Van Ours 2008). Deelnemers die verder moeten reizen om deel te kunnen nemen aan een traject vinden eerder een baan (Graversen & Van Ours 2009). Dit duidt erop dat naarmate de trajecten meer tijd kosten deelnemers eerder geneigd zijn hun zoekgedrag te intensiveren of met een lager loon genoeg te nemen.

Niet-deelnemers aan trajecten stromen sneller zonder baan uit de uitkering

Hoewel de deelname aan re-integratietrajecten de kans op werk vergroot leidt deze deelname op korte termijn niet tot meer uitstroom uit de uitkering (Kok et al. 2006, Groot et al 2007, Fitzenberger en Völter 2007, Kok & Houkes 2011, Lechner & Wunsch 2011).

Mogelijk komt dit door het dreigeffect van het aanbieden van verplichte trajecten. Het dreigeffect leidt tot snellere uitstroom uit de uitkering voordat het traject start. Een deel van deze uitstroom heeft geen baan (Hägglund 2006). Deze mensen hebben mogelijk het traject geweigerd met het risico dat een sanctie wordt opgelegd, of zij hebben zelf de uitkering opgezegd. Deze mensen komen in de groep niet-deelnemers terecht, waardoor de niet-deelnemers gemiddeld sneller uitstromen naar een andere situatie dan werk. Aanwijzingen voor deze hypothese zijn te vinden in een dossieronderzoek van de Rekenkamer Tilburg naar de redenen van uitstroom van mensen met en zonder traject. Van de groep die was uitgestroomd zonder een traject te hebben gevolgd, was een kwart uitgestroomd als gevolg van verwijtbaar gedrag. In de groep met traject was niemand uitgestroomd als gevolg van verwijtbaar gedrag (Kok en Houkes, 2011).

In Duitsland hebben werklozen er belang bij om deel te nemen aan een programma, omdat zij tijdens het traject rechten op uitkering opbouwen (Lechner & Wunsch 2011). Zonder traject zou de uitkering eerder eindigen en zouden werklozen zich terugtrekken van de arbeidsmarkt. In Nederland bouwen werklozen geen extra uitkeringsrechten op als zij een traject volgen.

Andersom kunnen zij wel hun uitkering verliezen als zij geen traject volgen. Materieel kan het effect hetzelfde zijn: werklozen die een traject volgen blijven langer in de uitkering.

Effecten van re-integratie op lange termijn

Op lange termijn zijn intensieve trajecten effectiever dan op korte termijn, doordat de toename van vaardigheden opweegt tegen het lock-in-effect

Wanneer de effectiviteit van re-integratie alleen op de korte termijn worden bekeken (12 tot 24 maanden na de start van het traject) kan een vertekend beeld ontstaan. Als gevolg van het lock-in-effect daalt in eerste instantie de kans op werk. Pas na een aantal maanden werpt het re-integratietraject zijn vruchten af en stijgt de kans op werk. Uit een studie van Lechner et al. (2011) blijkt dat het tot twee jaar kan duren voordat de kans op werk van deelnemers aan een re-integratietraject hoger is dan de kans op werk van niet-deelnemers. Bovendien geldt: hoe langer het re-integratietraject duurt, hoe langer het lock-in-effect.

Door het lock-in-effect hebben op de lange termijn langer durende trainingen een positiever effect. Card et al. (2010) tonen aan dat de effecten van trainingen positiever zijn wanneer de effectiviteit ten minste twee tot drie jaar na de start van het traject wordt gemeten (Card et al., 2010). In Duitsland zorgen langer durende trainingen ruim drie jaar na aanvang van de training voor een verhoging van de kans op een baan met 10 tot zelfs 20 procentpunt (Lechner et al., 2011; Fitzenberger en Völter, 2007; Fitzenberg et al., 2006; Lechner en Wunsch 2006). Dit effect bekijft tot in ieder geval acht jaar na de start van het re-integratietraject. Dit hoeft niet te betekenen dat de baan die wordt gevonden na het volgen van het re-integratietraject acht jaar lang behouden blijft. Het is makkelijker om vanuit een baan te solliciteren naar een nieuwe baan, en ook wanneer een ex-werkloze terugvalt in een uitkering, zal het recente arbeidsverleden zijn kans op een baan vergroten ten opzichte van iemand die al lange tijd in de uitkering zit. De meest intensieve trajecten hebben behalve een langere lock-in-periode ook een groter effect op de lange termijn (Lechner et al., 2011).

Dreigeffect op lange termijn minder positief dan op korte termijn

Door het dreigeffect van sancties accepteren werklozen de eerste de beste baan, waardoor ze ook weer snel worden ontslagen en terugvallen in de uitkering. Een onderzoek van Van den Berg en Vikström (2009) wijst uit dat sancties op de lange termijn leiden tot een verlaging van lonen en het aantal gewerkte uren. Arni et al. (2009) vinden ook negatieve effecten van sancties op arbeidsinkomsten, duur van de baan en het verlaten van de arbeidsmarkt. Ook het dreigeffect van verplichte trainingen kan dit effect hebben. Verplichte trainingen kunnen op lange termijn dus zowel een positiever als een negatiever effect hebben dan op korte termijn. Op lange termijn blijkt het effect positiever voor degenen die hebben deelgenomen aan de training, maar negatiever voor niet-deelnemers, die als gevolg van het dreigeffect snel aan het werk zijn gegaan (Van Ours 2007).

Geen verschil in effecten tussen korte en lange termijn naar persoonskenmerken en conjunctuur

Verschillen in effectiviteit tussen mannen en vrouwen worden ook gevonden op de lange termijn: acht jaar na start van een langdurend trainingsprogramma is er geen positief effect op de kans op een baan voor mannen, maar wel voor vrouwen (Lechner et al., 2007). Ook de gemiddelde

toename in inkomsten verschilt per geslacht: vijf jaar na begin van een scholingstraject nemen de inkomsten van vrouwen toe met 13 procent, en voor mannen met 9 procent (Jacobson e.a., 2005). Kortdurende trainingsprogramma's zijn echter minder effectief voor vrouwen (Lechner et al., 2011). Daarnaast zijn de werkgelegenheidseffecten groter voor uitkeringsgerechtigden met een laag opleidingsniveau (Caliendo en Künn, 2011). Over het algemeen is ook op lange termijn het effect van een traject kleiner voor personen met een goede kans op een baan. Op korte termijn is het effect kleiner doordat voor degenen met een goede kans op een baan het lock-in-effect groter is. Dat kan ook op lange termijn negatief doorwerken doordat degenen met traject later op de arbeidsmarkt komen. Bij werkloosheid is sprake van duurzaamheid: hoe langer mensen werkloos zijn, hoe groter de kans dat zij dat ook blijven. Dit komt doordat werklozen die langer van de arbeidsmarkt zijn, minder aantrekkelijk worden voor werkgevers. Zij worden minder productief doordat zij langer werkloos zijn of zij lijken minder productief doordat zij langer werkloos zijn. Een lange werkloosheidsduur geeft een negatief signaal aan de werkgever over de productiviteit van de werkloze. Eerder aan het werk komen kan dus ook op langere termijn een positief effect hebben. Alleen trajecten waarbij wordt geïnvesteerd in de productiviteit van de werkloze zorgen ervoor dat een langere werkloosheidsduur niet blijvend leidt tot een lagere kans op werk.

Trajecten die in laagconjunctuur zijn ingezet verhogen de effectiviteit vanwege het kleinere lock-in-effect. Dit effect wordt ook op lange termijn gevonden (Lechner & Wunsch 2009). Lechner & Wunsch verklaren dit uit het feit dat degenen die een traject volgen in laagconjunctuur pas een baan gaan zoeken als de werkloosheid weer gedaald is. Zij kunnen op dat moment een betere baan vinden dan wanneer zij gelijk waren gaan zoeken.

Geen verschil in effecten tussen korte en lange termijn op uitkeringsafhankelijkheid

Evenals op korte termijn is er op de lange termijn geen significante afname van de kans op een werkloosheidsuitkering (Fitzenberger en Völter 2007, Lechner et al. 2011). Ook hier is de verklaring vermoedelijk dat er sprake is van padafhankelijkheid: wanneer niet-deelnemers zich als gevolg van het dreigefect hebben teruggetrokken van de (reguliere) arbeidsmarkt, is de kans minder groot dat zij nieuwe WW-rechten verwerven dan wanneer zij aan het werk zijn gegaan.

3 Wie volgen er een traject?

Mensen die in 2003 instromen in de bijstand en een traject volgen hebben achtergrondkenmerken die hun kansen op de arbeidsmarkt verhogen. Hetzelfde geldt voor mensen die in 2003 instromen in de WW en gebruikmaken van een Individuele Re-integratie Overeenkomst. Bij degenen die in 2006 instromen in de WW zijn de verschillen tussen degenen met en zonder traject klein.

In het onderzoek worden drie groepen onderscheiden:

- Ingestroomd in de bijstand in 2003
- Ingestroomd in de WW in 2003
- Ingestroomd in de WW in 2006

De volgende paragrafen beschrijven deze groepen en wie van deze groepen een traject krijgt. Dit onderzoek bestudeert het effect van trajecten die in het eerste jaar na instroom zijn ingezet. Als er meerdere trajecten zijn ingezet, dan is gekeken naar het eerste traject. Om te beoordelen in hoeverre de effecten van trajecten zijn toe te rekenen aan het eerste traject, is in beeld gebracht welke trajecten na het eerste traject zijn ingezet, zowel in de eerste 12 maanden na instroom als daarna.

3.1 Instroom bijstand 2003

Van degenen die in 2003 in de bijstand stromen heeft 88% (31.424) in de 12 maanden na instroom geen traject gekregen, 6% heeft beroepskeuzeadvies gekregen, 4% bemiddeling en 2% scholing (zie Tabel 3.1).

Degenen die arbeidsbemiddeling krijgen hebben persoonskenmerken die ze relatief kansrijk maakt op de arbeidsmarkt ten opzichte van de groep die geen traject hebben gekregen. Zij zijn vaker man, vaker fase 1, hoger opgeleid.¹ Verder hebben ze een groter aantal maanden gewerkt voorafgaand aan de instroom in de bijstand en degenen die werkten verdienden een hoger loon. Ook ontvingen zij minder vaak een uitkering. De groepen die beroepskeuzeadvies en scholing volgen verschillen wat betreft persoonskenmerken niet sterk van de groep die geen traject hebben gekregen. Wel hebben zij in de periode voorafgaand aan de instroom in de bijstand minder vaak een uitkering ontvangen. Vooral de groep die beroepskeuzeadvies heeft ontvangen bevat personen die vanwege hun arbeidsverleden meer kans maken op werk. De groep die geen traject heeft gekregen heeft de minste kans op werk. Zij hebben gemiddeld in de 24 maanden voorafgaand aan de instroom in 2003 al 5,7 maanden bijstand ontvangen, terwijl degenen die wel een traject hebben gekregen in die periode 2,4 tot 2,5 maanden bijstand ontvingen.

---

¹ UWV hanteert in 2003 een indeling in fases. De werkcoach maakt een inschatting van de arbeidsmarktkansen van een werkloze en kent de werkloze een fase toe. Fase 1-individuen worden geacht op eigen kracht binnen zes maanden een nieuwe baan te vinden. Fase 2- en 3-individuen hebben wat meer ondersteuning nodig bij het vinden van een nieuwe baan. Voor fase 4-individuen zijn de arbeidsmarktkansen gering.

Tabel 3.1 De achtergrondkenmerken van mensen die in 2003 instromen in de bijstand en een traject volgen vergroten hun kansen op de arbeidsmarkt

	Geen traject	Beroepskeuze advies	Scholing	Arbeidsbemiddeling
Man	54%	60%	57%	69%
Leeftijd	37	37	37	36
Fase 1	24%	29%	25%	41%
Fase 2/3	37%	42%	51%	40%
Fase 4	19%	21%	14%	11%
Fase onbekend	19%	9%	10%	8%
Basisonderwijs	15%	14%	15%	11%
Lbo/mavo/vmbo	28%	30%	30%	28%
Mbo/havo/vwo	24%	31%	26%	32%
Hbo	7%	9%	11%	12%
Wo	5%	6%	6%	10%
Opleiding onbekend	21%	9%	11%	8%
Allochtoon	57%	58%	67%	63%
Eenpersoonshuishouden	34%	39%	32%	42%
Aantal maanden werk 24 maanden voor instroom	6,9	9,1	7,2	10,8
Loon werkenden 1 jaar voor instroom	€10.240	€11.566	€10.033	€11.900
Deeltijdfactor werkenden 1 jaar voor instroom	0,68	0,73	0,71	0,73
Aantal werkdagen 1 jaar voor instroom	135	151	133	148
Aantal maanden WW 24 maanden voor instroom	1,1	1,9	1,6	1,9
Aantal maanden bijstand 24 maanden voor instroom	5,7	2,4	2,5	2,5
Aantal maanden arbeidsongeschiktheidsuitkering 24 maanden voor instroom	1,2	0,6	0,4	0,4
Aantal maanden niet actief 24 maanden voor instroom	10,4	11,0	13,3	9,5
Duur van laatste werkende periode in maanden	5	7	5	9
Aantal observaties	31.424	2.118	680	1.598

Bron: CBS microbestanden, zie bijlage A, berekening SEO Economisch Onderzoek

Na het eerste traject wordt vaak nog een traject ingezet, zie Tabel 3.2. Na een beroepskeuzeadvies volgt vaak nog een keer beroepskeuzeadvies, en in mindere mate scholing of arbeidsbemiddeling. Na scholing volgt vaak nog meer scholing, en in mindere mate een beroepskeuzeadvies of arbeidsbemiddeling. Na arbeidsbemiddeling volgt meestal nog een keer arbeidsbemiddeling en soms een beroepskeuzeadvies. Van degenen die in het eerste jaar na instroom in de bijstand geen traject zijn gestart, krijgt 21% later alsnog een traject. Na 2004 is voor bijstandsontvangers alleen nog maar geregistreerd of ze een traject volgen, maar niet meer wat voor traject. Daardoor is van veel van de vervolgttrajecten niet bekend om wat voor traject het gaat.

Tabel 3.2 Grote overeenkomst tussen het eerst gevolgde en eventuele latere trajecten: bijstandinstroom in 2003

Toekomstige deelname aan trajecten	Eerste traject, binnen 12 maanden na instroom in de bijstand			
	Geen traject	Beroepskeuze advies	Scholing	Arbeidsbemiddeling
Geen toekomstig traject	79%	40%	48%	53%
Wel toekomstig traject	21%	60%	52%	47%
• Beroepskeuzeadvies	2,4%	16,9%	8,7%	9,3%
• Scholing	0,4%	9,3%	15,9%	2,6%
• Arbeidsbemiddeling	0,5%	11,9%	7,4%	18,4%
• Anders	0,0%	3,3%	3,5%	2,4%
• Onbekend	17,4%	19,0%	16,9%	14,6%

Bron: CBS microbestanden, zie bijlage A, berekening SEO Economisch Onderzoek

Toelichting: Voor het bepalen van de toekomstige deelname aan trajecten is gekeken of in de periode waarin de bijstandsuitkering is ontvangen nogmaals een traject is ingezet. Trajecten in een volgende bijstandperiode (bijvoorbeeld na een werkperiode) zijn niet weergegeven.

Doordat 21% van de controlegroep later alsnog een traject krijgt, kan het zijn dat het effect van de trajecten onderschat wordt. Verder moet er rekening mee worden gehouden dat de effecten van trajecten niet altijd zijn toe te rekenen aan het type traject dat het eerst is aangeboden. Dit probleem lijkt echter beperkt, omdat het voor elk type zo is dat een volgend traject vaak van hetzelfde type is.

3.2 Instroom WW 2003

Van degenen die in 2003 in de WW stromen heeft 83% (133.895 personen) geen traject gekregen in de eerste 12 maanden na instroom, 16% heeft een regulier traject gekregen, 1% een traject in de vrije ruimte (zie Tabel 3.3) en 0,3% een Individuele Re-integratie Overeenkomst (IRO). De benaming van deze trajecten zegt niets over de inhoud van het traject. Een regulier traject, een IRO-traject of een vrijeruumtetraject kunnen allemaal inhouden dat er arbeidsbemiddeling, scholing of een beroepskeuzeadvies is gegeven. In het geval van een regulier traject is dat via de reguliere procedure gegaan, waarbij een traject wordt afgesproken tussen de cliënt en UWV, en UWV betaalt. Een IRO-traject wordt vormgegeven door de cliënt en getoetst door UWV. De cliënt krijgt een budget van UWV en betaalt daarmee het traject. Hierbij gaat dus veel meer het initiatief uit van de cliënt. Trajecten in de vrije ruimte zijn bedoeld voor specifieke doelgroepen waarvoor UWV contracten sloot met re-integratiebedrijven (buiten het reguliere traject om).

IRO-cliënten hebben kenmerken die gunstig zijn voor hun kansen op de arbeidsmarkt. Zij zijn vaker dan de groep zonder traject en degenen met een ander traject ingedeeld in fase 1 en daarnaast ook hoger opgeleid dan degenen die geen traject hebben gekregen of een ander traject. Ook hebben zij recente werkervaring die hen kansrijker maakt op de arbeidsmarkt. Zij hebben meer dagen gewerkt, verdienen een hoger loon en hadden minder vaak een uitkering dan degenen zonder traject of een ander traject. Daar staat tegenover dat zij ouder zijn, wat hun kansen doet afnemen. De groep die een vrijeruumtetraject of een regulier traject heeft gekregen verschilt niet sterk van degenen die geen traject hebben gekregen. Degenen met een vrijeruumtetraject lijken iets kansrijker dan de groep zonder traject, omdat ze vaker in fase 1 zijn

ingedeeld en minder vaak een uitkering hebben ontvangen of niet actief zijn geweest in de periode voor instroom in de WW.

Tabel 3.3 De achtergrondkenmerken van mensen die in 2003 instromen in de WW en een IRO-traject volgen vergroten hun kansen op de arbeidsmarkt

	Geen traject	Regulier	Vrije ruimte	IRO
Man	58%	59%	57%	69%
Leeftijd	38	40	39	42
Fase 1	61%	58%	69%	72%
Fase 2/3	25%	31%	24%	21%
Fase 4	3%	4%	2%	1%
Fase onbekend	11%	7%	6%	5%
Basisonderwijs	6%	6%	4%	1%
Lbo/mavo/vmbo	22%	23%	23%	12%
Mbo/havo/vwo	40%	43%	44%	35%
Hbo	17%	16%	17%	31%
Wo	9%	7%	8%	19%
Opleiding onbekend	7%	5%	4%	3%
Allochtoon	29%	29%	29%	22%
Eenpersoonshuishouden	22%	22%	23%	21%
Aantal maanden werk 24 maanden voor instroom	19	19	20	22
Loon werkenden 1 jaar voor instroom	€22.914	€23.918	€24.882	€34.089
Deeltijdfactor werkenden 1 jaar voor instroom	0,83	0,85	0,85	0,90
Aantal werkdagen 1 jaar voor instroom	202	207	215	232
Aantal maanden WW 24 maanden voor instroom	1,4	0,9	0,9	0,6
Aantal maanden bijstand 24 maanden voor instroom	0,5	0,3	0,3	0,2
Aantal maanden arbeidsongeschiktheidsuitkering 24 maanden voor instroom	2,0	2,1	1,5	0,5
Aantal maanden niet actief 24 maanden voor instroom	3,0	3,2	2,7	1,9
Potentieel WW recht in maanden*	19	23	21	24
Aantal observaties	133.895	25.386	1.574	535

Bron: CBS microbestanden, zie bijlage A, berekening SEO Economisch Onderzoek

*op basis van leeftijd en werkervaring in de twee jaar voor instroom

Bij degenen die geen traject krijgen in het eerste jaar wordt bij 6% later alsnog een traject aangeboden, meestal een regulier traject. Het komt bij WW'ers weinig voor dat een tweede traject wordt ingezet, zie Tabel 3.4. Bij degenen die een regulier traject of een vrijruimtetraject hebben gevolgd, krijgt 8% een tweede traject. Als het tweede traject in 2003 of 2004 is ingezet, gaat het meestal om een regulier traject. Het gebruikte databestand bevat geen gegevens over het type traject dat vanaf 2005 is ingezet, waardoor het type tweede traject onbekend is als het na 1 januari 2005 is ingezet.

Tabel 3.4 Vrijwel geen trajecten gestart later dan 12 maanden na instroom in de WW (2003)

Toekomstige deelname aan trajecten	Eerste traject, binnen 12 maanden na instroom in de bijstand			
	Geen traject	Regulier	Vrije ruimte	IRO
Geen toekomstig traject	94%	92%	92%	96%
Wel toekomstig traject	6%	8%	8%	4%
• Regulier	3,2%	1,7%	2,0%	0,0%
• Vrije ruimte	0,3%	0,1%	0,0%	0,0%
• IRO	0,4%	0,3%	0,0%	0,0%
• Anders	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
• Onbekend	2,0%	6,3%	5,6%	4,2%

Bron: CBS microbestanden, zie bijlage A, berekening SEO Economisch Onderzoek

Toelichting: Voor het bepalen van de toekomstige deelname aan trajecten is gekeken of in de periode waarin de WW-uitkering is ontvangen nogmaals een traject is ingezet. Trajecten in een volgende WW-periode (bijvoorbeeld na een werkperiode) zijn niet weergegeven.

3.3 Instroom WW 2006

Van degenen die in 2006 instromen in de WW krijgt 88% geen traject, 5% een regulier traject, 6% een IRO-traject, 1% scholing en 0,4% een vrijeruumtetraject in de eerste 12 maanden na instroom. Ten opzichte van 2003 krijgen dus minder mensen een traject. Verder is er een sterke verschuiving opgetreden richting IRO-trajecten. IRO-trajecten worden pas vanaf 1 januari 2004 aangeboden, waardoor er een veel kleinere kans is dat degenen die in 2003 instromen in de WW binnen 12 maanden na instroom dit type traject starten. Het aanbieden van scholingstrajecten is nieuw in 2006, in 2003 werden geen aparte scholingstrajecten aangeboden. Wel kon scholing deel uitmaken van de andere trajecten.

De groep die een IRO-traject krijgt in 2006 wijkt niet meer zo af van de andere groepen als in 2003. Had de groep met een IRO-traject in 2003 nog kenmerken die ze een fors hogere kans gaven op werk (op hun hogere leeftijd na), in 2006 is dit verschil een stuk kleiner. Deelnemers aan IRO-trajecten zijn nog altijd wel ouder dan de andere groepen en iets hoger opgeleid. De groep met een vrijeruumtetraject heeft gunstige kenmerken ten opzichte van de andere groepen. Zij hebben in de 24 maanden voor instroom in de WW meer gewerkt en korter WW ontvangen. Aan de andere kant zijn zij lager opgeleid dan de personen die geen traject hebben ontvangen.

Tabel 3.5 Geen systematische verschillen in achtergrondkenmerken tussen deelnemers aan trajecten en niet-deelnemers: instroom in WW 2006

	Geen traject	Regulier	Vrije ruimte	IRO	Scholing
Man	50%	45%	65%	49%	54%
Leeftijd	39	42	42	43	41
Basisonderwijs	5%	9%	13%	3%	6%
Lbo/mavo/vmbo	19%	25%	24%	17%	22%
Mbo/havo/vwo	40%	38%	40%	41%	45%
Hbo	14%	8%	8%	19%	11%
Wo	6%	2%	3%	8%	5%
Opleiding onbekend	16%	19%	12%	12%	11%
Allochtoon	29%	37%	32%	23%	31%
Eenpersoonshuishouden	20%	18%	19%	21%	22%
Aantal maanden werk 24 maanden voor instroom	17	15	18	16	16
Loon werkenden 1 jaar voor instroom	€22.167	€20.460	€25.879	€26.188	€23.165
Deeltijdfactor werkenden 1 jaar voor instroom	0,80	0,81	0,88	0,83	0,83
Aantal werkdagen 1 jaar voor instroom	191	201	227	201	208
Aantal maanden WW 24 maanden voor instroom	2,7	1,3	1,0	1,5	1,4
Aantal maanden bijstand 24 maanden voor instroom	0,7	0,7	0,7	0,4	0,6
Aantal maanden arbeidsongeschiktheidsuitkering 24 maanden voor instroom	2,6	5,2	4,0	4,8	3,3
Aantal maanden niet actief 24 maanden voor instroom	3,2	3,7	2,4	3,5	3,8
Potentieel WW recht in maanden*	17	20	22	21	20
Aantal observaties	112.565	6.819	527	7.370	1.152

Bron: CBS microbestanden, zie bijlage A, berekening SEO Economisch Onderzoek

*op basis van leeftijd en werkervaring in de vijf jaar voor instroom

Van de groep die geen traject heeft gekregen in de eerste 12 maanden na instroom krijgt slechts 2% later alsnog een traject. Van degenen die wel in de eerste 12 maanden een traject hebben gekregen, krijgt 10 tot 12% een tweede traject, en van degenen met een scholingstraject zelfs 29%. Het tweede traject is voor degenen met een vrijruimtetraject of een scholingstraject vaak een IRO-traject. Voor degenen met een regulier traject of een IRO-traject is het tweede traject vaak een scholingstraject.

Tabel 3.6 Voor mensen die in 2006 instromen in de WW is het tweede traject vaak een IRO of scholing

Toekomstige deelname aan trajecten	Eerste traject, binnen 12 maanden na instroom in de bijstand				
	Geen traject	Regulier	Vrije ruimte	IRO	Scholing
Geen toekomstig traject	98%	88%	90%	89%	71%
Wel toekomstig traject	2%	12%	10%	11%	29%
• Regulier	0,8%	1,9%	2,7%	0,6%	5,6%
• Vrije ruimte	0,0%	0,3%	0,0%	0,3%	0,9%
• IRO	0,7%	2,2%	5,3%	0,8%	16,1%
• Scholing	0,1%	3,8%	0,0%	6,5%	2,9%
• Anders	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
• Onbekend	0,9%	3,5%	2,3%	2,7%	3,9%

Bron: CBS microbestanden, zie bijlage A, berekening SEO Economisch Onderzoek

Toelichting: Voor het bepalen van de toekomstige deelname aan trajecten is gekeken of in de periode waarin de WW-uitkering is ontvangen nogmaals een traject is ingezet. Trajecten in een volgende WW-periode (bijvoorbeeld na een werkperiode) zijn niet weergegeven.

Voor de groep die in 2006 is ingestroomd zullen de effecten van trajecten niet onderschat worden, doordat ze later alsnog een traject hebben gevolgd. Vooral bij scholing is het wel mogelijk dat de effecten worden toegerekend aan het verkeerde type traject (in dit geval IRO).

3.4 Conclusie

Mensen die een traject volgen hebben andere kenmerken dan mensen die geen traject volgen. Personen die in 2003 zijn ingestroomd in de bijstand en niet binnen 12 maanden een re-integratietraject starten hebben eigenschappen die ze minder kans geven om werk te vinden. De achtergrondkenmerken van individuen die in 2003 in de WW zijn ingestroomd en geen traject hebben gekregen zijn vergelijkbaar met de achtergrondkenmerken van degenen die een regulier traject of een vrijruimtetraject zijn gestart. WW'ers met een IRO-traject hebben andere kenmerken: zij zijn hoger opgeleid en hebben meer en beter betaalde recente werkervaring, maar zijn ouder dan de andere groepen. Voor degenen die in 2006 zijn ingestroomd in de WW zijn de verschillen tussen degenen met en zonder traject het kleinst.

Doordat degenen met en zonder traject verschillende kenmerken hebben, kunnen hun uitkomsten niet zonder meer worden vergeleken om het effect van trajecten te meten. Daarom is voor de effectmeting een procedure gevolgd waarbij degenen die een traject hebben gekregen worden vergeleken met mensen met dezelfde eigenschappen die geen traject hebben gekregen. Deze procedure is per traject gevolgd, zodat de controlegroepen per traject verschillen. De controlegroep voor degenen die zijn ingestroomd in de WW 2003 en een IRO-traject hebben gevolgd, bestaat bijvoorbeeld uit mensen die relatief oud zijn, goed opgeleid en veel recente werkervaring hebben. Bijlage C bevat de beschrijving van de procedure en Bijlage D laat zien dat de kenmerken van de groepen die een traject hebben gekregen vrijwel gelijk zijn aan die van de geconstrueerde controlegroepen.

4 Effecten op werk

Alle bestudeerde re-integratietrajecten (beroepskeuzeadvies, scholing en arbeidsbemiddeling voor bijstandsgerechtigden, reguliere trajecten, trajecten in de vrije ruimte, IRO-trajecten en scholing voor WW'ers) hebben op de lange termijn een positief effect op de kans op werk. Bij WW'ers zorgt het volgen van een traject op korte termijn voor een lock-in-effect: tijdens het volgen van het traject hebben zij een lagere kans op een baan.

4.1 Interpretatie van effecten

Effecten gecorrigeerd voor 'harde', geobserveerde kenmerken

Hoofdstukken 4, 5 en 6 beschrijven de effecten van re-integratietrajecten op achtereenvolgens de kans op werk, de kwaliteit van een baan, en de kans op een uitkering. De matchingmethode die is gebruikt om deze effecten te berekenen corrigeert voor een groot aantal 'harde' kenmerken van bijstandsgerechtigden, zoals hun opleidingsniveau, arbeidsverleden en maximaal WW-recht. Voor 'zachte' kenmerken die niet waargenomen zijn in de dataset is niet gecorrigeerd. De effecten van IRO-trajecten bijvoorbeeld, worden mogelijk overschat omdat mensen die een IRO-traject volgen gezonder zijn en meer gemotiveerd om aan het werk te gaan (Schrijvershof et al. 2008). Op deze kenmerken kan niet worden gematcht, terwijl deze kenmerken wel de baankans verhogen.

Effecten berekend voor de deelnemers aan trajecten

Net als in voorgaande nationale en internationale studies zijn de effecten berekend voor de deelnemers aan re-integratietrajecten. Deze effecten zijn dus niet zonder meer te extrapoleren naar andere groepen.² Met andere woorden: het gegeven dat scholing op lange termijn bijzonder effectief is voor de deelnemers aan scholing, wil niet zeggen dat scholing ook effectief zou zijn voor niet-deelnemers. Ook de vergelijking van effecten tussen verschillende typen re-integratietrajecten kan niet een-op-een gemaakt worden. Dat reguliere trajecten minder effectief zijn voor deelnemers aan reguliere trajecten dan scholing voor deelnemers aan scholing, wil niet zeggen dat scholing ook effectiever zou zijn voor deelnemers aan reguliere trajecten.

4.2 Kans op werk

Voor bijstandsgerechtigden is arbeidsbemiddeling het meest effectief...

Figuur 4.1 laat zien dat vooral arbeidsbemiddeling een zeer effectief instrument is om de kans op werk voor bijstandsgerechtigden te vergroten, zowel op korte als op lange termijn. Vrijwel onmiddellijk na instroom in de bijstand is de kans op werk voor deelnemers aan arbeidsbemiddeling groter dan de kans op werk voor niet-deelnemers. Twee jaar na instroom in de bijstand is de kans op werk 34 procent voor degenen die bemiddeling hebben gehad en 23 procent voor vergelijkbare personen zonder traject: een toename van 11 procentpunt. Groot e.a.

² Dit is geen consequentie van de gebruikte matchingmethode: ook bij bijvoorbeeld duuranalyse wordt het zogenaamde average treatment effect on the treated berekend. Om de effectiviteit van de inzet van trajecten te kunnen beoordelen is het immers nuttig om te weten wat de effecten zijn op werklozen die het traject daadwerkelijk starten.

(2008) becijferen dat de kans op werk 1,5 jaar na start van arbeidsbemiddeling toeneemt met 4,4 procentpunt voor personen die tussen 2002-2005 instromen in de bijstand en binnen 12 maanden na instroom een traject starten. Het effect voor de instroom in 2003 is dus fors hoger. Ongeveer vier jaar na instroom neemt de effectiviteit af en stabiliseert de toename in de kans op werkherhvatting zich op zeven procentpunten. Er blijft een positief effect van bemiddeling bestaan, ook op lange termijn. Dit komt vermoedelijk door padafhankelijkheid: mensen die werk hebben, hebben meer kans om in een volgende periode ook werk te hebben. Oftewel: het is makkelijker werk te behouden dan werk te vinden.

... maar ook scholing en beroepskeuzeadvies vergroten de kans op werk

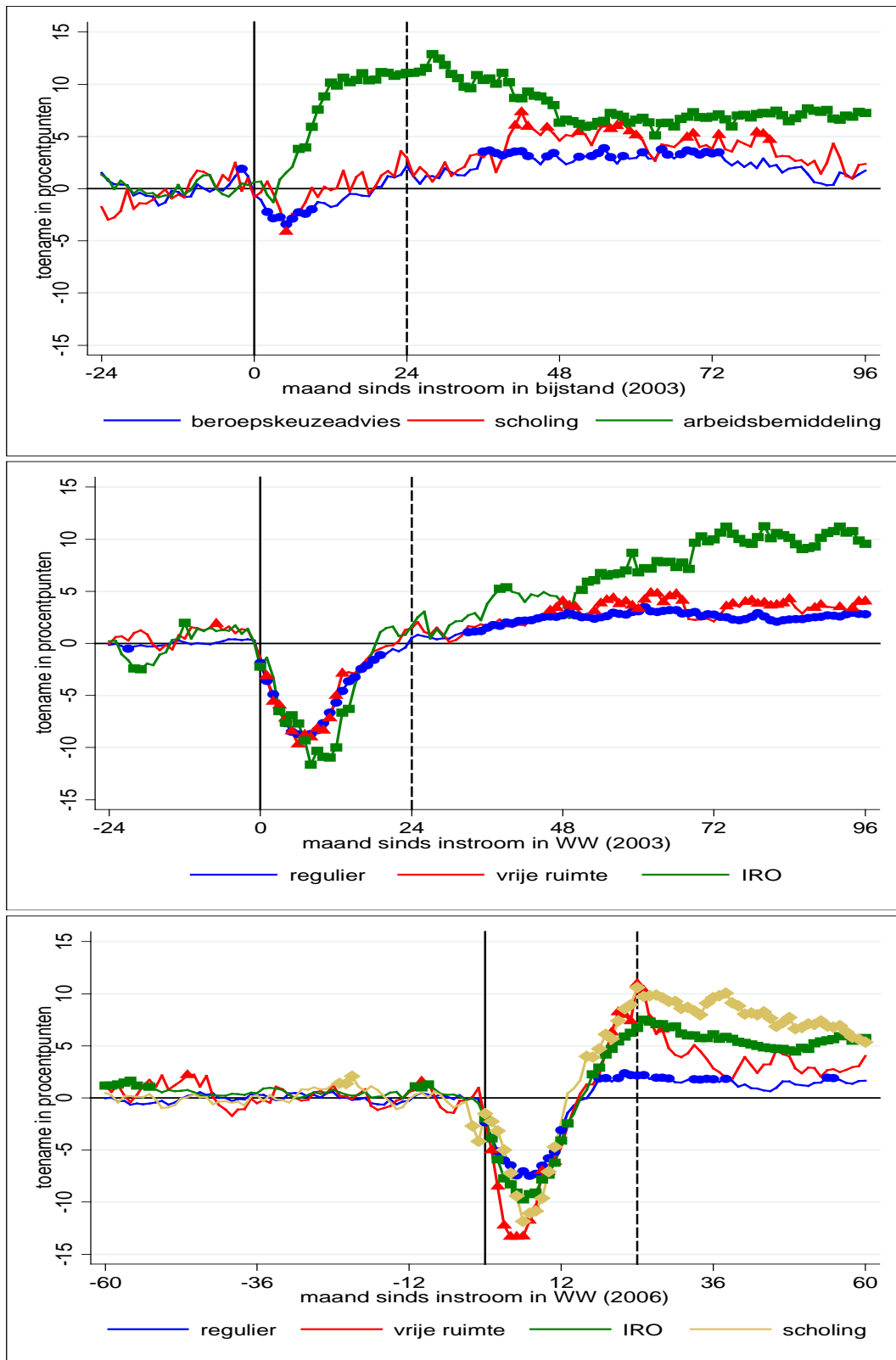
Ook beroepskeuzeadvies en scholing blijken effectief op de lange termijn. Op de zeer korte termijn is er sprake van een klein lock-in-effect: de kans op werk neemt enigszins af tijdens het volgen van het traject. Vanaf 12 tot 18 maanden na instroom is er een klein positief effect op de kans op werk. Wanneer bijstandsgerechtigden beroepskeuzeadvies ontvangen, neemt de kans op werk twee jaar na instroom toe met ongeveer twee procentpunt, na scholing/training is dit ongeveer drie procentpunt. Deze cijfers zijn vergelijkbaar met de gevonden effecten in Groot e.a. (2008): plus twee procentpunt na beroepskeuzeadvies, drie procentpunt na training en zeven procentpunt na scholing. In de huidige studie zijn trainings- en scholingstrajecten behandeld als één categorie om voldoende observaties over te houden.

Na twee jaar neemt de effectiviteit van beroepskeuzeadvies en scholing nog iets verder toe. Vijf jaar na instroom neemt de kans op een baan met ongeveer drie procentpunt toe wanneer beroepskeuzeadvies wordt ingezet (van 36 procent naar 39 procent). Voor bijstandsgerechtigden die scholing volgen is dit vijf procentpunt (van 33 procent naar 38 procent). Zes jaar na instroom is het effect van beroepskeuzeadvies niet langer significant. Voor scholing is het effect na zeven jaar niet meer significant. Bij alle drie de bestudeerde trajecten voor bijstandsgerechtigden is het effect van het traject op de lange termijn daarom kleiner dan op middellange termijn.

Vorige studies vinden uiteenlopende effecten van inzet van re-integratie-instrumenten voor WW'ers op de korte termijn

Verschillende studies hebben in het verleden het effect van re-integratietrajecten voor WW'ers op de kans op werk bestudeerd. Deze studies kijken allemaal naar effecten op korte termijn. Op korte termijn leiden oriëntatie en bemiddeling voor WW'ers tot een verkorting van de baanzoekduur van vijf procent en drie procent (Van der Heul et al., 2003). Scholing vergroot juist de baanzoekduur op korte termijn met 12 procent. Lechner et al. (2011) geven een verklaring voor het verschil in kortetermijneffectiviteit tussen trajecten: langer durende en intensieve trajecten zoals scholing leiden tot een langer lock-in-effect. Ook Heyma (2005) vindt een groot verschil in effectiviteit tussen re-integratie-instrumenten op korte termijn: aanbodversterkende instrumenten verkleinen de kans op werk met zes procent, terwijl bemiddeling de kans op werk met 35 procent vergroot. De Graaf-Zijl e.a. (2006) vinden een toename in de kans op werk van vijf procentpunt, terwijl Groot e.a. (2008) een stijging van 0,9 procentpunt vaststellen, twee jaar na instroom in de WW. Zij maken geen onderscheid naar type traject.

Figuur 4.1 Toename kans op werk in procentpunten: deelnemers aan re-integratietrajecten versus niet-deelnemers (■▲◆ betekent significant op 5%-niveau)

Bron: CBS microbestanden, zie bijlage A, berekening SEO Economisch Onderzoek

Op korte termijn: lock-in-effect groter voor WW'ers dan voor bijstandsgerechtigden

Voor WW'ers is direct duidelijk dat lock-in-effecten een grote rol spelen: voor alle bestudeerde re-integratietrajecten (regulier, vrije ruimte, IRO, scholing) geldt dat de kans op werkherleving in de eerste 12 tot 24 maanden van de werkloosheid sterk negatief beïnvloed wordt door deelname aan een re-integratietraject.³ Lechner et al. (2011) vinden een lock-in-effect van 6-24 maanden *na start van het traject*, afhankelijk van het type traject. In Figuur 4.1 is de kans op werk gemeten vanaf het moment van instroom in de WW. Gemiddeld wordt een traject ingezet na 5 tot 6 maanden WW. Alleen de IRO-trajecten voor de 2003-instroom worden gemiddeld pas na 10 maanden ingezet. Dat komt omdat IRO-trajecten pas vanaf 2004 beschikbaar zijn. De resultaten komen daarom overeen met de resultaten in Lechner et al. (2011).

WW'ers zijn relatief kansrijke werkzoekenden, omdat zij recente werkervaring hebben. Van degenen die in 2003 instroomden en geen traject volgden had ongeveer 42 procent twee jaar later een baan. Van degenen die in 2006 instroomden was dit 50 procent. Omdat zij ook zonder traject al een grote kans hebben om uit te stromen, is het lock-in-effect voor hen groter dan voor bijstandsgerechtigden.

Lock-in-effect in 2006 kleiner door selectievere inzet trajecten

Het lock-in-effect is langer in 2003 dan in 2006. Lock-in-effecten zijn groter voor kansrijke werkzoekenden ten tijde van hoogconjunctuur (Kluve 2010, Lechner en Wunsch 2009, Lechner en Wunsch 2011). In 2003 was er juist sprake van een laagconjunctuur – zie Figuur 4.2. Conjunctuur biedt dus geen verklaring voor het lange lock-in-effect in 2003. In 2003 was het re-integratiebeleid gericht op de zogenaamde Sluitende Aanpak. Hierdoor kregen in 2003 meer werklozen een re-integratietraject aangeboden dan in 2006 (zie ook Hoofdstuk 3). Wanneer re-integratietrajecten minder selectief worden ingezet, is de kans groot dat ook personen met meer kans op werk een re-integratietraject krijgen aangeboden. Voor deze meer kansrijke personen is het lock-in-effect naar verwachting groter. Een vergelijking van de achtergrondkenmerken in Tabel 3.3 en Tabel 3.5 bevestigt dit vermoeden: de deelnemers aan re-integratietrajecten in 2003 waren bijvoorbeeld hoger opgeleid en hadden meer gewerkt in de periode voor zij werkloos werden dan de deelnemers in 2006. Ook de duur van het traject kan een rol spelen: langer durende trajecten veroorzaken een langer lock-in-effect (Lechner et al., 2011). De duur van de ingezette re-integratietrajecten was in 2003 echter even lang als in 2006 (bron: UWV).

Op lange termijn: de kans op werk voor WW'ers blijvend verhoogd

Op lange termijn is de gemiddelde kans op werk blijvend verhoogd voor deelnemers aan alle re-integratietrajecten. Er zijn wel verschillen: reguliere trajecten en trajecten in de vrije ruimte lijken het minst effectief voor de deelnemers aan deze trajecten. IRO en scholing zorgen voor een duidelijk grotere toename van de kans op werk: een toename van meer dan vijf procentpunt op de lange termijn. De effecten zijn kleiner dan de langetermijneffecten in Lechner et al. (2011): zij vinden voor de meeste Duitse trajecten een blijvende stijging van de kans op werk van tien procentpunt, en van 20 procentpunt voor formele herscholing (een intensief traject dat enige jaren duurt).

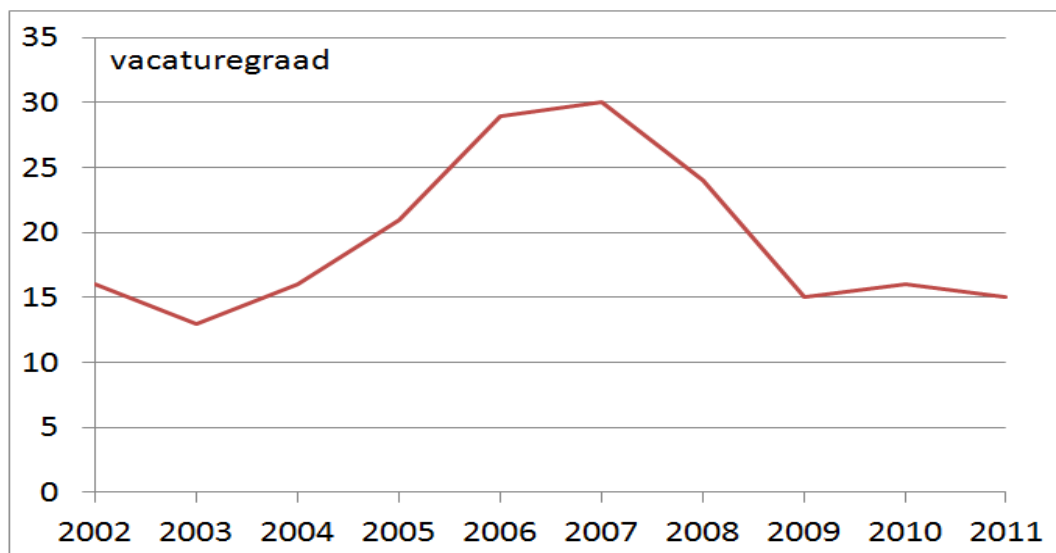
---

³ Gemiddeld duurt een traject voor WW'ers acht maanden (Tempelman et al. 2010). De groep met een re-integratietraject start het traject uiterlijk 12 maanden na instroom in de WW. Het grootste deel van de WW'ers met re-integratietraject rond het re-integratietraject daarom binnen 20 maanden na instroom in de WW af.

Langetermijneffectiviteit hoger in 2003 dan in 2006: beleid, conjunctuur of deelnemers?

Er zijn verschillen in de langetermijneffecten van de trajecten voor WW'ers die instromen in 2003 en WW'ers die instromen in 2006. Gemeten na vijf jaar zijn alle trajecten in 2003 iets effectiever dan in 2006. Conjunctuur kan een verklaring vormen voor de grotere effectiviteit van trajecten die zijn ingezet voor de 2003-instroom. De groepen die in 2003 instroomden in de bijstand in de WW deden dat in een periode van laagconjunctuur. De vacaturegraad was in 2003 13 en liep daarna snel op tot 29 in 2006 (zie Figuur 4.2). Vanaf 2007 daalde de vacaturegraad weer zeer snel. Voor degenen die in 2003 zijn ingestroomd, blijven na twee jaar de baankansen stabiel of stijgen ten opzichte van degenen die geen traject hebben gevolgd, terwijl voor degenen die in 2006 zijn ingestroomd het effect van het traject juist afneemt na twee jaar. Dit kan komen doordat in 2003 een periode van laagconjunctuur wordt gevolgd door een periode van hoogconjunctuur, terwijl dit in 2006 andersom was. Omdat personen die in 2003/2004 een traject volgen pas later op zoek gaan naar een baan (ten tijde van hoogconjunctuur), hebben zij op dat moment betere kansen dan wanneer ze direct na instroom in werkloosheid (in laagconjunctuur) zouden solliciteren. Deze redenering wordt ook gehanteerd door Lechner en Wunsch (2009). Ook zij vinden een hogere langetermijneffectiviteit wanneer een traject wordt ingezet ten tijde van laagconjunctuur.

Figuur 4.2 In 2003 laagconjunctuur, in 2006 hoogconjunctuur

Bron: CBS statline

Toelichting: vacaturegraad: het aantal openstaande vacatures per duizend banen

Vooraf voor IRO-trajecten is er nog een mogelijke verklaring voor de hogere effectiviteit van trajecten in 2003: de deelnemers aan IRO-trajecten in 2003 zijn niet dezelfde als de deelnemers aan IRO-trajecten in 2006. IRO-trajecten werden in 2003 zeer selectief ingezet voor een specifieke groep WW'ers, terwijl in 2006 IRO-trajecten werden ingezet voor een grote en minder selectieve groep WW'ers.⁴ Mogelijk was de inzet van IRO-trajecten juist voor de selectieve groep

⁴ In 2003 was zonder traject van de WW'ers met dezelfde kenmerken na twee jaar 46 procent aan het werk, tegen 42 procent van degenen met dezelfde kenmerken als deelnemers aan een regulier traject. In 2006 was de baankans voor WW'ers zonder traject met dezelfde kenmerken als degenen met een regulier traject 50 procent en met een IRO-traject 52 procent. De groep bestond in 2006 dus nog steeds uit mensen met een relatief hoge baankans, maar het verschil met de groep die een regulier traject volgde was in 2006 kleiner dan in 2003. De groep was in 2006 dus minder selectief.

extra effectief. Anderzijds kan het zo zijn dat de deelnemers aan IRO-trajecten in 2003 zodanig gemotiveerd waren dat zij ook zonder een traject een hogere baankans hadden dan WW'ers zonder traject, zelfs na correctie voor 'harde' kenmerken.

4.3 Totaal aantal maanden werk

Bijstandsgerechtigden: na één tot vier jaar meer maanden gewerkt door deelname traject

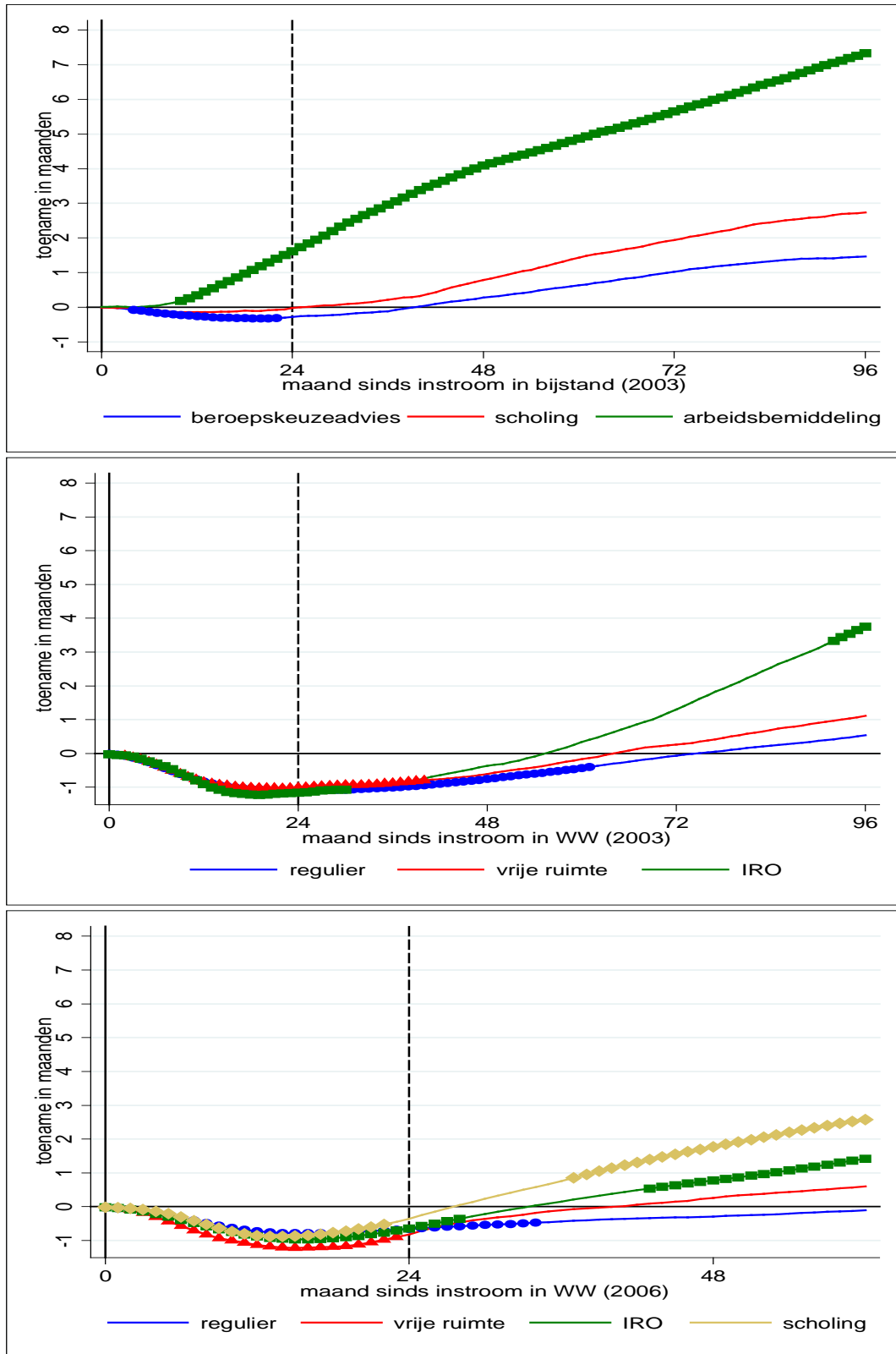
De grafieken voor het totaal aantal extra maanden dat bijstandsgerechtigden werken wanneer zij een re-integratietraject volgen, geven hetzelfde beeld als de grafieken die de kans op werk laten zien. De kans op werk en het aantal maanden werk zijn immers een-op-een aan elkaar gerelateerd. Voor arbeidsbemiddeling is er na 12 maanden een positief significant effect op het aantal gewerkte maanden. In de acht jaar gerekend vanaf het moment van instroom in de bijstand hebben bijstandsgerechtigden die arbeidsbemiddeling hebben ontvangen gemiddeld 7,3 maanden extra gewerkt, dan wanneer zij geen re-integratietraject hadden gekregen. Voor bijstandsgerechtigden met beroepskeuzeadvies is dit 1,5 maand en voor bijstandsgerechtigden die scholing hebben gevolgd 2,7 maanden, zie figuur 4.3.

WW'ers: na drie tot zes jaar positief effect op aantal gewerkte maanden

Door de lock-in-effecten van de re-integratietrajecten voor de WW'ers duurt het voor WW'ers iets langer voordat er een positief effect van de re-integratietrajecten op het totaal aantal gewerkte maanden te zien is. Wel is duidelijk dat ook op deze maatstaf scholing het beste scoort, gevolgd door IRO-/vrijruimtetrajecten. Hekkensluiser zijn de reguliere trajecten die pas zes jaar na instroom in de WW een positief effect laten zien op het aantal gewerkte maanden sinds instroom in de WW. Merk hierbij wel op dat het effect van de re-integratietrajecten voor WW'ers op het totaal aantal gewerkte maanden alleen maar toeneemt. Omdat de toename in de kans op werk op de lange termijn niet afneemt (zie Figuur 4.1), zal de toename in het aantal gewerkte maanden hoger zijn wanneer nog verder in de toekomst gekeken kan worden.

Degenen die in 2003 in de WW zijn gestroomd en een IRO-traject hadden gevolgd hebben na acht jaar 3,8 maanden meer gewerkt dan degenen zonder traject. De effecten voor de andere trajecten waren kleiner en niet significant. Lechner en Wunsch (2011) vinden grotere effecten: degenen met traject hadden na acht jaar circa 10 maanden meer gewerkt. De trajecten voor degenen die in 2006 zijn ingestroomd in de WW komen na een periode van acht jaar vermoedelijk gunstiger uit dan de trajecten voor het cohort 2003, maar minder gunstig dan de resultaten van Lechner en Wunsch uitwijzen.

Figuur 4.3 Toename totaal aantal maanden werk: deelnemers aan re-integratietrajecten versus niet-deelnemers (■▲◆ betekent significant op 5%-niveau)

Bron: CBS microbestanden, zie bijlage A, berekening SEO Economisch Onderzoek

Onderstaande tabel geeft het totaal aantal maanden weer dat deelnemers aan re-integratietrajecten en niet-deelnemers aan het werk zijn over de gehele waarnemingsperiode.

Tabel 4.1 totaal aantal maanden werk: deelnemers aan re-integratietrajecten versus niet-deelnemers

Instroom in de bijstand in 2003	Beroepskeuzeadvies	Scholing	Arbeidsbemiddeling
zonder traject			
na 24 maanden	3,5	2,8	4
na 60 maanden	14,2	13	16,3
na 96 maanden	26,3	24,2	29,8
met traject			
na 24 maanden	3,2	2,9	5,6
na 60 maanden	14,8	14,4	21,2
na 96 maanden	27,8	26,9	37,1

Instroom in de WW in 2003	Regulier traject	Vrije ruimte	IRO
zonder traject			
na 24 maanden	7,1	7,4	6,7
na 60 maanden	25,6	27,2	27
na 96 maanden	44,8	47,5	47
met traject			
na 24 maanden	6	6,4	5,5
na 60 maanden	25,2	27	27,3
na 96 maanden	45,3	48,6	50,8

Instroom in de WW in 2006	Regulier traject	Vrije ruimte	IRO	Scholing
zonder traject				
na 24 maanden	8,5	9,4	8,9	9,2
na 60 maanden	26,2	27,8	27,3	28,2
met traject				
na 24 maanden	7,8	8,6	8,3	8,8
na 60 maanden	26,1	28,4	28,7	30,8

Bron: CBS microbestanden, zie bijlage A, berekening SEO Economisch Onderzoek

4.4 Conclusies

Op de lange termijn (in ieder geval vanaf 24 maanden na instroom in de bijstand/WW) beïnvloeden alle re-integratie-instrumenten de kans op werk positief. Na deze 24 maanden neemt het effect voor veel re-integratie-instrumenten nog toe, om na maximaal vier jaar op een blijvend hoger niveau te komen. Het lock-in-effect (verlaging in de kans op een baan tijdens en direct na het volgen van een traject) speelt vooral bij WW'ers. Zij hebben namelijk ook zonder traject al een grote kans op een baan.

Voor de bijstandsgerechtigden die arbeidsbemiddeling ontvangen zijn daar erg mee geholpen: hun kans op werk verbetert zich op de lange termijn met ongeveer zeven procentpunt. Soortgelijke effecten worden gevonden voor de inzet van IRO en scholing voor WW'ers.

Beroepskeuzeadvies en scholing voor bijstandsgerechtigden, en reguliere trajecten en trajecten in de vrije ruimte zijn minder effectief.

Het totaal aantal maanden dat gemiddeld extra gewerkt wordt gedurende de acht jaar na instroom in de bijstand/WW (vijf jaar voor de instroom in de WW in 2006) laat hetzelfde beeld zien: vooral arbeidsbemiddeling voor bijstandsgerechtigden is zeer effectief met een toename van 7,3 gewerkte maanden gedurende acht jaar. Voor de WW'ers is de toename in het aantal gewerkte maanden lager, omdat zij meer last hebben van het lock-in-effect en het daarom langer duurt voordat zij de verlaging van het aantal gewerkte maanden in de eerste jaren na instroom in de WW hebben gecompenseerd.

5 Effect op kwaliteit van de baan

Trajecten hebben een positief effect op de duurzaamheid van banen voor bijstandsontvangers die in 2003 zijn ingestroomd. WW'ers vinden niet altijd meer duurzame banen na deelname aan een traject. Inzet van re-integratietrajecten zorgt niet voor verandering in de kans op een goed uurloon (tenminste 90 procent van het laatstverdiende loon) voor bijstandsgerechtigden. Voor WW'ers neemt de kans op een goed uurloon af.

Een vergroting van de baankans is niet het enige belangrijke effect van de inzet van re-integratiemiddelen. Wanneer werklozen snel een baan accepteren in een poging om deelname aan een re-integratietraject te vermijden of te verkorten, kan het zijn dat zij banen accepteren waar ze snel weer weg willen/worden ontslagen of waar ze weinig betaald krijgen. Ook is het onwenselijk wanneer werklozen als gevolg van het lock-in-effect juist later een baan vinden, waardoor ze genoeg moeten nemen met een lager loon. Dit hoofdstuk gaat in de volgende paragrafen achtereenvolgens in op drie aspecten van kwaliteit:

- Duurzaamheid baan: kans op werk voor ten minste zes maanden op rij
- Kans dat uurloon van het nieuwe werk tenminste 90 procent van het oude salaris bedraagt
- Jaarlijkse inkomsten uit arbeid (loon)

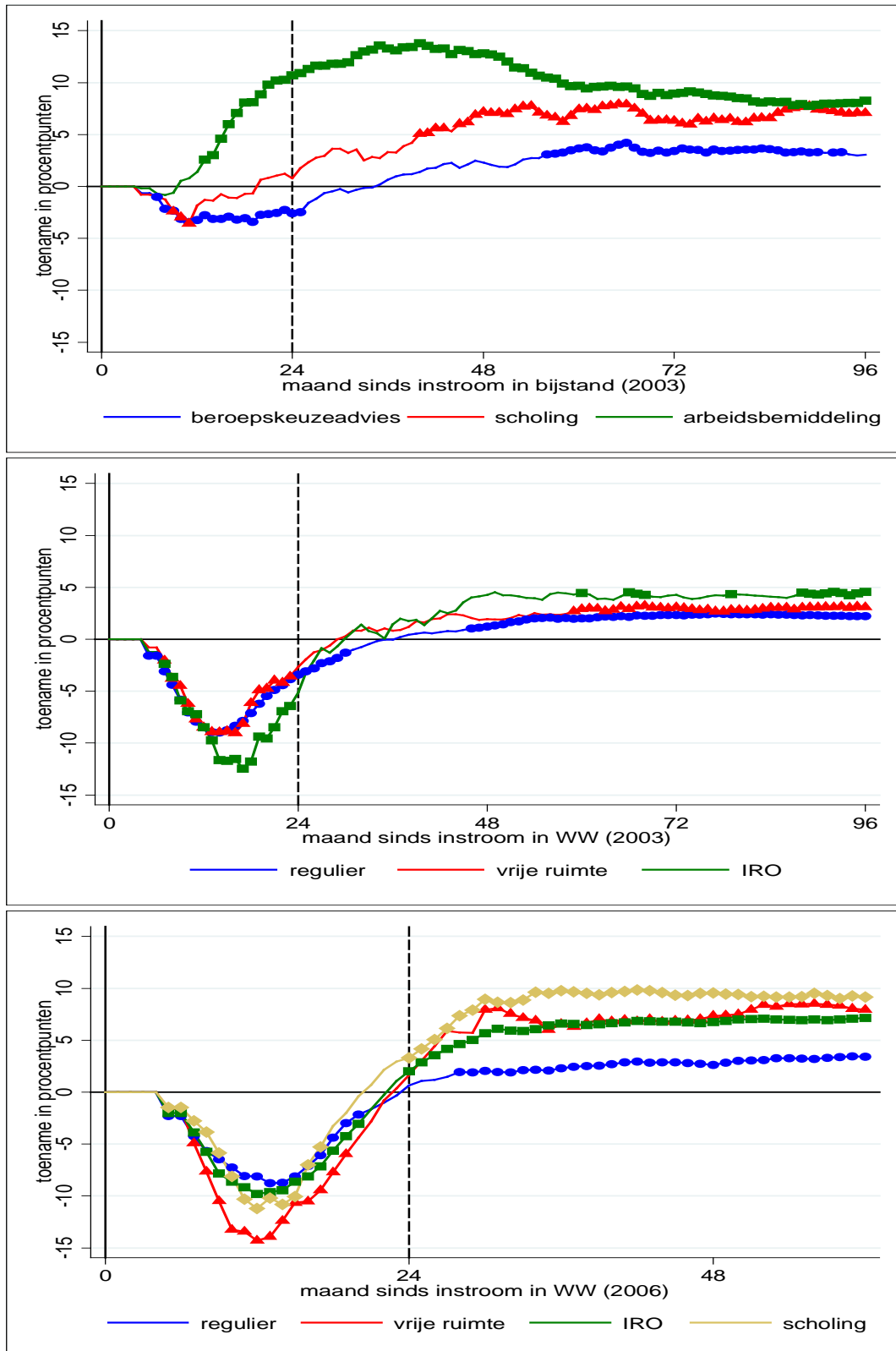
5.1 Duurzaamheid baan: kans op werk voor ten minste zes maanden op rij

Vaker duurzaam werk voor bijstandsgerechtigden

De toename in de kans op duurzaam werk (werk dat ten minste zes maanden duurt) is voor alle re-integratietrajecten minstens net zo hoog als de toename in de kans op werk. De deelnemers aan re-integratietrajecten vinden dus vaker werk, en wanneer zij werk vinden is dit vaker duurzaam dan wanneer ze niet aan een re-integratietraject hadden deelgenomen. Dit is in overeenstemming met het resultaat gevonden in Blasco en Rosholm (2011). Zij vinden dat de inzet van re-integratietrajecten voor mannelijke WW'ers in Denemarken leidt tot een verlenging van de duur van de gevonden baan met tien procent. Ook in Frankrijk zorgen re-integratietrajecten voor stabielere banen (Crépon e.a. 2012).

Voor de duurzaamheid van de banen die volgen nadat een bijstandsgerechtigde is geschoold valt op: acht jaar na instroom is de kans op een duurzame baan ongeveer 7,1 procentpunt hoger dan zonder traject. De toename in de kans op een baan is minder dan de helft (2,4 procentpunt) en bovendien insignificant. Dit kan verschillende oorzaken hebben: scholing kan ervoor zorgen dat de bijstandsgerechtigde een baan vindt die beter aansluit bij zijn huidige interesses en talenten, waardoor de baan langer vol te houden is. Aan de andere kant kan scholing ervoor zorgen dat een bijstandsgerechtigde aantrekkelijker wordt voor de nieuwe werkgever, of dat de bijstandsgerechtigde gaat werken in een sector waar een tekort aan arbeidskrachten heerst. Ook dan is de kans groter dat de gevonden baan duurzaam kan worden voortgezet.

Figuur 5.1 Toename kans op werk voor ten minste zes maanden op rij in procentpunten: deelnemers aan re-integratietrajecten versus niet-deelnemers (■▲◆ betekent significant op 5%-niveau)

Bron: CBS microbestanden, zie bijlage A, berekening SEO Economisch Onderzoek

Trajecten voor WW'ers leiden tot meer duurzaam werk, vooral voor instroom in 2006

Ook voor WW'ers leiden trajecten tot meer duurzaam werk. Voor WW'ers die instromen in 2006 is de kans op duurzaam werk groter dan de kans op werk. Voor WW'ers die in 2003 instromen is het andersom: het effect van trajecten op de kans op duurzaam werk is kleiner dan het effect op de kans op werk. Vooral voor degenen met een IRO-traject is het verschil groot.

5.2 Kans op een goed uurloon: ten minste 90 procent van oude uurloon

Geen verschil in kans op een goed uurloon voor bijstandsgerechtigden

Wanneer een bijstandsgerechtigde een baan vindt, is de kans dat deze baan ten minste 90% van het laatstverdiende salaris betaalt ongeveer 55-60 procent (zie Tabel B.3). Voor bijstandsgerechtigden veroorzaakt het volgen van een re-integratietraject vrijwel geen verandering in de kans dat het uurloon van het nieuwe werk ten minste 90 procent van het oude uurloon (het uurloon 1 of maximaal 2 jaar voor instroom in de bijstand) bedraagt. De extra personen die als gevolg van deelname aan een traject een baan vinden hebben dus ook een kans van 55-60 procent dat deze baan een uurloon betaalt van ten minste 90 procent van hun oude uurloon.

WW'ers na deelname aan een traject minder vaak een goed uurloon

Wanneer WW'ers een re-integratietraject starten en een baan vinden, verdienen zij minder vaak ten minste 90 procent van het oude uurloon dan wanneer zij geen traject waren gestart en een baan hadden gevonden. Voor de meeste groepen is het effect bescheiden: een daling van de kans op een goed salaris met maximaal zes procentpunten. WW'ers die in 2006/2007 deelnemen aan een traject in de vrije ruimte hebben echter een sterk lagere kans op een goed salaris wanneer zij een traject volgen: zij accepteren sneller banen waarin zij weinig betaald krijgen.

Na het volgen van een traject accepteren WW'ers dus blijkbaar sneller een baan met een lager loon: hun reserveringsloon neemt af. Dit kan verschillende oorzaken hebben:

1. Lock-in-effect

Door het lock-in-effect vinden deelnemers aan trajecten later een baan. Ze zijn al langer werkloos en kunnen dus minder eisen stellen. Black e.a. (2003) vinden dat een snelle terugkeer op de arbeidsmarkt gepaard gaat met hogere lonen. De WW'ers die niet deelnamen aan een traject hebben bovendien al een periodiek ontvangen op het moment dat de deelnemers een nieuwe baan vinden.

2. Direct effect van traject op keuzes werklozen

Een traject kan ervoor zorgen dat een werkloze zich (ook) gaat oriënteren op andere functies dan de functie waarin hij voorheen werkzaam was. De opgedane werkervaring in de oude functie telt dan minder mee, waardoor hij met een lager loon genoeg moet nemen.

3. Selectie-effect

Door het volgen van een traject vinden meer werklozen een baan. De meest kansrijke werklozen zouden ook zonder een traject een baan (op hun oude niveau) hebben gevonden. De extra werklozen die door het traject een baan vinden zijn dus de minder kansrijken: het traject zorgt voor zicht op een baan, maar niet op een baan tegen het oude (hoge) salaris.

4. Dreigeffect

Door het dreigeffect gaan werklozen harder op zoek naar werk of accepteren een lager loon om deelname aan een traject te vermijden. Voor verplichte trajecten neemt de kans op werk sterk toe al voordat een traject wordt gestart (Amilon 2010, Geerdsen 2006, Rosholm en Svarer 2008). Het dreigeffect kan de lagere lonen van WW'ers die al deelnemen aan re-integratietrajecten niet verklaren. Verplichte trajecten hebben echter ook vlak na start van het traject nog een 'dreigeffect', en dit effect is groter wanneer deelnemers hogere (reis)kosten ervaren om het traject te kunnen volgen (Graversen en van Ours, 2009). De trajecten voor WW'ers hebben niet altijd een verplichtend karakter. In sommige gevallen neemt de werkloze zelf het initiatief om bijvoorbeeld een budget aan te vragen voor een Individuele Re-integratie Overeenkomst. Het is daarom in ieder geval voor IRO-trajecten niet waarschijnlijk dat het dreigeffect een verklaring biedt voor de lagere kans op een goed uurloon.

Tabel 5.1 Toename kans dat uurloon van het nieuwe werk ten minste 90% van het oude uurloon bedraagt (in procentpunten): deelnemers aan re-integratietrajecten versus niet-deelnemers

Instroom in de bijstand in 2003	Beroepskeuzeadvies	Scholing	Arbeidsbemiddeling
1 kalenderjaar na instroom	-0,6	-2,1	+2,8
2 kalenderjaar na instroom	-4,9	+1,0	+4,9
3 kalenderjaar na instroom	-4,2	-4,5	+1,4
4 kalenderjaar na instroom	-4,5	-0,6	+4,0
5 kalenderjaar na instroom	-1,8	-1,6	+3,5
6 kalenderjaar na instroom	-1,3	-1,0	+1,0
7 kalenderjaar na instroom	-2,1	-0,1	+0,5

Instroom in de WW in 2003	Regulier traject	Vrije ruimte	IRO
1 kalenderjaar na instroom	-3,9*	-7,0*	-6,0
2 kalenderjaar na instroom	-4,6*	-1,3	-4,2
3 kalenderjaar na instroom	-4,4*	-0,5	-1,1
4 kalenderjaar na instroom	-3,7*	-2,3	+1,3
5 kalenderjaar na instroom	-3,1*	-1,4	+3,5
6 kalenderjaar na instroom	-3,6*	-1,9	+0,8
7 kalenderjaar na instroom	-3,1*	-3,5	+1,9

Instroom in de WW in 2006	Regulier traject	Vrije ruimte	IRO	Scholing
1 kalenderjaar na instroom	-5,4*	-22,0*	-2,2	-6,3*
2 kalenderjaar na instroom	-6,0*	-20,5*	-3,8*	-5,5*
3 kalenderjaar na instroom	-4,7*	-14,6*	-3,3*	-5,1*
4 kalenderjaar na instroom	-5,1*	-9,5*	-2,2*	+1,1

Bron: CBS microbestanden, zie bijlage A, berekening SEO Economisch Onderzoek

Toelichting: Alleen personen voor wie zowel een oud als een nieuw salaris is geobserveerd zijn meegenomen in de berekeningen. Een oud salaris is geobserveerd wanneer een persoon in ten minste één van de twee jaar voor instroom in de bijstand/WW werk heeft. Een nieuw salaris is geobserveerd wanneer een persoon in het betreffende kalenderjaar na instroom in de bijstand/WW werk heeft.

De vergelijking tussen het oude en nieuwe uurloon is gebaseerd op reële uurlonen. De uurlonen zijn gecorrigeerd voor inflatie door gebruik te maken van de inflatiecijfers van het CBS (Statline: Consumentenprijzen; inflatie van 1963).

Een negatief getal geeft aan dat na het volgen van het re-integratietraject het percentage personen dat een baan vindt met een uurloon van ten minste 90% het oude uurloon afneemt. * betekent significant op 5%-niveau.

5.3 Jaarlijkse inkomsten uit arbeid

Het effect op het gemiddelde jaarloon is samengesteld uit een aantal componenten: (i) het effect op de kans op werk (ii) het effect op het aantal gewerkte uren in een jaar en (iii) het effect op het uurloon.

Bijstandsgerechtigden

Het gemiddelde jaarlijkse loon van de bijstandsgerechtigden volgt de daling en vervolgens de stijging in de kans op werk in Figuur 4.1. Personen die arbeidsbemiddeling ontvangen verdienen direct na instroom in de bijstand al meer dan wanneer zij geen traject hadden gevolgd, terwijl de deelnemers aan beroepskeuzeadvies en scholing ongeveer twee kalenderjaren moeten wachten voordat het volgen van hun traject vruchten afwerpt.

Tabel 5.2 Jaarlijkse stijging brutoloon deelnemers aan re-integratietrajecten versus niet-deelnemers: bijstandsgerechtigden

Instroom in de bijstand in 2003	Beroepskeuzeadvies	Scholing	Arbeidsbemiddeling
1 kalenderjaar na instroom	-€ 369*	-€ 390	€ 1.195*
2 kalenderjaar na instroom	-€ 163	€ 11	€ 2.154*
3 kalenderjaar na instroom	€ 229	€ 764	€ 2.039*
4 kalenderjaar na instroom	€ 363	€ 851	€ 1.963*
5 kalenderjaar na instroom	€ 559	€ 988	€ 1.630*
6 kalenderjaar na instroom	€ 427	€ 772	€ 2.066*
7 kalenderjaar na instroom	€ 335	€ 881	€ 2.179*

Bron: CBS microbestanden, zie bijlage A, berekening SEO Economisch Onderzoek

Toelichting: De personen zonder inkomsten uit arbeid zijn meegeteld als nullen in de berekening van de gemiddelde loonkosten.

* significant op 5%-niveau.

WW'ers

Ook bij WW'ers is het effect op het gemiddelde loon een weerspiegeling van het effect op werk: het gemiddelde loon neemt het meest toe na volgen van IRO of scholing, en het minst na volgen van een regulier traject. Voor de WW'ers die in 2006 instromen en een regulier traject ontvangen, is er zelfs een negatief effect op het gemiddelde loon, terwijl er een positief effect is op de kans op werk. Dit betekent dat een WW'er die een regulier traject ontvangt daardoor vaker een baan vindt, maar in die baan gemiddeld minder verdient dan wanneer hij niet had deelgenomen aan een re-integratietraject.

Tabel 5.3 Jaarlijkse stijging brutoloon deelnemers aan re-integratietrajecten versus niet-deelnemers: WW'ers

Instroom in de WW in 2003	Regulier traject	Vrije ruimte	IRO	
1 kalenderjaar na instroom	-€1.260*	-€1.649*	-€1.812*	
2 kalenderjaar na instroom	-€425*	-€450	-€377	
3 kalenderjaar na instroom	€6	€103	€1.017	
4 kalenderjaar na instroom	€292	€484	€2.027	
5 kalenderjaar na instroom	€440*	€712	€3.238*	
6 kalenderjaar na instroom	€371*	€969	€3.517*	
7 kalenderjaar na instroom	€307	€942	€4.250*	

Instroom in de WW in 2006	Regulier traject	Vrije ruimte	IRO	Scholing
1 kalenderjaar na instroom	-€1.089*	-€1.418*	-€1.424*	-€348*
2 kalenderjaar na instroom	-€201	€489	€735*	€1.503*
3 kalenderjaar na instroom	-€220	€235	€1.060*	€2.051*
4 kalenderjaar na instroom	-€297	-€166	€1.094*	€1.731*

Bron: CBS microbestanden, zie bijlage A, berekening SEO Economisch Onderzoek

Toelichting: De personen zonder inkomsten uit arbeid zijn meegeteld als nullen in de berekening van de gemiddelde loonkosten.

* significant op 5%-niveau.

5.4 Conclusies

Trajecten leiden tot een hogere kans op een duurzame baan. Dit geldt sterker voor bijstandsgerechtigden en WW'ers die in 2006 zijn ingestroomd dan voor WW'ers die in 2003 zijn ingestroomd.

Voor WW'ers neemt daarnaast de kans op een goed uurloon (ten minste 90% van het laatstverdiende uurloon) af wanneer zij een traject volgen. Ze zijn na het volgen van een traject vaker bereid om een lager salaris te accepteren.

6 Effect op uitkeringsafhankelijkheid

Hoewel trajecten gemiddeld leiden tot een hogere baankans, leiden zij niet tot minder uitkeringsafhankelijkheid. Alleen arbeidsbemiddeling voor bijstandsgerechtigden die in 2003 zijn ingestroomd leidt tot een significant lagere uitkeringsafhankelijkheid over een periode van acht jaar na instroom in de bijstand.

De kans op een uitkering is niet het tegenovergestelde van de kans op een baan: uitkeringsgerechtigden kunnen immers ook uitstromen naar andere situaties dan een baan. Zij kunnen gaan studeren, samenwonen of vanwege een sanctie hun uitkering kwijtraken. Dit hoofdstuk gaat in op de verschillen in de kans op een uitkering tussen mensen met en zonder traject. Daarbij zijn alle uitkeringen samengenomen (WW, bijstand arbeidsongeschiktheid).

6.1 Kans op een uitkering

Alleen arbeidsbemiddeling verlaagt de kans op een uitkering voor WWB'ers

Als gevolg van het deelnemen aan een re-integratietraject neemt de kans op een uitkering minder sterk af dan de toename in de kans op een baan. Bijstandsgerechtigden die bemiddeld worden hebben na twee jaar wel een lagere kans op een uitkering. Na 24 maanden heeft van degenen die worden bemiddeld 58 procent een uitkering en van degenen zonder traject 66 procent. Voor bijstandsgerechtigden die deelnemen aan scholing of beroepskeuzeadvies is er zelfs zowel een stijging van de baankans als een stijging van de kans op een uitkering 24 maanden na instroom. Na 24 maanden is er geen effect meer, terwijl de kans op een baan nog wel hoger is wanneer scholing of beroepskeuzeadvies is gevolgd.

Degenen zonder traject vinden dus minder snel een baan, maar degenen met een beroepskeuzetraject of een scholingstraject stromen in de eerste twee jaar wel sneller uit naar een situatie waarin zij geen uitkering ontvangen. Een verklaring kan liggen in het gedrag na de aankondiging van een traject. Mogelijk zeggen de “niet-willers” in een dergelijk geval hun uitkering op of wordt een sanctie opgelegd, waardoor hun uitkering beëindigd wordt. Deze mensen komen in de controlegroep terecht, waardoor degenen in de controlegroep sneller uitstromen naar een andere situatie dan werk. Aanwijzingen voor deze hypothese zijn te vinden in een rapport van de Rekenkamer Tilburg. De Rekenkamer is op basis van dossieronderzoek onder 100 bijstandsgerechtigden (55 met en 45 zonder traject) nagegaan wat er met de cliënten is gebeurd. Van degenen die een traject hadden gevolgd, had 31 procent een baan gevonden en was 29 procent uitgestroomd naar een andere situatie dan werk. Van degenen die geen traject hadden gevolgd, was 27 procent uitgestroomd naar werk en 51 procent naar een andere situatie dan werk. Die andere redenen dan werk konden zijn:

- overlijden
- detentie
- verhuisd
- verwijtbaar gedrag
- studie
- andere inkomsten

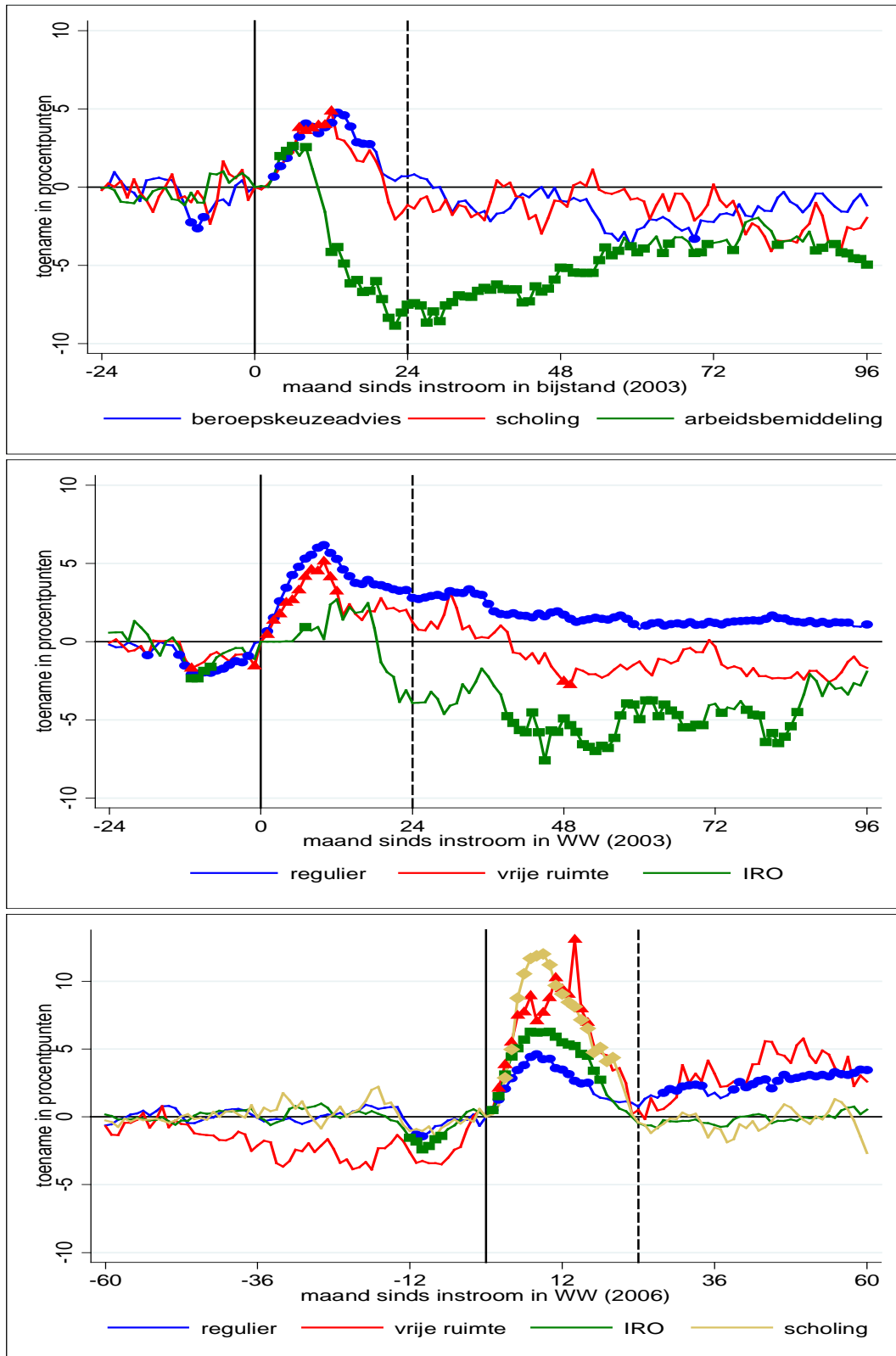
- WSW

Het grootste verschil tussen de groep met en zonder traject waren degenen die waren uitgestroomd vanwege verwijtbaar gedrag: dit waren er zes in de groep zonder traject en nul in de groep met traject. Als voorbeeld wordt genoemd een cliënt die een sollicitatieplicht kreeg opgelegd en waarbij wegens onvoldoende medewerking de uitkering was beëindigd. Ook stroomden degenen zonder traject vaker uit vanwege andere inkomsten. Mogelijk dat het verwerven van andere inkomsten (bijvoorbeeld door te gaan samenwonen) een reden kan zijn om geen traject te volgen (Kok en Houkes, 2011).

Trajecten voor WW'ers leiden op lange termijn niet tot lagere uitkeringsafhankelijkheid

Ook voor WW'ers zien we wel dat in de eerste maanden de kans op een uitkering toeneemt (lock-in-effect), maar later zien we niet dat de kans op een uitkering afneemt. Dit betekent dat ook met de inzet van re-integratietrajecten voor WW'ers niet bespaard wordt op de uitkeringslasten. Voor deelnemers aan een regulier traject is er zelfs een blijvend positief effect om een uitkering te ontvangen. Na 24 maanden is de kans op een uitkering voor de groep met een regulier traject die in 2003 is ingestroomd 54 procent en na acht jaar 29 procent. Voor degenen zonder traject zijn deze kansen 51 procent en 28 procent. Voor degenen die in 2006 zijn ingestroomd is na twee jaar de kans op een uitkering voor degenen met een regulier traject 41 procent en na vijf jaar 47 procent. Zonder traject zijn deze kansen lager, respectievelijk 40 procent en 43 procent. Het kan zijn dat deelnemers aan deze trajecten wel vaker een baan vinden, maar ook weer vaker terugvallen in de WW-uitkering, terwijl zij anders werkloos zouden blijven en na verloop van tijd geen recht meer zouden hebben op een uitkering (bijvoorbeeld vanwege partnerinkomen of vermogen).

Figuur 6.1 Toename kans op een uitkering (bijstand, WW en/of arbeidsongeschiktheids-uitkering): deelnemers aan re-integratietrajecten versus niet deelnemers (■▲◆ betekent significant op 5%-niveau)

Bron: CBS microbestanden, zie bijlage A, berekening SEO Economisch Onderzoek

6.2 Totaal aantal maanden uitkering

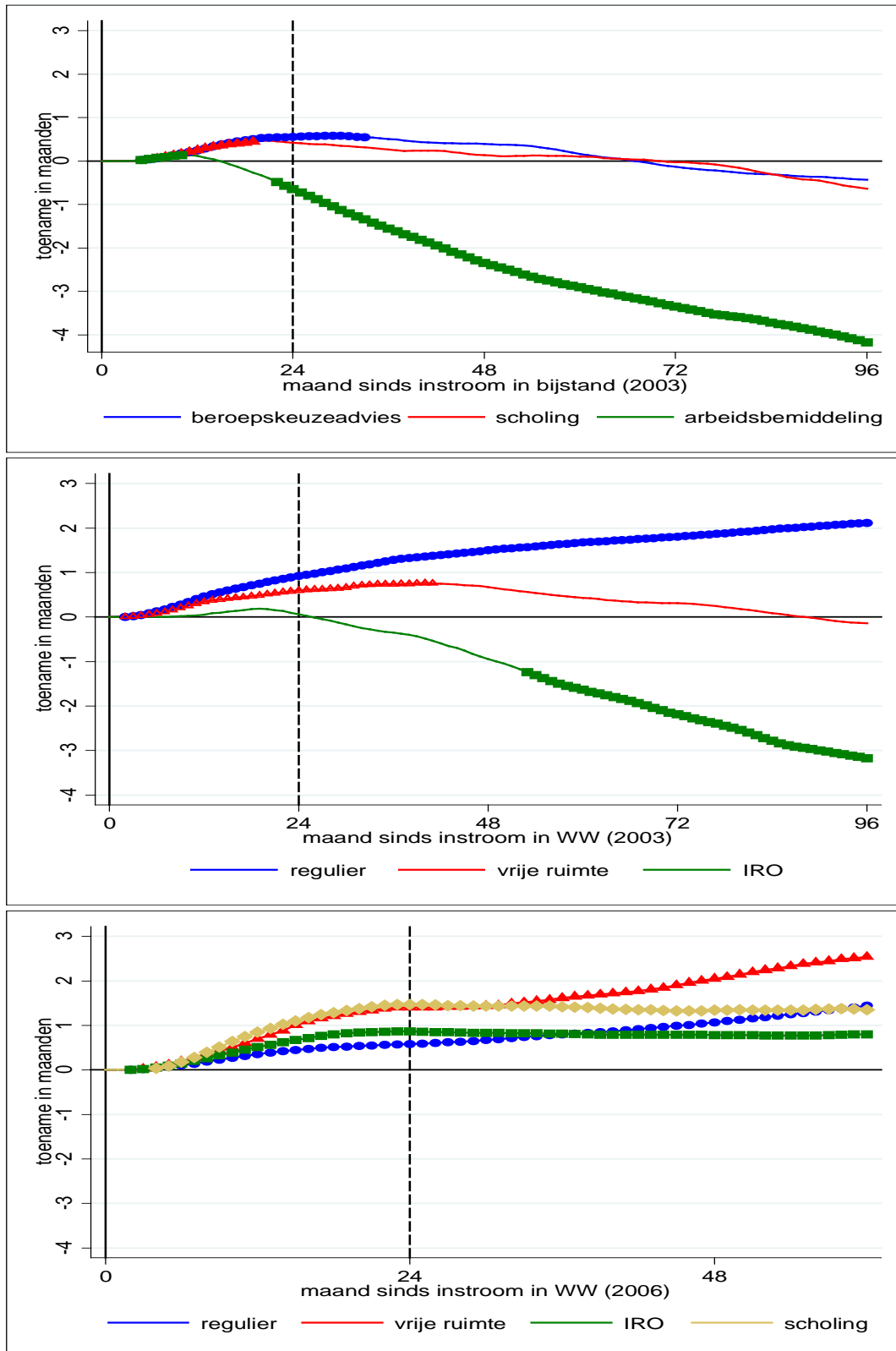
Alleen arbeidsbemiddeling leidt voor WWB'ers tot een afname van het aantal maanden uitkering

Het totaal aantal maanden dat een uitkering wordt ontvangen, is op korte termijn hoger wanneer een bijstandsgerechtigde een re-integratietraject volgt. Bij arbeidsbemiddeling is dit van korte duur: 24 maanden na instroom in de bijstand is het gemiddeld aantal maanden dat een deelnemer gebruik heeft gemaakt van een uitkering significant lager (- vier maanden) dan wanneer hij geen re-integratietraject had gevolgd. Voor scholing en beroepskeuzeadvies geldt dit niet: na acht jaar hebben beide trajecten geen effect op het gemiddeld aantal maanden dat van de bijstand gebruik is gemaakt.

Alleen IRO-trajecten voor WW'ers ingestroomd in 2003 leiden tot minder uitkeringsafhankelijkheid over een periode van acht jaar

Het totaal aantal maanden waarin een deelnemer aan een re-integratietraject een WW-uitkering ontvangt neemt toe als gevolg van het re-integratietraject. De effecten zijn echter klein: zes jaar na instroom in de WW heeft het re-integratietraject ervoor gezorgd dat de WW'er één tot twee maanden extra gebruik heeft gemaakt van een uitkering. Het volgen van een IRO-traject daarentegen, vermindert de uitkeringsafhankelijkheid over een periode van acht jaar met ruim drie maanden.

Figuur 6.2 Toename totaal aantal maanden in een uitkering (bijstand, WW, en/of arbeidsongeschiktheidsuitkering): deelnemers aan trajecten versus niet-deelnemers (■▲◆ betekent significant op 5%-niveau)

Bron: CBS microbestanden, zie bijlage A, berekening SEO Economisch Onderzoek

6.3 Aantal keren terugval in de uitkering

Trajecten zorgen niet voor minder terugval in de uitkering

Er is geen significant effect van deelname aan een traject op de terugval in de uitkering. Dit bevestigt een aantal eerder getrokken conclusies: (1) de kans op werk neemt toe en (2) de duurzaamheid van de baan neemt toe. Wanneer meer banen worden gevonden, is de kans groter dat men weer terugvalt in de bijstand. Iemand die de bijstand nooit verlaat valt immers ook niet terug. Doordat de banen die de bijstandsgerechtigden vinden na het aanbod van beroepskeuzeadvies, scholing of arbeidsbemiddeling ook duurzaam zijn, neemt hun kans om terug te vallen in een uitkering niet toe. Ook voor degenen die ingestroomd zijn in 2003 hebben trajecten geen significante invloed op terugval in de uitkering. Voor mensen met een IRO-traject is er sprake van minder terugval (hoewel niet significant). Mogelijk dat IRO-trajecten in 2003 vooral werden ingezet om te starten als ZZP'er, waardoor deze mensen niet konden terugvallen op een WW-uitkering.

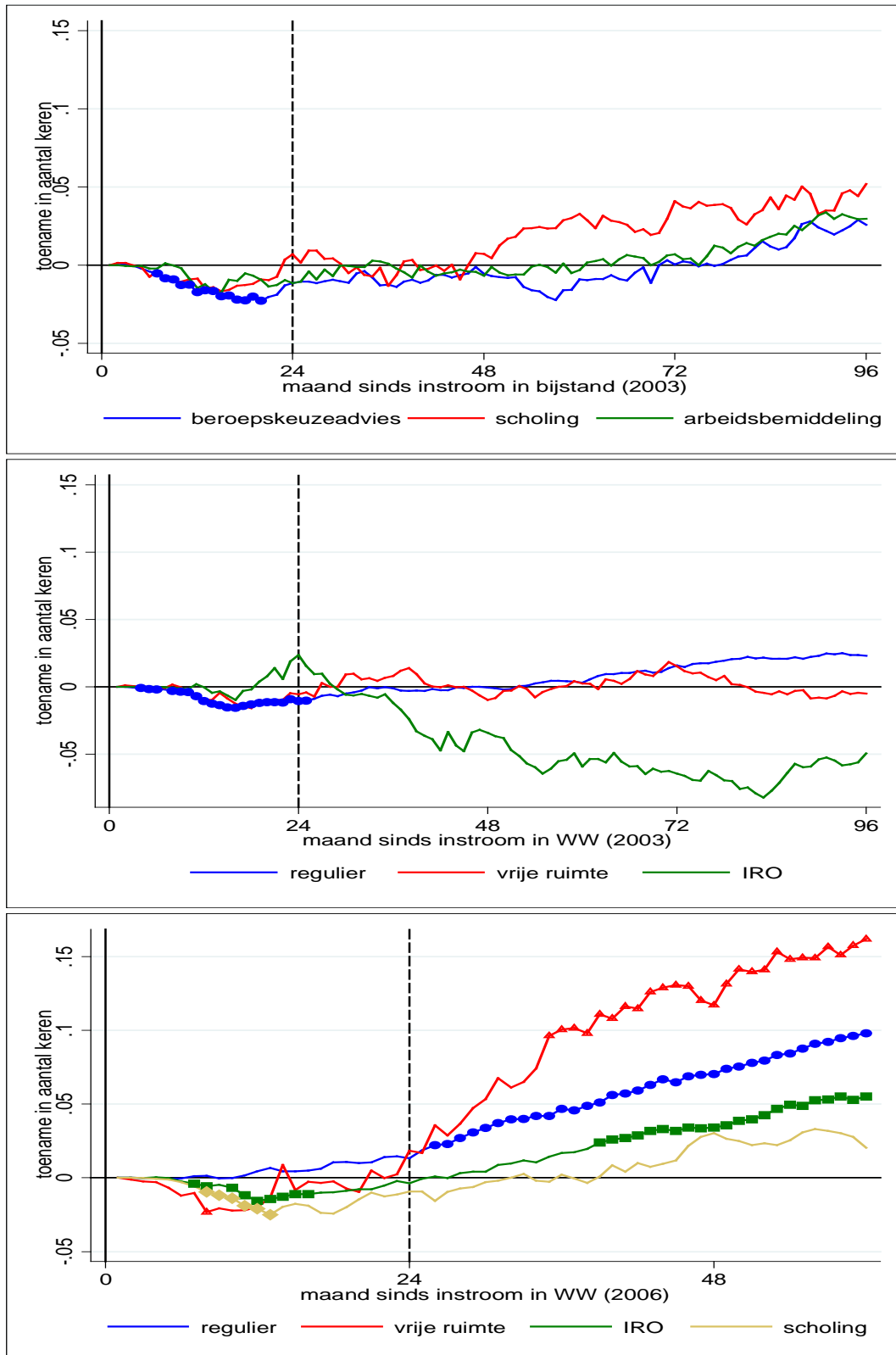
Voor degenen die zijn ingestroomd in 2006 zorgen alle trajecten ervoor dat ex-WW'ers vaker terugvallen in een uitkering. Voor IRO en scholing is dat in mindere mate het geval. Zoals gezegd is dit niet direct een negatief teken: wanneer de kans op een baan toeneemt, neemt de kans op terugval in de WW immers ook toe. Het verschil tussen 2006 en 2003 kan worden verklaard door het intreden van de crisis, waardoor terugval in de uitkering is toegenomen.

6.4 Conclusies

Hoewel trajecten op lange termijn leiden tot een hogere baankans, leiden zij niet tot een lagere uitkeringsafhankelijkheid. Deze resultaten sporen met de resultaten uit (inter)nationale literatuur, zie Hoofdstuk 2.

Alleen arbeidsbemiddeling voor bijstandsgerechtigden die in 2003 zijn ingestroomd en IRO-trajecten voor WW'ers die in 2003 zijn ingestroomd, leiden op de lange termijn tot een significant lagere kans op een uitkering. Omdat de kans op een baan wel bij alle trajecten toeneemt en de kans op een uitkering niet afneemt, lijkt het dat mensen die een traject volgen zich minder snel (formeel) terugtrekken van de arbeidsmarkt. Dit komt vermoedelijk doordat bij degenen zonder traject mensen zitten die niet willen voldoen aan de sollicitatieplicht of de plicht om aan een traject mee te werken. Kennelijk wegen voor hen de voordelen van het wel voldoen aan de sollicitatieplicht of het volgen van een traject niet op tegen de nadelen daarvan. Hun uitkering wordt door de gemeente of UWV beëindigd of zij kiezen er zelf voor om de uitkering te beëindigen.

Figuur 6.3 Toename aantal keren terugval in een uitkering (bijstand, WW en/of arbeidsongeschiktheidsuitkering): deelnemers aan re-integratietrajecten versus niet-deelnemers (■▲◆ betekent significant op 5%-niveau)

Bron: CBS microbestanden, zie bijlage A, berekening SEO Economisch Onderzoek

7 Kosteneffectiviteit

De belangrijkste baat van re-integratietrajecten bestaat uit een toename van de productie doordat meer mensen aan het werk komen (Kok et al 2006). Een toename van de productie leidt tot een hoger bruto nationaal product. Daardoor stijgt de welvaart, doordat er meer geconsumeerd kan worden. Verder zijn er baten in de vorm van meer geluk van degenen die aan het werk komen, een betere gezondheid en minder criminaliteit. Naast de kosten van het re-integratietraject zijn er kosten in de vorm van minder vrije tijd van degenen die aan het werk gaan. Omdat de uitkeringsafhankelijkheid niet vermindert, is er geen besparing op de uitkeringslasten. Bovendien wordt een besparing op de uitkeringslasten in een maatschappelijke kosten-batenanalyse niet als baat gerekend maar als herverdeelpost: een besparing op de uitkeringslasten is een baat voor de belastingbetaler en een kostenpost voor degene die de uitkering niet meer ontvangt.

De toename van de productie is berekend door de toename van het inkomen uit arbeid te vermeerderen met 30 procent werkgeverslasten. Het bruto inkomen uit arbeid plus de werkgeverslasten zijn de loonkosten die de werkgever betaalt. De werknemer moet minimaal zoveel produceren dat de werkgever deze loonkosten terugverdient. Een werknemer die minder produceert zal niet worden aangenomen.

WWB: alleen arbeidsbemiddeling is kosteneffectief

De productiviteitswinst als gevolg van trajecten voor WWB'ers is na vier jaar voor scholingstrajecten en arbeidsbemiddeling positief, maar voor beroepskeuzeadvies vrijwel nul (zie tabel 7.1). Na zeven jaar is de productiviteitswinst voor alle trajecten positief. Vooral arbeidsbemiddeling levert een forse productiviteitswinst op van € 13.820 over zeven jaar.

De kosten van trajecten voor WWB'ers zijn niet precies bekend. Schattingen lopen uiteen van ca. € 3.000 tot ca. € 7.000. Groot et al (2007) schatten de kosten van arbeidstoeleidingstrajecten voor bijstandsgerechtigden op gemiddeld € 3.210. Deze schatting is gebaseerd op een enquête onder gemeenten. Tempelman et al (2010) schatten de kosten van WWB-trajecten in 2008 op € 8.000 tot € 12.000. Deze schattingen zijn gebaseerd op administratieve data. Volgens Tempelman et al. (2010) is het bedrag van € 12.000 een overschatting. Teruggerekend naar het prijspeil 2003 bedragen de kosten van een traject ca. € 6.990. (uitgaande van de kosten van € 8.000 in 2008).

Het ging in beide studies om volledige trajecten, dus niet om afzonderlijke instrumenten. Bij een groot deel van degenen die een traject hebben gekregen, wordt het eerste instrument gevolgd door nog een instrument. Als beroepskeuzeadvies het eerste instrument is, dan krijgt daarna 60 procent nog een of meerdere instrumenten, bij scholing 52 procent en bij arbeidsbemiddeling 47 procent (zie Tabel 3.2). Vermoedelijk lopen de kosten van de verschillende trajecten daarom niet erg veel uit elkaar. Wel zal arbeidsbemiddeling over het algemeen korter duren en daardoor gemiddeld goedkoper zijn dan beroepskeuzeadvies en scholing.

Tabel 7.1 Arbeidsbemiddeling voor WWB'ers is kosteneffectief

	Beroepskeuzeadvies	Scholing	Arbeidsbemiddeling
Productiviteitswinst na 4 jaar	-10	1.270	8.310
Productiviteitswinst na 7 jaar	1.250	3.770	13.820
Kosten traject	3.210 à 6.990	3.210 à 6.990	3.210 à 6.990
Saldo na 4 jaar	-7.000 à -3.220	-5.720 à -1.940	1.320 à 6.990
Saldo na 7 jaar	-5.740 à -1.960	-3.220 à 560	6.840 à 10.610

Bron: CBS microbestanden, zie bijlage A, berekening SEO Economisch Onderzoek

Toelichting: De totale productiviteitswinst is berekend door de stijging (daling) in de brutolonen te vermeerderen met 30% werkgeverslasten en vervolgens een discontovoet van 5,5% toe te passen. De kosten van € 6.990 zijn berekend op basis van de kosten per gestart traject in 2008 (Tempelman et al. 2010), verminderd met een loonkostenstijging van 14,5% in de zakelijke en persoonlijke dienstverlening in de periode 2003-2008 (www.statline.nl).

Arbeidsbemiddeling blijkt na vier jaar al kosteneffectief. Beroepskeuzeadvies is na zeven jaar nog niet kosteneffectief. Scholing kan na zeven jaar kosteneffectief zijn als de kosten minder bedragen dan € 3.770 per traject.

WW: alleen scholing en IRO kosteneffectief

In termen van productiviteit levert een *regulier traject* een verlies op van € 1.740 over een periode van vier jaar na instroom in de WW (instroom 2003). Na zeven jaar is nog steeds sprake van productiviteitsverlies van € 670. Een regulier traject ingezet voor degenen die in 2006 instroomden in de WW leidt tot € 2.130 verlies aan productiviteit, gemeten over vier jaar. Dit verlies wordt vooral veroorzaakt door het negatieve lock-in-effect aan het begin van de WW-periode. Een traject in de *vrije ruimte* levert over vier jaar een productiviteitsverlies op van € 1.940 voor trajecten voor instromers in 2003 en € 1.090 voor trajecten voor instromers in 2006. Over zeven jaar is sprake van een kleine productiviteitswinst van € 530 (instroom in 2003). *IRO-trajecten* zijn effectiever in termen van productiviteitswinst: € 580 (instroom 2003) dan wel € 1.430 (instroom 2006) over een periode van vier jaar en € 10.920 over zeven jaar (instroom 2003). De productiviteitswinst van *scholing* bedraagt vier jaar na instroom in de WW € 4.800.

De kosten van trajecten voor WW'ers liggen tussen de € 2.000 en € 2.500. Groot et al. 2007 schatten de kosten van een gemiddeld traject in 2005 op € 2.150. Tempelman et al (2010) schatten de kosten in 2008 op € 2.400. Deze cijfers liggen aanzienlijk dicht bij elkaar dan de schatting van de kosten van WWB-trajecten. De kosten van IRO-trajecten liggen ongeveer 30% hoger dan die van reguliere trajecten (Schrijvershof et al. 2008). In onderstaande tabel is uitgegaan van de kosten van € 2.400 voor alle trajecten in 2008. Teruggerekend naar het prijsniveau van 2003 en 2006 komt de prijs van een traject op respectievelijk € 2.100 en € 2.250.

Per saldo levert een regulier traject verlies op, zowel gemeten over een periode van vier jaar als over een periode van zeven jaar. Het negatieve saldo wordt in de loop der tijd wel minder. Als gevolg van het lock-in-effect is de eerste jaren sprake van productiviteitsverlies, maar na drie jaar slaat dit om naar een productiviteitswinst (zie Tabel 5.3). Over een periode van zeven jaar is echter de productiviteitswinst in de laatste vijf jaar niet voldoende om de verliezen in de eerste twee jaar goed te maken. Vrijruimtetrajecten leveren na zeven jaar productiviteitswinst op, maar niet voldoende om de kosten van het traject goed te maken. IRO-trajecten leveren na vier jaar

nog geen winst op, maar na zeven jaar wel. Scholing ingezet voor de instromers in 2006 levert na vier jaar al winst op.

Tabel 7.2 Scholing na vier jaar en IRO-trajecten na zeven jaar kosteneffectief

Instream WW 2003	Regulier traject	Vrije ruimte	IRO	
Productiviteitswinst na 4 jaar	-1.740	-1.940	580	
Productiviteitswinst na 7 jaar	-670	530	10.920	
Kosten traject	2.100	2.100	2.100	
Saldo na 4 jaar	-3.840	-4.040	-1.520	
Saldo na 7 jaar	-2.770	-1.570	8.820	
Instream WW 2006	Regulier traject	Vrije ruimte	IRO	Scholing
Productiviteitswinst na 4 jaar	-2.130	-1.090	1.430	4.800
Kosten traject	2.250	2.250	2.250	2.250
Saldo na 4 jaar	-4.380	-3.340	-820	2.550

Bron: CBS microbestanden, zie bijlage A, berekening SEO Economisch Onderzoek

Toelichting: Bedragen in euro's. De totale productiviteitswinst is berekend door de stijging (daling) in de brutolonen te vermeerderen met 30 procent werkgeverslasten en vervolgens een discontovoet van 5,5 procent toe te passen. De kosten zijn berekend op basis van de kosten per gestart traject in 2008 (Tempelman et al. 2011), verminderd met een loonkostenstijging van 14,5/6,6 procent in de zakelijke en persoonlijke dienstverlening in de periode 2003/2006-2008 (www.statline.nl).

Conclusie

Voor WWB'ers is arbeidsbemiddeling kosteneffectief. Scholing kan na zeven jaar kosteneffectief zijn als de kosten minder bedragen dan € 3.770. Beroepskeuzeadvies wordt ook na zeven jaar niet kosteneffectief. Voor WW'ers zijn alleen scholing en IRO-trajecten kosteneffectief. De andere trajecten verdienen zich niet terug in een periode van zeven jaar, in termen van productiviteitswinst. Omdat trajecten vaak op korte termijn leiden tot productiviteitsverlies als gevolg van het lock-in-effect en pas op langere termijn tot productiviteitswinst, nemen de baten toe naarmate deze over een langere tijdshorizon worden gemeten. De resultaten sporen met de eerdere kosten-batenanalyse van Kok et al. (2006), waaruit bleek dat trajecten voor WWB'ers en WW'ers die na zes maanden werden ingezet na vier jaar per saldo geen baten opleverden voor de maatschappij, maar na tien jaar wel.

8 Verschillen tussen groepen

Re-integratietrajecten zijn gemiddeld effectiever voor vrouwelijke bijstandsgerechtigden, maar voor mannelijke WW'ers. Het verschil in effectiviteit tussen de groepen laag- en hoogopgeleiden, personen met en zonder recente werkervaring en 25-45 jarigen en 45-55 jarigen is afhankelijk van het type re-integratietraject. Over het algemeen zijn trajecten effectiever voor personen met een lagere kans op een baan.

Bij het nemen van een beslissing over de inzet van re-integratiemiddelen is het niet alleen belangrijk om te weten welk re-integratietraject het best kan worden ingekocht. Minstens zo belangrijk is de vraag op wie het traject zich zou moeten richten om een zo groot mogelijk rendement te behalen van de investering in de uitkeringsgerechtigde. Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de effectiviteit van re-integratietrajecten uitgesplitst naar verschillende persoonskenmerken, namelijk:

- Mannen en vrouwen
- Laagopgeleiden en hoogopgeleiden
- Jong (25-45 jaar) en oud (45-55 jaar)
- Wel recent arbeidsverleden en geen recent arbeidsverleden
- Alleenstaanden en samenwonenden

Tabel 8.1 bevat informatie over het effect van de re-integratietrajecten op het totaal aantal gewerkte maanden op lange termijn. Tabellen met volledige resultaten zijn opgenomen in Bijlage E.

Box 8.1 Eerdere studies naar verschillen tussen groepen

Uit eerder internationaal onderzoek blijkt dat re-integratietrajecten gemiddeld effectiever zijn voor vrouwen dan voor mannen (zie voor een overzicht Bergemann en van den Berg, 2006). Bergemann en van den Berg (2006) beredeneren dat re-integratietrajecten effectiever zijn voor vrouwen, omdat werkloze vrouwen ook alternatieve tijdsbestedingen (huishouden, zorg voor kinderen) meenemen in hun beslissing om te willen werken. Vrouwen zijn daarom ofwel minder hard op zoek naar werk, ofwel ze eisen een loon dat hoger ligt dan hun verdiencapaciteit. Doordat re-integratietrajecten de kansen op de arbeidsmarkt vergroten, is het aantrekkelijker om op zoek te gaan naar een baan, of kan de baan met een hoger loon worden bereikt. Re-integratietrajecten kunnen ook effectiever zijn voor vrouwen wanneer zij minder relevante werkervaring of sollicitatie-ervaring hebben, of wanneer zij werkzaam zijn in een sector met hoge werkloosheid. In dat geval hebben vrouwen a priori een lagere kans op een baan, en kan een re-integratietraject wezenlijk iets toevoegen (sollicitatietraining, cursussen en omscholing).

Uit onderzoek naar langetermijneffecten van Duitse re-integratietrajecten blijkt dat deze trajecten de gemiddelde baanvindkans extra sterk vergroten voor personen met een a priori lage kans op een baan (Lechner et al., 2011). In dit licht valt te verwachten dat trajecten over het algemeen effectiever zijn voor vrouwen, laagopgeleiden, voor ouderen, en voor mensen zonder recente werkervaring. Het is niet op voorhand te zeggen of alleenstaanden of samenwonenden/getrouwen betere kansen hebben op de arbeidsmarkt. Voor mannen nemen arbeidsmarktperspectieven toe wanneer zij samenwonen, terwijl de kansen voor vrouwen afnemen.

Tabel 8.1 Verschillen tussen groepen: extra aantal maanden gewerkt t/m 8 jaar na instroom

WWB-instroom 2003	Beroepskeuze-advies	Scholing	Arbeidsbemiddeling
Mannen	1,4	3,1	7,6*
Vrouwen	2,6*	1,8	8,6*
Laagopgeleid (basisonderwijs/lbo/mavo/vmbo)	-0,7	4,9*	5,1*
Hoogopgeleid (havo/vwo/mbo/hbo/wo)	1,6	2,1	8,5*
25-45 jaar	0,5	2,7	5,5*
45-55 jaar	0,4	0,8	7,2*
Niet gewerkt in 24 maanden voor instroom	4,2*	7,2*	5,8*
Wel gewerkt in ten minste één van 24 maanden voor instroom	0,2	1,6	6,6*
Alleenstaand, alleenstaande ouder	-0,5	x	5,4*
Getrouwd, samenwonend, overig huishouden	1,5	3,5*	7,3*

WW-instroom 2003	Regulier	Vrije ruimte	IRO
Mannen	1,5*	-0,4	4,3
Vrouwen	-0,3	1,4	0,4
Laagopgeleid (basisonderwijs/lbo/mavo/vmbo)	0,3	4,3*	x
Hoogopgeleid (havo/vwo/mbo/hbo/wo)	0,7	0,3	1,2
25-45 jaar	0,7	1,9	0,3
45-55 jaar	-0,2	-0,7	6,6
Niet gewerkt in 3 maanden voor instroom	1,2*	2,4	x
Wel gewerkt in ten minste één van 3 maanden voor instroom	-0,2	1,2	2,9
Alleenstaand, alleenstaande ouder	0,6	0,3	x
Getrouwd, samenwonend, overig huishouden	0,2	1,1	5,5*

WW-instroom 2006	Regulier	Vrije ruimte	IRO	Scholing
Mannen	0,7	2,0	2,0*	2,6*
Vrouwen	-0,1	-0,3	0,8	0,8
Laagopgeleid (basisonderwijs/lbo/mavo/vmbo)	-0,1	-0,3	2,2*	5,4*
Hoogopgeleid (havo/vwo/mbo/hbo/wo)	0,3	0,5	-0,1	1,0*
25-45 jaar	0,3	2,9*	0,8	2,0*
45-55 jaar	-1,0	-1,8	1,2*	3,1*
Niet gewerkt in 3 maanden voor instroom	1,4*	1,1	3,8*	4,3*
Wel gewerkt in ten minste één van 3 maanden voor instroom	-1,3*	-0,3	-0,5	1,2
Alleenstaand, alleenstaande ouder	-2,3*	x	1,3	1,4
Getrouwd, samenwonend, overig huishouden	0,5	0,0	1,1*	2,2*

Bron: CBS microbestanden, zie bijlage A, berekening SEO Economisch Onderzoek

Toelichting: Voor trajecten met minder dan 100 deelnemers in de betreffende groep (aangegeven met x) kan de effectiviteit niet worden berekend.

* significant op 5%-niveau.

Mannen versus vrouwen

Voor bijstandsgerechtigden leidt zowel beroepskeuzeadvies als arbeidsbemiddeling voor vrouwen tot een grotere stijging in het aantal gewerkte maanden acht jaar na instroom in de bijstand (zie Tabel 8.1). Wanneer vrouwen na het aanbod van beroepskeuzeadvies of arbeidsbemiddeling een

baan vinden is dit vaker een duurzame baan, en is de kans groter dat zij een goed salaris verdienen (ten minste 90 procent van het vorige uurloon – dit resultaat is niet statistisch significant op 5%-niveau). Ook wat betreft de kwaliteit van de baan zijn beroepskeuzeadvies en arbeidsbemiddeling dus effectiever voor vrouwen.

Alle re-integratietrajecten die worden ingezet voor WW'ers die in 2006 instromen (reguliere trajecten, trajecten in de vrije ruimte, IRO en scholing) zijn effectiever voor mannelijke dan voor vrouwelijke WW'ers. In vergelijking met vrouwen werken mannen die een traject volgen over een periode van vijf jaar 1-2 maanden extra (zie Tabel 8.1). De zeer sterke stijging van de baanvindkans voor mannen na het volgen van een traject in de vrije ruimte (+16,8 procentpunten op de korte termijn en +9,1 procentpunten op de lange termijn) gaat echter gepaard met een sterke daling van de kans op een goed salaris. Ook voor WW'ers die in 2003 instromen neemt voor mannen de kans op werk en het aantal gewerkte maanden zowel op lange als op korte termijn sterker toe dan voor vrouwen na het volgen van een regulier of IRO-traject. Trajecten in de vrije ruimte leken in dit jaar iets effectiever voor vrouwen (zie Tabel 8.1).

Laagopgeleiden versus hoogopgeleiden

Laagopgeleide bijstandsgerechtigden hebben meer profijt van scholing dan hoogopgeleide bijstandsgerechtigden. Voor laagopgeleiden neemt de kans op werk en de kans op een goed salaris sterk toe. Het verbreden of verdiepen van de kennis en vaardigheden door middel van scholing is effectief voor laagopgeleide bijstandsgerechtigden. Hoogopgeleiden zijn makkelijker te bemiddelen, waardoor arbeidsbemiddeling voor deze groep extra effectief is. De kans op werk neemt zowel op lange termijn als op korte termijn sterk toe, en bovendien zijn de gevonden banen duurzaam. Ook de kans op een goed salaris neemt toe, terwijl de kans op een uitkering vooral op korte termijn sterk afneemt.

Voor WW'ers die instromen in 2003 zijn niet veel verschillen in effectiviteit te ontdekken tussen laag- en hoogopgeleiden. Wel is duidelijk dat trajecten in de vrije ruimte aanzienlijk beter uitpakten voor laagopgeleiden dan voor hoogopgeleiden: de kans op werk van een laagopgeleide stijgt sterk, op lange termijn daalt de kans op een uitkering en de gemiddelde inkomsten uit arbeid nemen toe met ongeveer € 2.800 zeven jaar na instroom in de WW.

Net als bij bijstandsgerechtigden is scholing voor WW'ers die in 2006 instromen effectiever voor laagopgeleiden dan voor hoogopgeleiden. Voor laagopgeleiden die scholing volgen bedraagt het gemiddelde extra inkomen uit arbeid € 4.300 vier jaar na instroom in de WW. Daarnaast zorgen ook IRO-trajecten voor een sterkere verhoging van de baankans bij laagopgeleiden dan bij hoogopgeleiden. Dit bevestigt de resultaten uit de internationale literatuur, waarin wordt gevonden dat uitkeringsgerechtigden met een a priori lagere kans op een baan meer profijt hebben van het volgen van re-integratietrajecten (Lechner et al, 2011).

Jong (25-45 jaar) versus oud (45-55 jaar)

Er zijn geen duidelijke verschillen tussen jong en oud in de effectiviteit van re-integratietrajecten voor bijstandsgerechtigden. Jongere WW'ers lijken meer baat te hebben bij trajecten in de vrije ruimte dan ouderen: hun kans op werk neemt zowel op de korte als op de lange termijn significant toe door het volgen van een traject. De vrijruimtetrajecten zijn gericht op speciale doelgroepen, vaak zijn dit uitkeringsgerechtigden met een lage kans op werk. Ouderen die onder

deze doelgroepen vallen lijken nauwelijks baat te hebben bij het volgen van een traject in de vrije ruimte, wellicht omdat voor hen de kans op een baan dermate laag is dat een re-integratietraject niet veel meer kan toevoegen.

Opvallend is dat voor oudere WW'ers scholing wel een effectief middel is om de kans op werk en daarmee de inkomsten op te schroeven: wellicht zijn het extra gemotiveerde ouderen die bereid zijn om op latere leeftijd nog een scholingstraject te volgen. Ouderen die in 2003 instromen in de WW hebben duidelijk iets te winnen bij het volgen van een IRO. Hun kans op werk neemt op de lange termijn toe met 14,2 procentpunten, en hun gemiddelde inkomen uit arbeid met bijna € 8.000 (ter vergelijking: bij jongeren is dit respectievelijk 2,1 procentpunt en € 500). De IRO-trajecten in 2003 zijn echter ingezet bij een kleine en selectieve groep ouderen: in 2006 is de effectiviteit van IRO-trajecten alweer een stuk lager.

Wel recent arbeidsverleden versus geen recent arbeidsverleden

Een vergelijking tussen bijstandsgerechtigden met en zonder recent arbeidsverleden resulteert in (kwalitatief) dezelfde resultaten als de vergelijking tussen hoog- en laagopgeleiden: arbeidsbemiddeling zorgt voor een grotere stijging in het jaarlijkse loon voor hoogopgeleiden, terwijl scholing en beroepskeuzeadvies juist de lonen en baankansen van laagopgeleiden sterker doen toenemen.

Er zijn weinig verschillen in de effectiviteit van trajecten voor WW'ers met recent arbeidsverleden (gewerkt in de drie maanden voor instroom in de WW) en zonder recent arbeidsverleden (niet gewerkt in de drie maanden voor instroom in de WW). Trajecten die ingezet zijn voor WW'ers die in 2006 zijn ingestroomd, zijn wel duidelijk effectiever voor personen zonder recent arbeidsverleden. Zowel reguliere trajecten als IRO's en scholing laten de kans op werk voor personen zonder recent arbeidsverleden sterker toenemen dan de kans op werk voor personen met recent arbeidsverleden. Wanneer werk wordt gevonden, is dit vaker duurzaam werk, en de kans op een goed salaris neemt na het volgen van een traject in de vrije ruimte of na scholing toe, terwijl deze kans voor personen met een recent arbeidsverleden afneemt. Het resultaat is dat alle trajecten leiden tot een grotere verbetering van het inkomen uit arbeid voor WW'ers zonder recent arbeidsverleden.

Alleenstaanden versus samenwonenden

Eén van de resultaten van het huidige onderzoek is dat werklozen die een traject starten binnen 12 maanden na instroom in de bijstand/WW zich minder snel terugtrekken van de arbeidsmarkt dan werklozen die geen traject starten. Een mogelijke verklaring is dat werklozen die geen traject starten de uitkering verliezen of laten stopzetten (omdat zij weigeren een traject te starten, of omdat ze niet willen voldoen aan de sollicitatieplicht). We verwachten dat dit gedrag minder vaak optreedt bij alleenstaanden en alleenstaande ouders: zij hebben immers geen partnerinkomen om op terug te vallen.⁵ De resultaten in Tabel E.13, Tabel E.14 en Tabel E.15 ondersteunen deze hypothese niet: er is geen systematisch verschil in de kans om terug te treden uit de arbeidsmarkt (geen werk, geen uitkering) tussen alleenstaanden en samenwonenden.

---

⁵ Voor bijstandsgerechtigden is dit argument minder sterk dan voor WW'ers: een bijstandsontvanger kan immers per definitie geen partner hebben met een inkomen boven bijstandsniveau.

Conclusie

De resultaten uit dit hoofdstuk zijn over het algemeen in overeenstemming met resultaten uit eerder (internationaal) onderzoek. Re-integratietrajecten zijn gemiddeld genomen effectiever voor personen met een a priori lagere kans op een baan (laagopgeleiden en personen zonder recente werkervaring), en voor vrouwelijke bijstandsgerechtigden. Aan de andere kant lijken Nederlandse re-integratietrajecten gemiddeld juist effectiever voor mannelijke WW'ers. Ook geldt niet voor alle trajecten dat zij effectiever zijn voor laagopgeleiden: arbeidsbemiddeling vergroot vooral de baankansen en looninkomsten van hoogopgeleide bijstandsgerechtigden en van bijstandsgerechtigden met recente werkervaring. Ook bij ouderen (45-55 jaar) en jongeren (25-45 jaar) wijzen niet alle pijlen in dezelfde richting: jongeren die trajecten volgen in de vrije ruimte hebben daar meer baat bij dan ouderen, terwijl scholing de kans op een baan voor ouderen extra vergroot. Ook de IRO-trajecten die in 2003/2004 zijn ingezet waren bijzonder effectief voor ouderen.

9 Conclusies

Bij een vergelijking van de gemeten effectiviteit tussen trajecten moet rekening worden gehouden met het feit dat de effectiviteit alleen is gemeten voor deelnemers aan trajecten in 2003/2004 (instroom in 2003) en in 2006/2007 (instroom in 2006). Dit betekent dat:

- De omvang van de effecten geldig is voor het re-integratiebeleid in de periode 2003-2007. Door aanpassing van het re-integratiebeleid kan de effectiviteit van trajecten zijn veranderd. Zo is na 2003 de sluitende aanpak geleidelijk afgeschaft, waardoor trajecten selectiever werden ingezet. Verder is in 2004 de WWB ingevoerd, waardoor gemeenten meer belang hadden bij het selectiever inzetten van re-integratietrajecten.
- De omvang van de berekende effecten is alleen geldig voor de deelnemers en niet-deelnemers met vergelijkbare kenmerken als de deelnemers. Dat scholing effectiever is dan reguliere trajecten wil daarom niet zeggen dat scholing ook effectiever geweest zou zijn voor deelnemers aan reguliere trajecten. Deelnemers aan scholing verschillen namelijk van deelnemers aan reguliere trajecten.

Bijstandsgerechtigden: arbeidsbemiddeling meest effectief, scholing vooral effectief voor kansarmen

- Arbeidsbemiddeling voor bijstandsgerechtigden is gemiddeld het meest effectief. Gemiddeld over alle deelnemers is arbeidsbemiddeling kosteneffectief. Scholing en beroepskeuzeadvies zijn gemiddeld niet kosteneffectief.
- Voor bijstandsgerechtigden zonder recent arbeidsverleden (niet gewerkt in de twee jaar voordat zij instromen in de bijstand) is scholing echter effectiever dan arbeidsbemiddeling. Voor laagopgeleiden is scholing net zo effectief als arbeidsbemiddeling.
- Over het algemeen zijn trajecten effectiever voor relatief kansarmen: vrouwen, laagopgeleiden en bijstandsgerechtigden zonder recent arbeidsverleden.

Re-integratiemiddelen kunnen dus effectiever worden ingezet door vooral korte trajecten (zoals arbeidsbemiddeling) in te zetten. Hoe langer een traject duurt, hoe groter het lock-in-effect. Langer durende trajecten (waarbij eerst beroepskeuzeadvies of scholing wordt ingezet en dan pas arbeidsbemiddeling) zouden daarom uitsluitend moeten worden voorbehouden aan mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Doordat zij zonder traject nauwelijks kans maken op een baan, is voor hen het lock-in-effect klein.

WW'ers: IRO-trajecten en scholing meest effectief, scholing vooral effectief voor kansarmen

- Voor WW'ers zijn IRO-trajecten en scholing het meest effectief. Voor laagopgeleide WW'ers is scholing duidelijk effectiever dan een IRO-traject. Hetzelfde geldt voor oudere (45-55 jarige) WW'ers.
- Reguliere trajecten leiden alleen voor WW'ers zonder recent arbeidsverleden (niet gewerkt in de drie maanden voor instroom in de WW) tot een groter aantal gewerkte maanden vijf jaar na instroom. Maar ook voor deze personen zijn de andere trajecten (vrije ruimte, IRO-trajecten en scholing) effectiever.

- Over het algemeen zijn ook trajecten voor WW'ers effectiever voor relatief kansarmen: laagopgeleiden en WW'ers zonder recent arbeidsverleden. Echter: ook mannelijke WW'ers profiteren bovengemiddeld van re-integratietrajecten.

WW'ers zijn veel vaker dan WWB'ers kansrijk op de arbeidsmarkt. Voor hen is de kans op een lock-in-effect daarom groter dan voor WWB'ers. Voor WW'ers geldt dus veel sterker dat trajecten selectief moeten worden ingezet. In het verleden is dit gelukt voor scholingstrajecten (2006). Deze trajecten zijn slechts voor een paar honderd mensen ingezet.

Conclusie

Over het algemeen geldt dat re-integratietrajecten effectiever zijn voor uitkeringsgerechtigden met een lage kans op een baan: laagopgeleiden en mensen zonder recente werkervaring. Dit komt door het lock-in-effect: doordat werklozen geen baan zoeken tijdens het traject heeft een traject een negatief effect op de baankans van mensen die uit zichzelf makkelijk een baan hadden gevonden. Hoe sterker het lock-in-effect, hoe langer het duurt voor het traject zich terugverdient.

Trajecten die geen lock-in-effect kennen, kunnen wel voor de meer kansrijke werklozen worden ingezet. Dit geldt bijvoorbeeld voor arbeidsbemiddeling voor WWB'ers, die juist effectief is voor hoogopgeleide bijstandsgerechtigden en bijstandsgerechtigden met recente werkervaring.

Literatuur

- Arni P., Lalive R., van Ours J.C. (2009). How Effective Are Unemployment Benefit Sanctions? Looking Beyond Unemployment Exit. IZA Discussion Paper, No. 4509
- Berg G. van den, Vikström J. (2009). Monitoring Job Offer Decisions, Punishments, Exit to Work, and Job Quality", IZA Discussion Paper, No. 4325.
- Bergemann A., Fitzenberger B., Speckesser S. (2009), Evaluating the Dynamic Employment Effects of Training Programs in East Germany Using Conditional Difference-in-Difference. *Journal of Applied Econometrics* Vol. 24: pp 797–823
- Blanco S., Rosholm M. (2011) The impact of Active Labour Market Policy on post-unemployment outcomes: Evidence from a social experiment in Denmark. IZA paper no. 5631
- Blasco S., Rosholm M. (2011). The impact of active labour market policy on post-unemployment outcomes: evidence from a social experiment in Denmark. Aarhus University Working Paper 11-06
- CBS, 2012a, Documentatierapport Werkloosheidsuitkering personen (WWPERSOONBUS), Den Haag: CBS.
- CBS, 2012b, Documentatierapport Personen met een bijstandsuitkering (BIJSTANDPERSOONBUS), Den Haag: CBS.
- Crépon B., Ferracci M., Fougère D. (2012). Training the Unemployed in France: How Does it Affect Unemployment Duration and Recurrence? *Annals of Economics and Statistics*: 107-108 pp 175-199.
- Fitzenberger B., Völter R. (2007). Long-run effects of training programs for the unemployed in East Germany. *Labour Economics* Vol 14: pp 730-755
- Graaf-Zijl M. de, Groot I., Hop J.P. (2006). De weg naar werk. Onderzoek naar de doorstroom tussen WW, bijstand en werk, voor en na de SUWI-operatie. Amsterdam: SEO Economisch Onderzoek.
- Groot, C. Heyma, A. & Kok L. (2006). Effectiviteit van reïntegratie voor WW'ers. Een literatuurstudie. Amsterdam: SEO economisch Onderzoek
- Groot C., Graaf-Zijl M. de, Hop J.P. , Kok L., Fermin B., Ooms D., Zwinkels W. (2007). Effect re-integratietrajecten op de uitgaven aan sociale zekerheid. Amsterdam/Hoofddorp: SEO economisch Onderzoek/TNO

- Groot C., Graaf-Zijl M. de, Hop J.P. , Kok L., Fermin B., Ooms D., Zwinkels W. (2008). De lange weg naar werk. Beleid voor langdurig uitkeringsgerechtigden in de WW en de WWB. Den Haag: Raad voor Werk en Inkomen.
- Heul, van der H., E.M. Berendsen, van der Eijken B.C.J.L, Vlek R.J.J. (2003). Op weg naar werk. Een evaluatie van sluitende aanpak in de WW. Amsterdam: UWV.
- Heyma A. (2005). Reïntegratie instrumenten voor WW-gerechtigden: behoefte, inzet en effecten. in E. de Vos en J. van Genabeek (redactie). Verraderlijk effectief; Prestatiemeting van reïntegratie en activering deel 2. Hoofddorp: TNO-Arbeid.
- Heyma A., Van der Werff S. (nog te verschijnen). Werkt persoonlijk contact? Een onderzoek naar de effectiviteit van re-integratiedienstverlening aan WW-gerechtigden 2008 – 2010. Amsterdam: SEO Economisch Onderzoek
- Huber M., Lechner M., Steinmayer A. (2012). Radius matching on the propensity score with bias adjustment: finite sample behaviour, tuning parameters and software implementation.
- Huber M., Lechner M., Wunsch C. (2013). The performance of estimators based on the propensity score. Forthcoming Journal of Econometrics. Available online 27 February 2013.
- Kok L., Hollanders D., Hop J. (2006). Kosten en baten van reïntegratie. Amsterdam: SEO.
- Kok L., Houkes, A. (2011). Gemeentelijk re-integratiebeleid vergeleken. Amsterdam: SEO.
- Lalive R., Ours J. van, Zweimüller J. (2008). The Impact of Active Labor Market Programs on the Duration of Unemployment in Switzerland. *The Economic Journal* Vol 118: pp 235–257
- Lechner M., Wunsch C. (2009). Are Training Programs More Effective When Unemployment is High? *Journal of Labor Economics*: 27(4): 653-692.
- Lechner M., Miquel R., Wunsch C. (2011). Long-Run Effects of Public Sector Sponsored Training in West Germany. *Journal of European Economic Association*. Vol 9(4) pp. 742-784
- Lechner M., Wunsch C. (2011). Sensitivity of Matching-Based Program Evaluations to the Availability of Control Variables. IZA DP No. 5553
- Van Ours J.C. (2007). Compulsion in Active Labour Market Programmes. *National Institute Economic Review*. Vol. 202: pp. 67-78.
- Petrongolo B. (2009). The long-term effects of job search requirements: Evidence from the UK JSA reform. *Journal of Public Economics*. Vol. 93: pp. 1234–1253
- Rosenbaum P.R., Rubin D.B. (1985). Constructing a control group using multivariate matched sampling methods that incorporate the propensity score. *The American Statistician*. 39. 33-38

- Schrijvershof C., Claartje Thijs, Krista Visscher, Leo Aarts (2008). Eindevaluatie IRO. Den Haag: APE
- Tempelman C., Berden C., Kok L. (2010). Kosten en resultaten van re-integratie. Amsterdam: SEO.
- Tanis, O., M. Spijkerman, Ooms D., Houtman J. (2012). Clientstromen in de SUWI-keten 2005-2008, Rotterdam: SEOR.
- Vieveen, E., Roos M. de, Sluiter N., Graham J., Sterk M., Lalta V., Eenkhoorn E. (2012). Aan het werk met re-integratie ondersteuning. Viermeting uitstroom naar werk, definitieve cijfers, Den Haag: CBS.
- Vikström J., Rosholm M., Svarer M. (2011), The relative efficiency of active labour market policies: evidence from a social experiment and non-parametric methods. IFAU Working Paper 2011:7
- Vos E. de, Zwinkels W., Heyma A., Klaveren C. van (2008), Handboek meetmethoden voor effectiviteit van activerend arbeidsmarktbeleid op persoonsniveau, TNO/SEO, Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- Wunsch C., Lechner M. (2008). What Did All the Money Do? On the General Ineffectiveness of Recent West German Labour Market Programmes. KYKLOS. Vol. 61 – 2008 – No. 1: pp 134–174

Bijlage A Databewerkingen

Voor dit onderzoek is een databestand gecreëerd op basis van een groot aantal microdatabestanden van het Centraal Bureau voor de Statistiek, te weten:

- GIN (gebieden in Nederland) - 2003 en 2006
- Rinadresgwb - 2011
- GBAadresbus - 2011
- GBAhuishoudensbus - 2011
- Baankenmerkenbus - 2005 en 2006
- MOSA - 2003_1 t/m 2004_2
- Baanprsjaarbedragtab - 1999 t/m 2010
- CWItab - 2002 t/m 2007
- UWVsir_200204_200901 - 2002 t/m 2009
- CWI2001_2005 - 2001 t/m 2005
- Maatwerkbestand re-integratie – 2001 t/m 2011

Het maatwerkbestand re-integratie vormt de basis van het gecreëerde databestand. In het maatwerkbestand is voor iedere maand in de periode 2001-2011 weergegeven:

- Ontvangst van een uitkering en welk type uitkering
- Startmaand van re-integratieondersteuning (ingezet door gemeenten of UWV)
- Banen
- Demografische gegevens

Het type re-integratieondersteuning komt uit de MOSA voor bijstandsgerechtigden en uit de UWVsir voor WW'ers. Daarnaast is informatie toegevoegd over opleidingsniveau (CWItab), het type huishouden en aanwezigheid van kinderen (GBAhuishoudensbus), fase-indeling en kenmerken van de gezochte baan (CWI2001_2005), baankenmerken per kalenderjaar (brutoloon, aantal sv-dagen en deeltijdfactor afkomstig uit Baanprsjaarbedragtab), en de cao-sector van de laatste baan (Baankenmerkenbus). De overige bestanden (GIN, Rinadresgwb, GBAadresbus) zijn gebruikt om de gemeentecode en gemeentelijke variabelen zoals stedelijkheid van de gemeente op het moment van instroom in de bijstand/WW te koppelen. Ten slotte is extra informatie gebruikt op gemeente- en provincieniveau afkomstig van Statline⁶.

Er zijn drie groepen geselecteerd:

- Ingestroomd in de bijstand in 2003
- Ingestroomd in de WW in 2003
- Ingestroomd in de WW in 2006

Op deze groepen is nog een aantal selecties uitgevoerd:

Alleen de bijstandsgerechtigden die op het moment van instroom in de bijstand woonden in een gemeente die gegevens levert aan de MOSA zijn geselecteerd. Voor de personen die instromen in

---

⁶ Deze informatie is afkomstig uit: Kerncijfers wijken en buurten 2004-2011. Beroepsbevolking; regio 1996-2006. Beroepsbevolking; kerncijfers provincie

de bijstand in het jaar 2003 is de inzet van re-integratietrajecten bekend in de MOSA. In 2003 leverden echter niet alle gemeenten gegevens aan de MOSA. Voor personen die woonden in gemeenten die geen gegevens hebben geleverd, is niet bekend of er wel of niet een re-integratietraject is ingezet. We verwijderen ook de personen voor wie de gemeente op het moment van instroom in de bijstand niet geïdentificeerd kan worden. Dit laatste doen we ook voor WW'ers.

Alleen personen met een leeftijd van 25-55 bij instroom in de bijstand/WW zijn geselecteerd. Voor personen ouder dan 55 gaat de keuze voor pensionering een rol spelen: deze mensen zijn dan niet meer op zoek naar werk en vinden dus geen baan. We houden geen rekening met de keuze voor pensionering in de analyse, en daarom nemen we deze personen niet mee.

Alleen de personen die volledig werkloos zijn op het moment dat ze instromen in de bijstand/WW zijn geselecteerd. Dit betekent dat niemand in de bestudeerde groepen op het moment van instroom een baan heeft.

We bestuderen niet alle instrumenten die zijn ingezet voor WW'ers en bijstandsgerechtigden. Wanneer het eerste instrument voor WW'ers sectorale projecten of activerende projecten is, verwijderen we de observatie. Deze personen behoren niet tot de behandelgroep (omdat het effect van deze instrumenten niet bestudeerd wordt) maar ook niet tot de controlegroep (omdat ze wel een traject hebben gevolgd). Wanneer het eerste instrument voor bijstandsgerechtigden gesubsidieerde arbeid, werkplekaanpassing, zorg- of hulpverlening of sociale activering is, verwijderen we de observatie. Personen met als eerste instrument premies, kinderopvang en onkostenvergoedingen zijn niet verwijderd uit de dataset: deze instrumenten worden niet beschouwd als traject.

Voor de WW-instroom in 2006 zijn personen verwijderd die vlak voordat zij WW ontvangen bij de overheid werkten. Overheidsbedrijven voeren sinds 1 juli 2005 zelf het re-integratiebeleid voor hun ex-medewerkers uit. Voor ex-medewerkers van overheidsinstellingen kan vanaf dat moment niet meer worden onderscheiden of en wanneer een re-integratietraject is ingezet. Tot 1 juli 2005 konden overheidsbedrijven zelf kiezen of zij zelf het re-integratiebeleid wilde uitvoeren (zogenaamde 'opting out'). Wanneer een overheidsbedrijf hiervoor kiest en een re-integratietraject inzet is dat in het UWV-sir-bestand voor 2003 en 2004 weergegeven. Op de WW-instroom in 2003 hoeft daarom geen extra selectie plaats te vinden.

Bijlage B Beschrijvende statistiek

Bijlage B.1 bijstand 2003

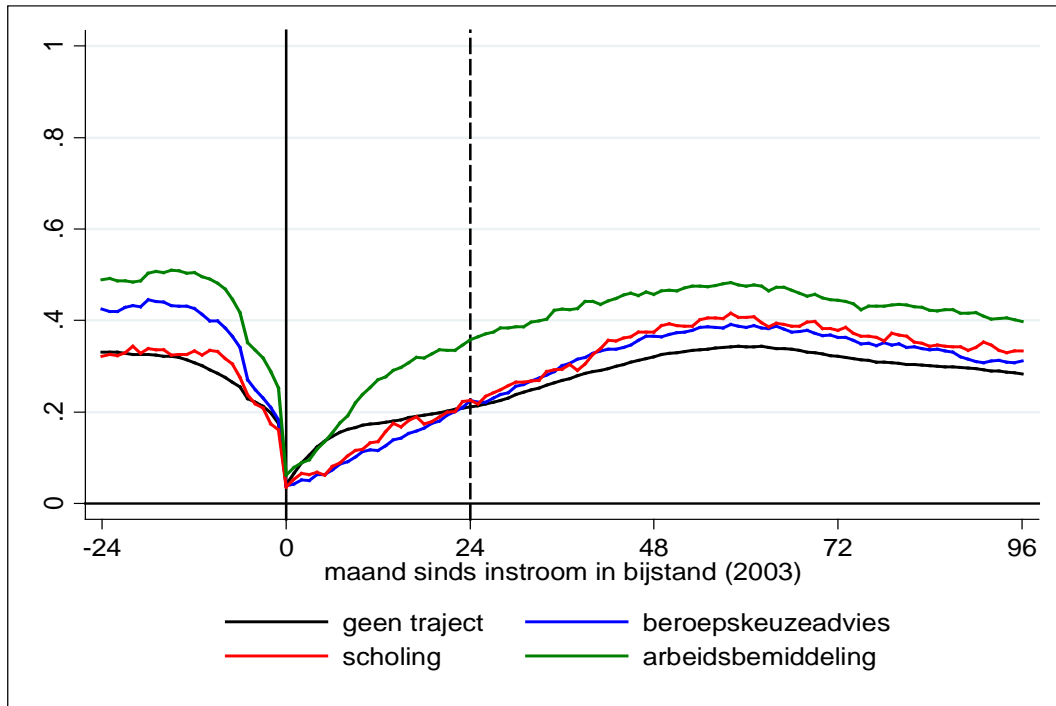
Kenmerken bijstandsontvangers met en zonder traject

Tabel B.1 Kenmerken

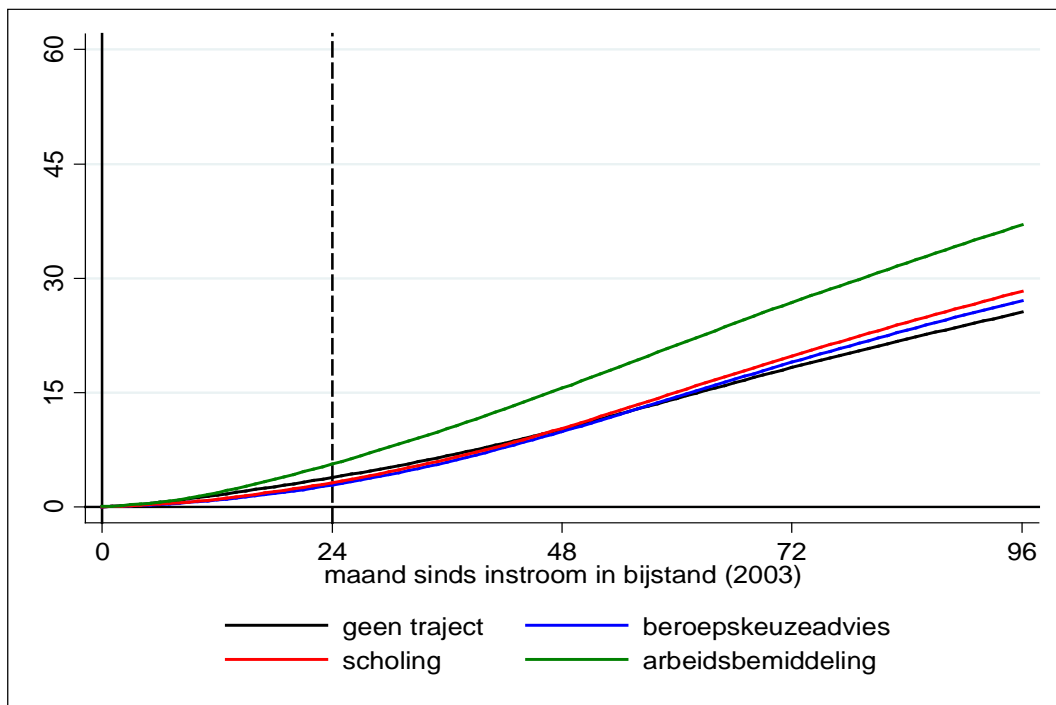
	Geen traject	Beroepskeuze advies	Scholing	Arbeidsbemiddeling
man	54%	60%	57%	69%
leeftijd	37	37	37	36
fase 1	24%	29%	25%	41%
fase 2/3	37%	42%	51%	40%
fase 4	19%	21%	14%	11%
fase onbekend	19%	9%	10%	8%
basisonderwijs	15%	14%	15%	11%
lbo/mavo/vmbo	28%	30%	30%	28%
mbo/havo/vwo	24%	31%	26%	32%
hbo	7%	9%	11%	12%
wo	5%	6%	6%	10%
opleiding onbekend	21%	9%	11%	8%
allochtoon	57%	58%	67%	63%
eenpersoonshuishouden	34%	39%	32%	42%
aantal maanden werk 24 maanden voor instroom	6,9	9,1	7,2	10,8
loon 1 jaar voor instroom	€10.240	€11.566	€10.033	€11.900
deeltijdfactor 1 jaar voor instroom	68%	73%	71%	73%
aantal werkdagen 1 jaar voor instroom	135	151	133	148
aantal maanden WW 24 maanden voor instroom	1,1	1,9	1,6	1,9
aantal maanden bijstand 24 maanden voor instroom	5,7	2,4	2,5	2,5
aantal maanden arbeidsongeschiktheidsuitkering 24 maanden voor instroom	1,17	0,58	0,35	0,42
aantal maanden geen werk, geen uitkering 24 maanden voor instroom	10,4	11,0	13,3	9,5
duur van laatste werkende periode in maanden	5	7	5	9
aantal observaties	31.424	2.118	680	1.598

Kans op werk met en zonder traject

Figuur B.1 Beschrijvende statistiek: kans op werk

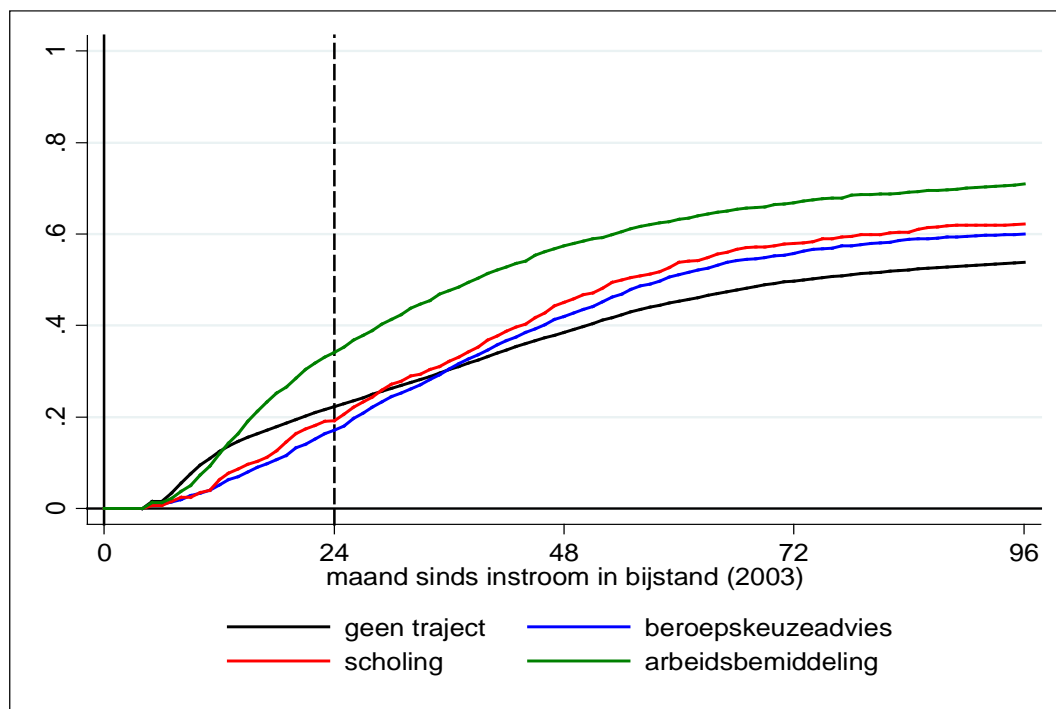

Figuur B.2 Beschrijvende statistiek: totaal aantal maanden werk

Kwaliteit van de baan met en zonder traject

Figuur B.3 Beschrijvende statistiek: kans op werk voor tenminste 6 maanden op rij (cumulatief)

Tabel B.2 Jaarlijkse inkomsten uit arbeid

Instroom in de bijstand in 2003	Geen traject	Beroepskeuzeadvies	Scholing	Arbeidsbemiddeling
1 kalenderjaar na instroom	€2.517	€1.366	€1.631	€3.484
2 kalenderjaar na instroom	€3.397	€2.908	€3.142	€5.911
3 kalenderjaar na instroom	€4.682	€4.728	€5.179	€7.708
4 kalenderjaar na instroom	€6.070	€6.335	€6.866	€9.565
5 kalenderjaar na instroom	€6.983	€7.588	€7.933	€10.513
6 kalenderjaar na instroom	€6.804	€7.372	€7.681	€10.298
7 kalenderjaar na instroom	€6.478	€6.941	€7.339	€10.012

Noot: De personen zonder inkomsten uit arbeid zijn meegeteld als nullen in de berekening van de gemiddelde inkomsten uit arbeid.

Tabel B.3 Kans dat uurloon van het nieuwe werk ten minste 90 procent van het oude salaris bedraagt

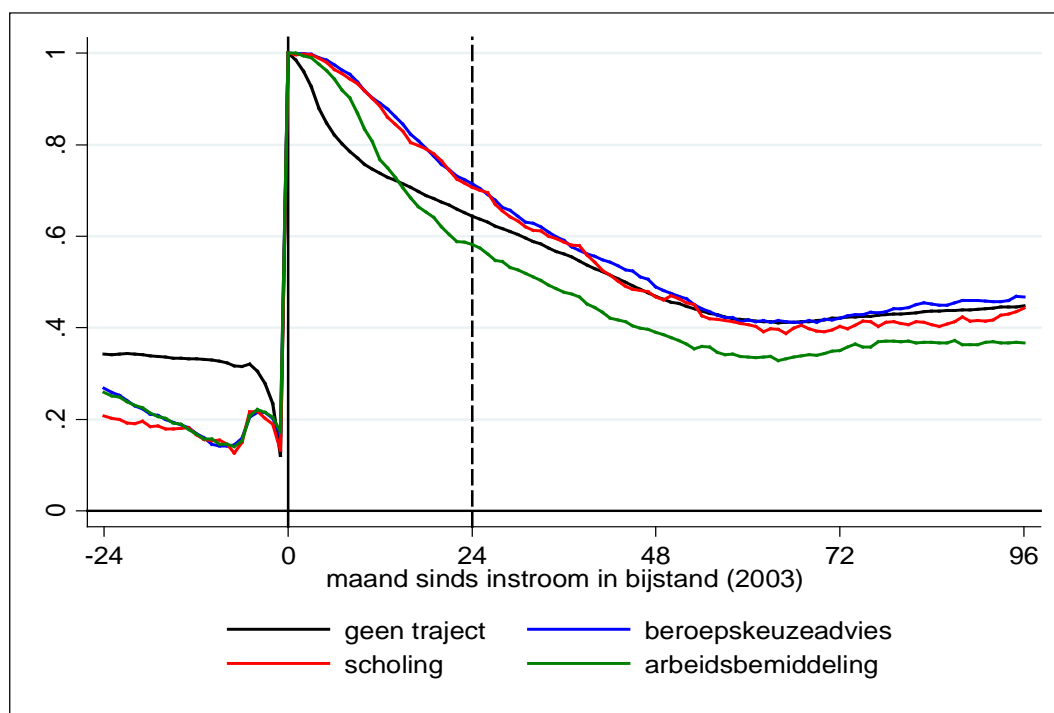
Instroom in de bijstand in 2003	Geen traject	Beroepskeuzeadvies	Scholing	Arbeidsbemiddeling
1 kalenderjaar na instroom	0,55	0,50	0,52	0,50
2 kalenderjaar na instroom	0,57	0,50	0,56	0,56
3 kalenderjaar na instroom	0,52	0,52	0,48	0,56
4 kalenderjaar na instroom	0,55	0,53	0,53	0,59
5 kalenderjaar na instroom	0,62	0,60	0,59	0,63
6 kalenderjaar na instroom	0,59	0,59	0,57	0,61
7 kalenderjaar na instroom	0,60	0,59	0,60	0,61

Noot: Alleen personen voor wie zowel een oud als een nieuw salaris is geobserveerd, zijn meegenomen in de berekeningen. Een oud salaris is geobserveerd wanneer een persoon in ten minste één van de twee jaar voor instroom in de bijstand werk heeft. Een nieuw salaris is geobserveerd wanneer een persoon in het betreffende kalenderjaar na instroom in de bijstand werk heeft.

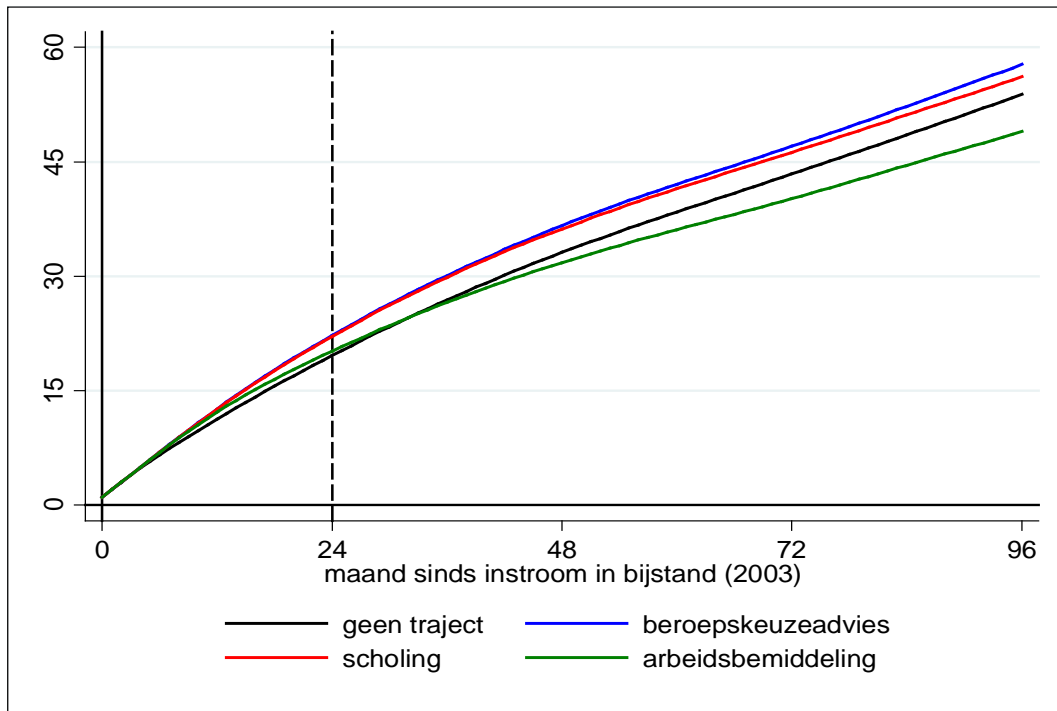
De vergelijking tussen het oude en nieuwe uurloon is gebaseerd op reële uurlonen. De uurlonen zijn gecorrigeerd voor inflatie door gebruik te maken van de inflatiecijfers van het CBS (Statline: Consumentenprijzen; inflatie van 1963).

Kans op een uitkering

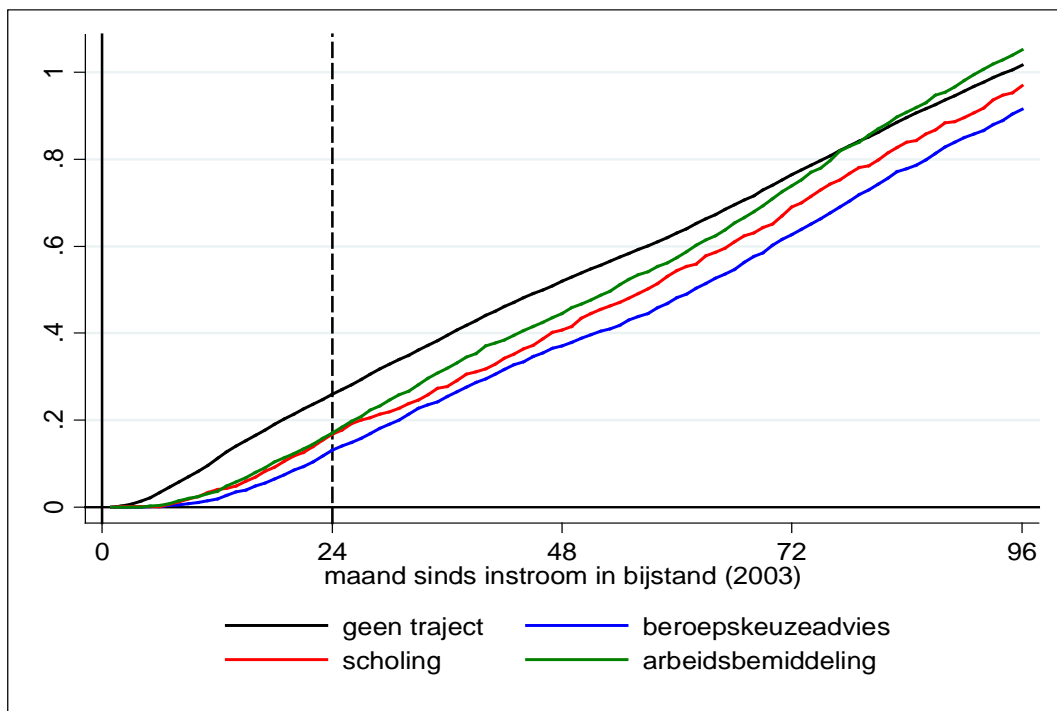
Figuur B.4 Beschrijvende statistiek: kans op een uitkering

Figuur B.5 Beschrijvende statistiek: totaal aantal maanden uitkering

Figuur B.6 Beschrijvende statistiek: aantal keren terugval in de uitkering

Bijlage B.2 WW 2003

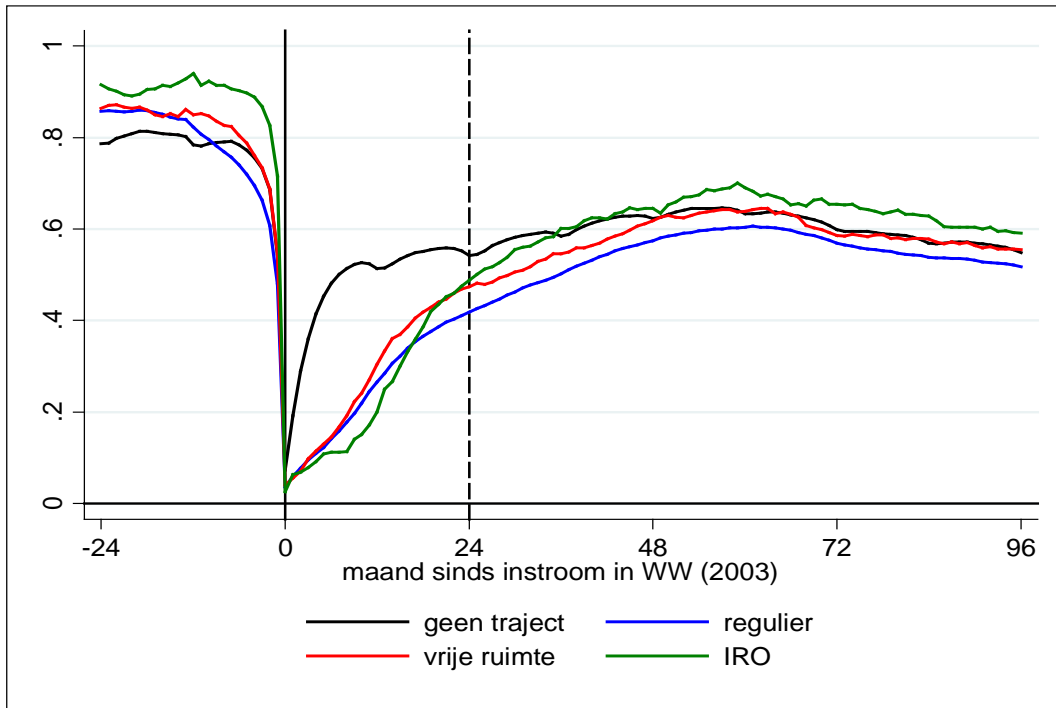
Kenmerken WW'ers met en zonder traject

Tabel B.4 Kenmerken

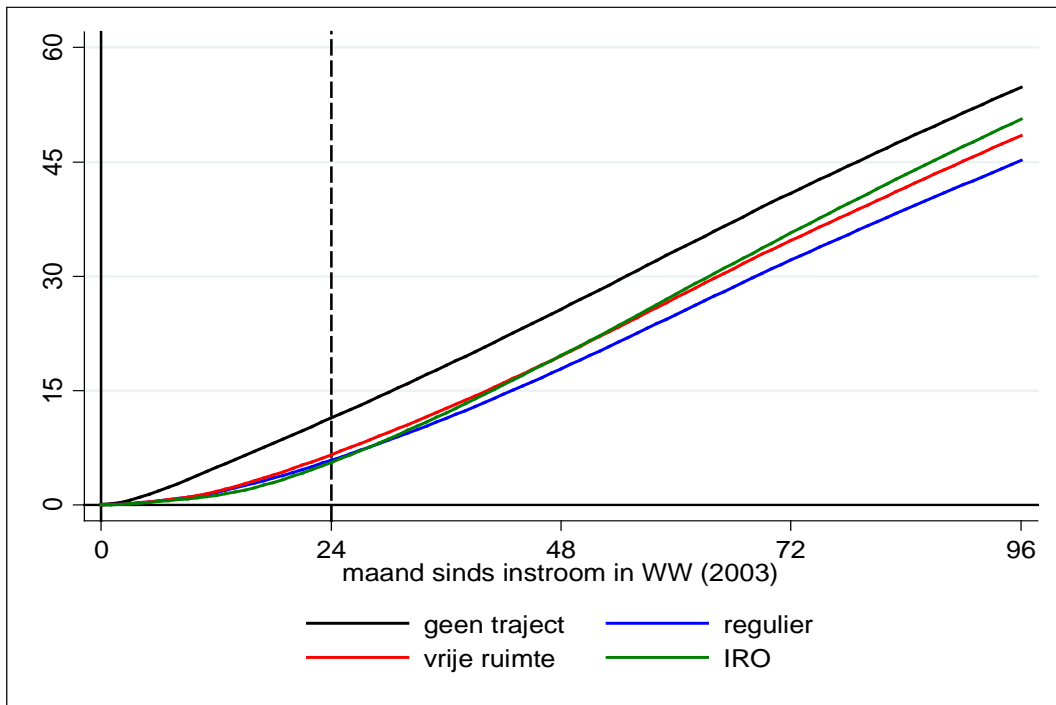
	Geen traject	Regulier	Vrije ruimte	IRO
man	58%	59%	57%	69%
leeftijd	38	40	39	42
fase 1	61%	58%	69%	72%
fase 2/3	25%	31%	24%	21%
fase 4	3%	4%	2%	1%
fase onbekend	11%	7%	6%	5%
basisonderwijs	6%	6%	4%	1%
lbo/mavo/vmbo	22%	23%	23%	12%
mbo/havo/vwo	40%	43%	44%	35%
hbo	17%	16%	17%	31%
wo	9%	7%	8%	19%
opleiding onbekend	7%	5%	4%	3%
allochtoon	29%	29%	29%	22%
eenpersoonshuishouden	22%	22%	23%	21%
aantal maanden werk 24 maanden voor instroom	19	19	20	22
loon 1 jaar voor instroom	€22.914	€23.918	€24.882	€34.089
deeltijdfactor 1 jaar voor instroom	83%	85%	85%	90%
aantal werkdagen 1 jaar voor instroom	202	207	215	232
aantal maanden WW 24 maanden voor instroom	1,4	0,9	0,9	0,6
aantal maanden bijstand 24 maanden voor instroom	0,5	0,3	0,3	0,2
aantal maanden arbeidsongeschiktheidsuitkering 24 maanden voor instroom	1,95	2,14	1,54	0,5
aantal maanden geen werk, geen uitkering 24 maanden voor instroom	3,0	3,2	2,7	1,9
WW-recht	19	23	21	24
aantal observaties	133.895	25.386	1.574	535

Kans op werk

Figuur B.7 Beschrijvende statistiek: kans op werk

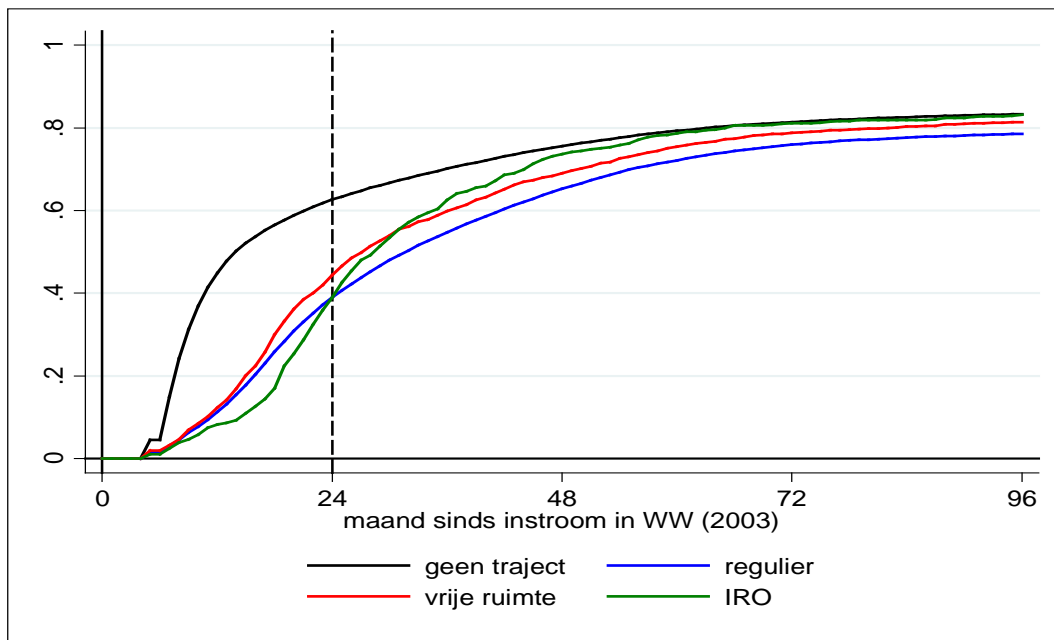
Figuur B.8 Beschrijvende statistiek: totaal aantal maanden werk

Kwaliteit van de baan

Figuur B.9 Beschrijvende statistiek: kans op werk voor ten minste 6 maanden op rij (cumulatief)

Tabel B.5 Jaarlijkse inkomsten uit arbeid

Instroom in de WW in 2003	Geen traject	Regulier traject	Vrije ruimte	IRO
1 kalenderjaar na instroom	€11.749	€4.528	€5.148	€2.569
2 kalenderjaar na instroom	€13.796	€8.676	€10.037	€11.145
3 kalenderjaar na instroom	€15.990	€11.754	€13.316	€17.528
4 kalenderjaar na instroom	€17.894	€14.329	€15.803	€21.650
5 kalenderjaar na instroom	€19.178	€16.023	€17.504	€24.782
6 kalenderjaar na instroom	€18.803	€15.655	€17.112	€24.562
7 kalenderjaar na instroom	€18.093	€14.921	€16.467	€24.150

Noot: De personen zonder inkomsten uit arbeid zijn meegeteld als nullen in de berekening van de gemiddelde inkomsten uit arbeid.

Tabel B.6 Kans dat uurloon van het nieuwe werk ten minste 90 procent van het oude salaris bedraagt

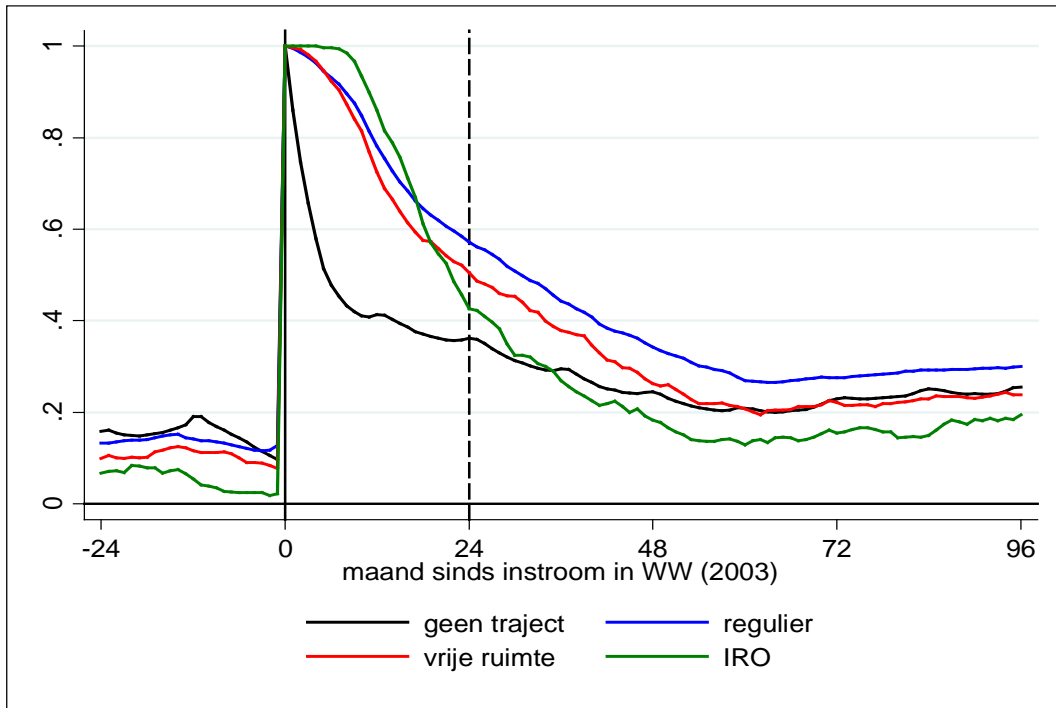
Instroom in de WW in 2003	Geen traject	Regulier traject	Vrije ruimte	IRO
1 kalenderjaar na instroom	0,55	0,44	0,40	0,41
2 kalenderjaar na instroom	0,58	0,46	0,50	0,43
3 kalenderjaar na instroom	0,61	0,48	0,52	0,49
4 kalenderjaar na instroom	0,64	0,52	0,54	0,56
5 kalenderjaar na instroom	0,68	0,57	0,59	0,62
6 kalenderjaar na instroom	0,69	0,59	0,61	0,62
7 kalenderjaar na instroom	0,68	0,58	0,59	0,62

Noot: Alleen personen voor wie zowel een oud als een nieuw salaris is geobserveerd, zijn meegenomen in de berekeningen. Een oud salaris is geobserveerd wanneer een persoon in ten minste één van de twee jaar voor instroom in de WW werk heeft. Een nieuw salaris is geobserveerd wanneer een persoon in het betreffende kalenderjaar na instroom in de WW werk heeft.

De vergelijking tussen het oude en nieuwe uurloon is gebaseerd op reële uurlonen. De uurlonen zijn gecorrigeerd voor inflatie door gebruik te maken van de inflatiecijfers van het CBS (Statline: Consumentenprijzen; inflatie van 1963).

Kans op een uitkering

Figuur B.10 Beschrijvende statistiek: kans op een uitkering

Figuur B.11 Beschrijvende statistiek: totaal aantal maanden uitkering

Figuur B.12 Beschrijvende statistiek: aantal keren terugval in de uitkering

Bijlage B.3 WW 2006

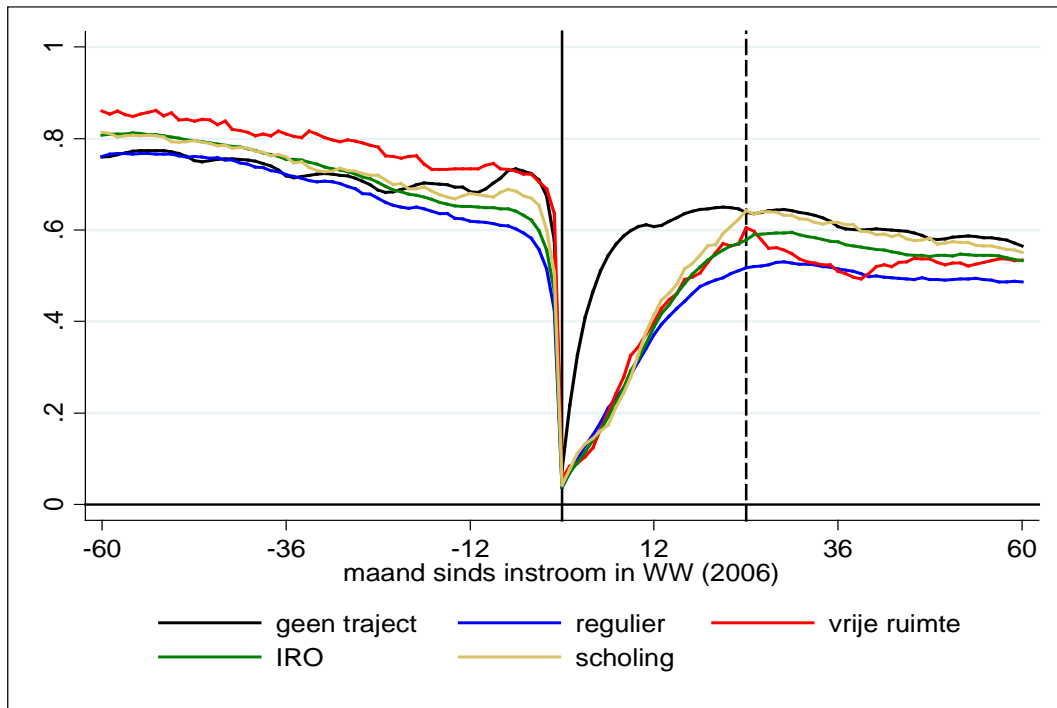
Kenmerken WW'ers met en zonder traject

Tabel B.7 Kenmerken

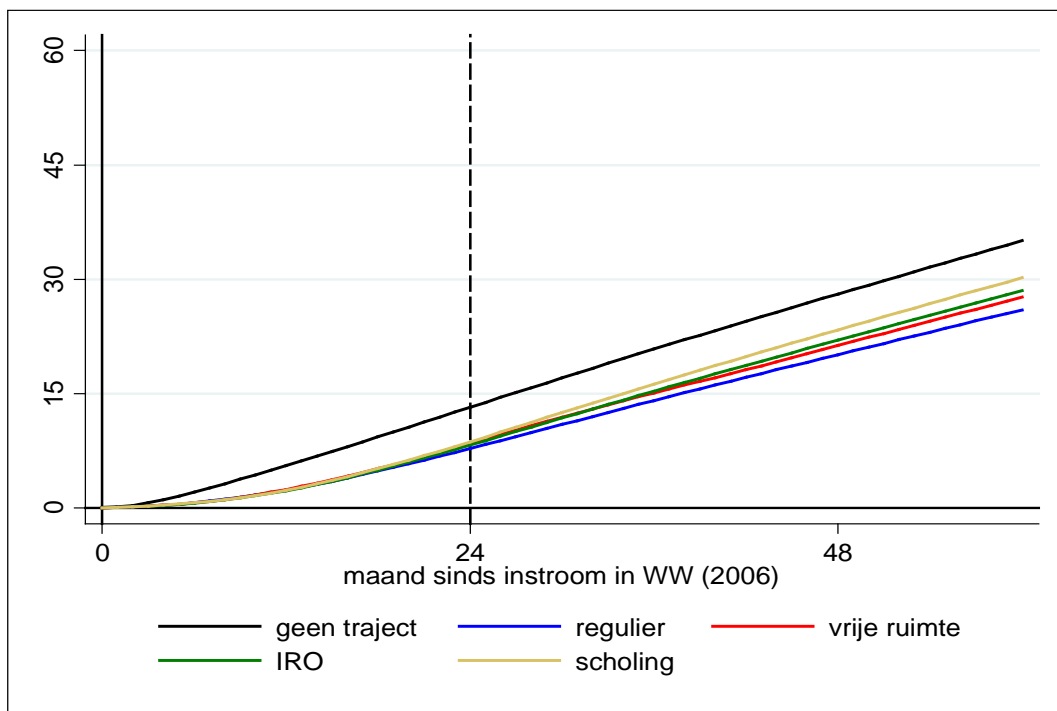
	Geen traject	Regulier	Vrije ruimte	IRO	Scholing
man	50%	45%	65%	49%	54%
leeftijd	39	42	42	43	41
basisonderwijs	5%	9%	13%	3%	6%
lbo/mavo/vmbo	19%	25%	24%	17%	22%
mbo/havo/vwo	40%	38%	40%	41%	45%
hbo	14%	8%	8%	19%	11%
wo	6%	2%	3%	8%	5%
opleiding onbekend	16%	19%	12%	12%	11%
allochtoon	29%	37%	32%	23%	31%
eenpersoonshuishouden	20%	18%	19%	21%	22%
aantal maanden werk 24 maanden voor instroom	17	15	18	16	16
loon 1 jaar voor instroom	€22.167	€20.460	€25.879	€26.188	€23.165
deeltijdfactor 1 jaar voor instroom	80%	81%	88%	83%	83%
aantal werkdagen 1 jaar voor instroom	191	201	227	201	208
aantal maanden WW 24 maanden voor instroom	2,7	1,3	1,0	1,5	1,4
aantal maanden bijstand 24 maanden voor instroom	0,7	0,7	0,7	0,4	0,6
aantal maanden arbeidsongeschiktheids-uitkering 24 maanden voor instroom	2,6	5,2	4,0	4,8	3,3
aantal maanden geen werk, geen uitkering 24 maanden voor instroom	3,2	3,7	2,4	3,5	3,8
WW-recht	17	20	22	21	20
Aantal observaties	112.565	6.819	527	7.370	1.152

Kans op werk

Figuur B.13 Beschrijvende statistiek: kans op werk

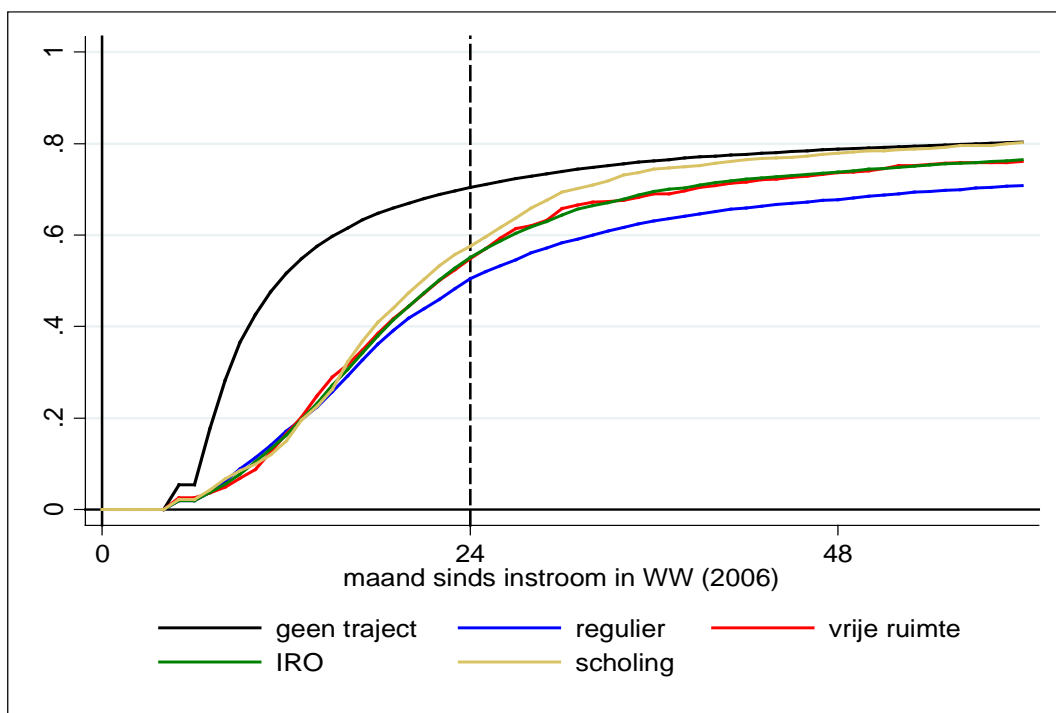

Figuur B.14 Beschrijvende statistiek: totaal aantal maanden werk

Kwaliteit van de baan

Figuur B.15 Beschrijvende statistiek: kans op werk voor ten minste 6 maanden op rij (cumulatief)

Tabel B.8 Jaarlijkse inkomsten uit arbeid

Instroom in de WW in 2006	Geen traject	Regulier traject	Vrije ruimte	IRO	Scholing
1 kalenderjaar na instroom	€14.576	€5.778	€6.433	€7.479	€6.797
2 kalenderjaar na instroom	€17.153	€9.792	€12.156	€13.603	€13.556
3 kalenderjaar na instroom	€16.946	€10.249	€11.813	€14.416	€14.642
4 kalenderjaar na instroom	€16.372	€9.826	€11.632	€14.117	€13.997

Noot: De personen zonder inkomsten uit arbeid zijn meegeteld als nullen in de berekening van de gemiddelde inkomsten uit arbeid.

Tabel B.9 Kans dat uurloon van het nieuwe werk ten minste 90 procent van het oude salaris bedraagt

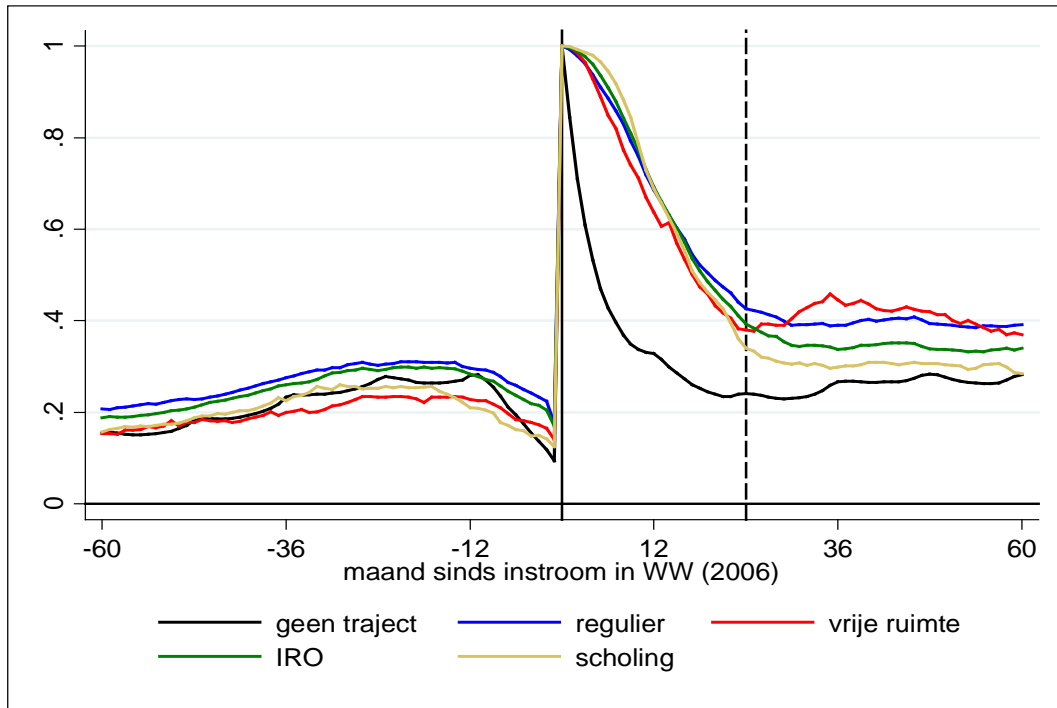
Instroom in de WW in 2006	Geen traject	Regulier traject	Vrije ruimte	IRO	Scholing
1 kalenderjaar na instroom	0,62	0,48	0,33	0,51	0,48
2 kalenderjaar na instroom	0,68	0,54	0,42	0,56	0,57
3 kalenderjaar na instroom	0,69	0,50	0,51	0,60	0,59
4 kalenderjaar na instroom	0,68	0,69	0,45	0,59	0,60

Noot: Alleen personen voor wie zowel een oud als een nieuw salaris is geobserveerd, zijn meegenomen in de berekeningen. Een oud salaris is geobserveerd wanneer een persoon in ten minste één van de twee jaar voor instroom in de WW werk heeft. Een nieuw salaris is geobserveerd wanneer een persoon in het betreffende kalenderjaar na instroom in de WW werk heeft.

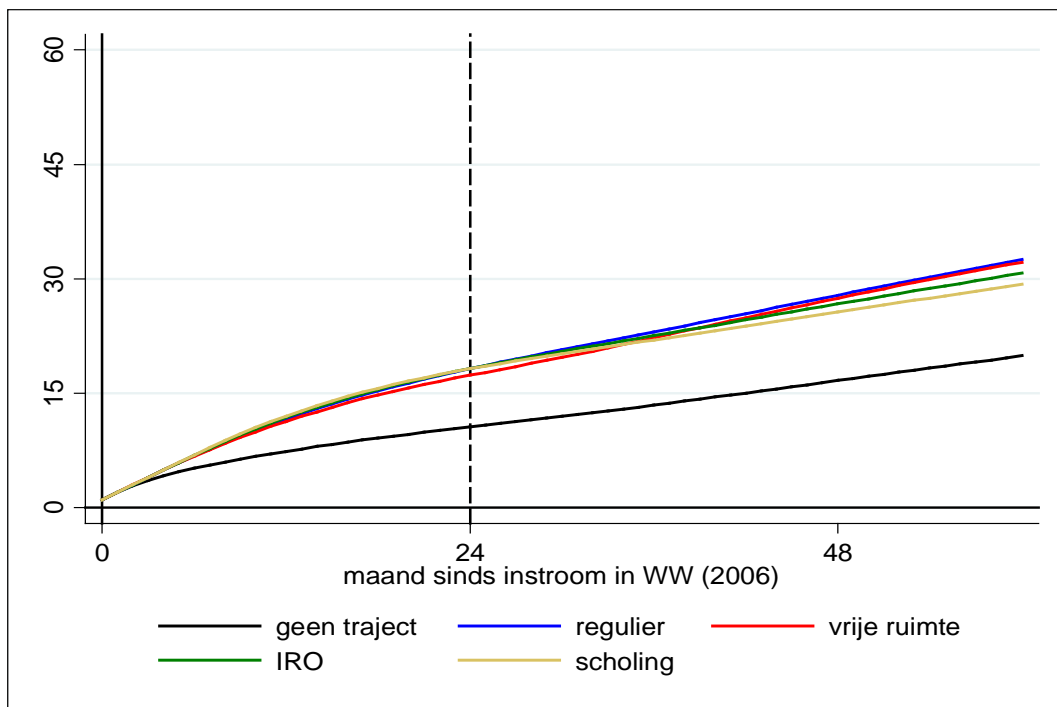
De vergelijking tussen het oude en nieuwe uurloon is gebaseerd op reële uurlonen. De uurlonen zijn gecorrigeerd voor inflatie door gebruik te maken van de inflatiecijfers van het CBS (Statline: Consumentenprijzen; inflatie van 1963).

Kans op een uitkering

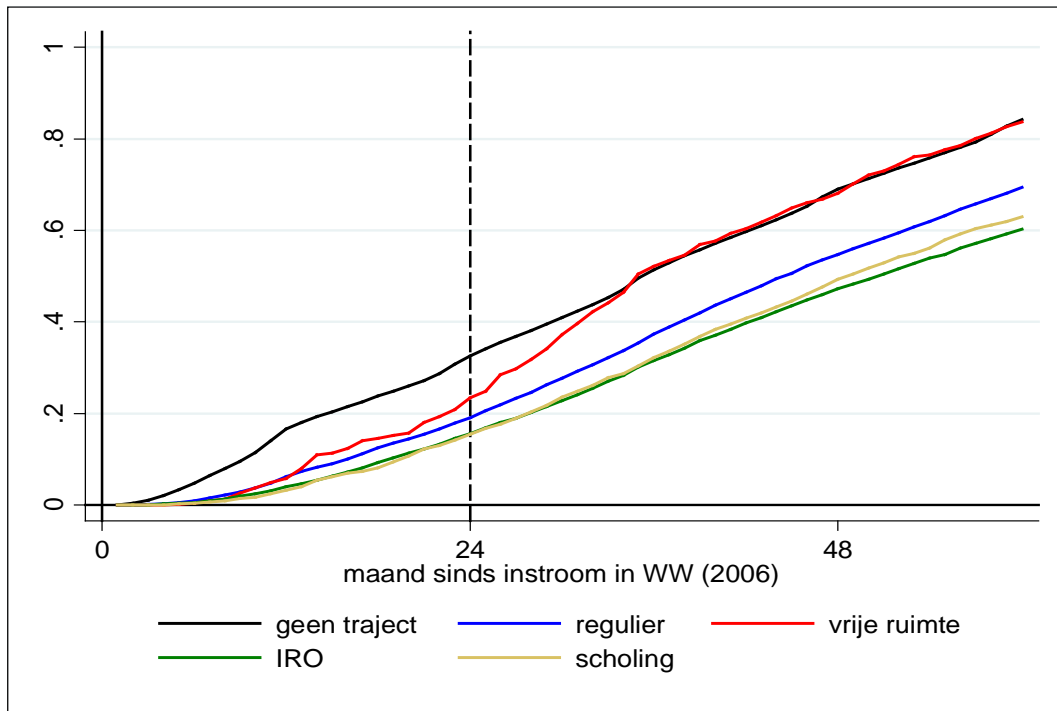
Figuur B.16 Beschrijvende statistiek: kans op een uitkering

Figuur B.17 Beschrijvende statistiek: totaal aantal maanden uitkering

Figuur B.18 Beschrijvende statistiek: aantal keren terugval in de uitkering

Bijlage C Matchingprocedure

In dit onderzoek worden twee groepen met elkaar vergeleken: de groep die wel een re-integratietraject start en de groep die geen re-integratietraject start binnen 12 maanden na instroom in de WW/bijstand. Het verschil in de kans op werkhervatting tussen deze twee groepen is de zogenaamde bruto-effectiviteit van het re-integratietraject. Daarmee weten we nog niet of het re-integratietraject de kans op werkhervatting heeft vergroot. De uitkeringsgerechtigden die een re-integratietraject hebben gevolgd, kunnen juist de personen zijn die ook zonder re-integratietraject een hoge kans hadden op de arbeidsmarkt. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer re-integratietrajecten vooral worden gevolgd door jonge mannen met een WO-opleidingsniveau. Om de werkelijke (netto-)effectiviteit te berekenen moet dus worden gecorrigeerd voor alle kenmerken die zowel de kans op een re-integratietraject, als ook de werkhervattingskans beïnvloeden.

Propensity score matching (Rosenbaum en Rubin, 1985) is een econometrische techniek waarmee twee groepen vergelijkbaar gemaakt kunnen worden met betrekking tot bovengenoemde kenmerken. Een voorwaarde is wel dat informatie beschikbaar is over alle relevante kenmerken. Voor kenmerken die niet zijn geobserveerd, kan niet worden gecorrigeerd. Het voordeel van matching boven een parametrische regressie is dat de matchingprocedure geen aannames maakt m.b.t. de manier waarop de geobserveerde kenmerken de werkhervattingskans beïnvloeden. Een ander voordeel is dat automatisch rekening gehouden wordt met het feit dat een re-integratietraject voor sommige uitkeringsgerechtigden meer effectief is dan voor anderen (zogenaamde heterogene behandelingseffecten).

De analyse gebruikt de schatter die ontwikkeld is door Lechner, Miquel en Wunsch (2011) en is geïmplementeerd in STATA door Huber, Lechner en Steinmayr (2012). Deze schatter combineert matching met een correctieterm voor mogelijke mismatches. Ook presteert deze schatter het beste in een vergelijkende studie naar de mogelijkheden van verschillende schatters om de effectiviteit van re-integratietrajecten te voorspellen (Huber, Lechner en Wunsch, 2013). De schatter volgt het volgende stappenplan (zie ook bijv. Huber, Lechner en Wunsch (2013)):

Stap A-0	Schat de kans op een re-integratietraject voor alle uitkeringsgerechtigden. Gebruik hiervoor een probitregressie. De kans op een re-integratietraject noemen we de propensity score.
Stap A-1	Kies een persoon die een re-integratietraject heeft ontvangen (deelnemer)
Stap B-1	Vind een persoon die geen re-integratietraject heeft ontvangen (niet-deelnemer), en die zo veel mogelijk op de persoon in A-1 lijkt. 'Op een persoon lijken' wordt bepaald door het berekenen van de mahalanobisafstand tussen de personen. Input voor het berekenen van deze afstand zijn (i) de propensity score zoals berekend in A-0 en (ii) een aantal kenmerken waarop we de personen perfect willen matchen. Dit zijn kenmerken waarvan we denken dat ze veel invloed hebben op zowel de kans op een re-integratietraject als de werkhervattingskans.
Stap C-1	Herhaal A-1 en B-1 voor alle deelnemers, behalve voor deelnemers van wie de propensity score hoger is dan de maximale propensity score onder niet-

	deelnemers (common support). Voor deze deelnemers kan geen goede match worden verkregen. Verwijder ook de niet-deelnemers met erg hoge propensity scores. ⁷ Dit doen we om te voorkomen dat één niet-deelnemer een te hoog gewicht krijgt in de schatting van het effect van het volgen van een re-integratietraject. In dat geval kan het effect namelijk niet nauwkeurig worden geschat.
Stap D-1	Bepaal de waarde van de mahalanobisafstand die zich op het 90 ^{ste} percentiel van de verdeling van de mahalanobisafstanden bevindt.
Stap A-2	Herhaal A-1
Stap B-2	Herhaal B-1. Vind zoveel mogelijk personen die een mahalanobisafstand hebben van minder dan 3 maal de mahalanobisafstand die in stap D-1 is bepaald. Bereken gewichten voor deze personen die omgekeerd proportioneel zijn aan hun afstand tot de deelnemer. Normaliseer de som van deze gewichten zodat ze optellen tot 1.
Stap C-2	Herhaal A-2 en B-2 totdat voor alle deelnemers de matches zijn bepaald.
Stap D-2	Hang de gewichten die in B-2 zijn bepaald aan de bijbehorende niet-deelnemers.
Stap E	Doe een gewogen lineaire regressie, waarbij de werkhervattingskans de afhankelijke variabele is. De regressoren zijn de propensity score, de kwadraat van de propensity score, en de variabelen waarvan we in stap B-1 hebben bepaald dat ze extra belangrijk zijn voor de match. De gewichten $w(x_i)$ in de regressie zijn berekend in stap B-2.
Stap F-1	Gebruik de coëfficiënten van de regressie in stap E om de uitkomsten van iedere persoon - $\hat{y}^0(x_i)$ - te voorspellen.
Stap F-2	Schat de correctieterm als volgt: $\sum_{i=1}^N \frac{(1-d_i)w_i\hat{y}^0(x_i)}{N_0} - \frac{d_i\hat{y}^0(x_i)}{N_1}$ N_0 is het aantal niet-deelnemers, N_1 is het aantal deelnemers en d_i is 0 voor een niet-deelnemer en 1 voor een deelnemer.
Stap G	Gebruik de gewichten $w(x_i)$ die zijn berekend in stap B-2 om een gewogen gemiddelde te berekenen van de werkhervattingskans van niet-deelnemers. Tel de correctieterm hierbij op.

⁷ Het 'gewicht' van een niet-deelnemer mag maximaal 5% zijn. Het 'gewicht' wordt berekend volgens de formule op pp. 13 van Huber, Lechner en Steinmayr (2012).

Bijlage D Kwaliteit van de match

Bijlage D.1.1 Kenmerken waarvoor de matchingprocedure corrigeert

Matching werkt alleen goed wanneer gecorrigeerd kan worden voor alle kenmerken die zowel de kans op een re-integratietraject als de hoogte van de uitkomstmaat (bijvoorbeeld kans op werkherleving) beïnvloeden. Lechner en Wunsch (2013) stellen op basis van een simulatiestudie een lijst samen van de belangrijkste kenmerken waarover een onderzoeker moet beschikken om betrouwbare schattingen te krijgen bij toepassing van een matchingprocedure. Deze kenmerken zijn:

- Persoonskenmerken (leeftijd, opleidingsniveau, nationaliteit, aantal kinderen, leeftijd jongste kind, type huishouden)
- Informatie over de periode van werkloosheid (maand dat de werkloosheid begint, maand waarin het programma begint, hoogte van de uitkering, maximale duur van de uitkering)
- Regionale indicatoren (bijvoorbeeld een indicator per provincie)
- Arbeidsverleden op de korte termijn – tot 2 jaar voor werkloosheid (aantal maanden gewerkt in 24 maanden voor instroom in WW, geen werk, aantal werkgevers, aantal maanden werkloosheid in 24 maanden voor instroom in WW, aantal keren werkloos, inkomsten 4,3,2,1 jaar voor instroom in WW etc.)

Kenmerken die minder van belang zijn voor een betrouwbare schatting zijn:

- Kenmerken van de laatste baan (sector, beroep, voltijds of deeltijdsbaan, bedrijfsgrootte, leeftijdsverdeling binnen bedrijf etc.)
- Arbeidsverleden op lange termijn – tot 10 jaar voor werkloosheid
- Beroepsspecifieke ervaring (aantal maanden werk in laatste beroep, totaal aantal maanden werk in laatste beroep, aantal wisselingen van beroep)
- Gezondheid (gezondheidsproblemen j/n, aantal maanden ziek in het verleden)
- Kenmerken van de gezochte baan (voltijd- of deeltijdbaan, beroep)
- Gedetailleerde regionale informatie (BBP-groei, werkloosheidspercentage, stedelijkheid gebied, reistijd naar dichtstbijzijnde grote stad)

We beschikken over alle belangrijke kenmerken, en daarnaast ook over een deel van de minder belangrijke kenmerken zoals de deeltijdfactor van de vorige baan, aantal maanden in een arbeidsongeschiktheidsuitkering (als grove indicator voor gezondheid), aantal uur waarvoor een baan wordt gezocht, en regionale informatie op gemeenteniveau zoals participatiegraad, afstand tot dichtstbijzijnde verkeersweg, stedelijkheidsgraad etc.

Voor een goede match is het van belang ook te matchen op het aantal maanden voordat het re-integratietraject start. We willen immers dat de deelnemers en niet-deelnemers vergelijkbaar zijn op het moment dat het re-integratietraject start. Voor degenen die geen traject hebben gevolgd, bevat de data natuurlijk geen startdatum van het re-integratietraject. Daarom is voor niet-deelnemers de startdatum van een traject voorspeld op basis van hun kenmerken. Hiervoor is een logitmodel gebruikt. De voorspelde startdata komen zeer goed overeen met de geobserveerde

startdata van de deelnemers.⁸ De niet-deelnemers voor wie de WW-duur (WWB-duur) eerder is afgelopen dan de voorspelde startdata worden niet gebruikt in de matchingprocedure. Zij kunnen op dat moment immers geen traject meer starten en vormen dus geen geschikte controlegroep. Door deze observaties niet mee te nemen wordt daarnaast rekening gehouden met een kritiek van Frederiksson en Johansson (2003, 2008): het kan zijn dat niet-deelnemers betere niet-geobserveerde kenmerken hebben dan deelnemers. De niet-deelnemers hebben dan een lagere kans om een traject te volgen, omdat zij al eerder een baan gevonden hebben. Doordat personen die al een baan hebben op het moment dat ze aan een traject zouden beginnen niet worden meegenomen in de analyse, wordt deze kritiek ondervangen.

Naast de variabelen die worden gebruikt in Lechner en Wunsch (2013) beschikken we ook over de fase-indeling door de werkcoaches van UWV (alleen voor de instroom in 2003). Tijdens het intakegesprek maakt de werkcoach een inschatting van de werkhervattingskans van de werkloze. Fase 1-individen hebben de hoogste kans op (snelle) werkhervatting, en fase 4-individen de laagste kans. Het toevoegen van een variabele die de subjectieve beoordeling van de werkcoach beschrijft kan belangrijk zijn in de matchingprocedure (zie o.a. Lechner en Wiehler 2012; Sianesi 2004, 2008). Deze variabele bevat immers behalve een beoordeling van harde factoren ook een beoordeling van zachte factoren, die mogelijk niet worden weerspiegeld in objectieve kenmerken zoals het arbeidsverleden. De volledige lijst van kenmerken waarvoor de matchingprocedure corrigeert is weergegeven in de probitschattingen voor de kans op een re-integratietraject (Bijlage D.2).

---

⁸ De logitmodellen en resultaten van de voorspelde startdata voor niet-deelnemers zijn op verzoek verkrijgbaar bij de auteurs.

Bijlage D.1.2 Schatting kans op een re-integratietraject

Tabel D.1 Probit voor kans op beroepskeuzeadvies voor bijstandsgerechtigden die in 2003 instromen

Variabele	Coëfficiënt	Standaardfout	Z-waarde	P-waarde
man	0.11	0.03	4.01	0.00
leeftijd 30-34 (ref=leeftijd 25-29)	0.02	0.04	0.46	0.64
leeftijd 35-39	0.06	0.04	1.49	0.14
leeftijd 40-44	0.08	0.04	2.02	0.04
leeftijd 45-49	0.13	0.05	2.90	0.00
leeftijd 50-55	0.09	0.05	1.73	0.08
fase 2/3 (ref=fase 1)	0.09	0.03	2.66	0.01
fase 4	0.17	0.04	4.31	0.00
fase onbekend	0.00	0.10	0.00	1.00
lbo/mavo/vmbo (ref=basisonderwijs)	0.11	0.04	2.75	0.01
mbo/havo/vwo	0.14	0.04	3.49	0.00
hbo	0.13	0.05	2.48	0.01
wo	0.14	0.06	2.35	0.02
opleiding onbekend	-0.09	0.08	-1.18	0.24
allochtoon	-0.09	0.03	-3.32	0.00
alleenstaande ouder (ref=eenpersoonshuishouden)	-0.13	0.10	-1.35	0.18
getrouwd	-0.28	0.08	-3.75	0.00
samenwonend	-0.31	0.10	-3.19	0.00
overig huishouden	-0.24	0.04	-6.71	0.00
inwonend kind	0.16	0.06	2.67	0.01
inwonend kind <5 jaar	-0.22	0.08	-2.64	0.01
alleenstaande ouder met kind <5 jaar	-0.02	0.15	-0.15	0.88
aantal maanden werk 6 maanden voor instroom	-0.02	0.01	-1.67	0.10
aantal maanden werk 24 maanden voor instroom	0.00	0.01	-0.37	0.71
aantal keer werk 24 maanden voor instroom	0.01	0.03	0.16	0.88
aantal maanden sinds laatste baan (tot 24 maanden voor instroom)	0.00	0.01	-0.66	0.51
geen baan in 24 maanden voor instroom	-0.05	0.09	-0.58	0.56
duur laatste baan (in 24 maanden voor instroom)	0.00	0.00	-0.62	0.53
werk 6 maanden voor instroom (j/n)	0.12	0.05	2.37	0.02
werk 18 maanden voor instroom (j/n)	0.09	0.05	1.58	0.11
aantal maanden tot beroepskeuzeadvies	0.02	0.00	4.45	0.00
instroom april-juni (ref=instroom jan-maart)	0.00	0.03	0.04	0.97
instroom juli-sept	0.00	0.03	-0.11	0.92
instroom okt-dec	0.05	0.03	1.35	0.18
zoekt werk voor 12-25 uur (ref=<12 uur)	-0.01	0.08	-0.08	0.94
zoekt werk voor 25-32 uur	0.15	0.11	1.29	0.20
zoekt werk voor >=32 uur	0.06	0.07	0.81	0.42
loon 1 jaar voor instroom	0.00	0.00	-0.73	0.47
werk 1 jaar voor instroom (j/n)	0.02	0.07	0.32	0.75
loon 2 jaar voor instroom	0.00	0.00	-2.28	0.02
werk 2 jaar voor instroom (j/n)	-0.11	0.07	-1.67	0.10
loon 3 jaar voor instroom	0.00	0.00	1.17	0.24

werk 3 jaar voor instroom (j/n)	0.05	0.04	1.27	0.20
loon 4 jaar voor instroom	0.00	0.00	-0.08	0.93
werk 4 jaar voor instroom (j/n)	0.03	0.04	0.77	0.44
deeltijdfactor 1 jaar voor instroom	0.10	0.07	1.33	0.18
deeltijdfactor 2 jaar voor instroom	0.16	0.07	2.25	0.02
aantal werkdagen 1 jaar voor instroom	0.00	0.00	-0.06	0.95
aantal werkdagen 2 jaar voor instroom	0.00	0.00	1.35	0.18
aantal werkdagen 3 jaar voor instroom	0.00	0.00	0.04	0.96
aantal werkdagen 4 jaar voor instroom	0.00	0.00	-0.64	0.52
aantal maanden WW 6 maanden voor instroom	0.02	0.02	0.79	0.43
aantal maanden WW 24 maanden voor instroom	0.01	0.01	1.11	0.27
aantal keer WW 24 maanden voor instroom	0.00	0.06	-0.01	0.99
aantal maanden sinds laatste keer WW (tot 24 maanden voor instroom)	-0.01	0.01	-0.85	0.40
geen WW in 24 maanden voor instroom	-0.12	0.11	-1.07	0.29
aantal maanden bijstand 6 maanden voor instroom	-0.06	0.03	-2.17	0.03
aantal maanden bijstand 24 maanden voor instroom	-0.04	0.01	-2.93	0.00
aantal keer bijstand 24 maanden voor instroom	0.04	0.07	0.68	0.50
aantal maanden sinds laatste keer bijstand (tot 24 maanden voor instroom)	-0.01	0.01	-0.58	0.56
geen bijstand in 24 maanden voor instroom	0.01	0.19	0.03	0.98
bijstand 6 maanden voor instroom	-0.13	0.11	-1.16	0.25
bijstand 12 maanden voor instroom	0.06	0.09	0.69	0.49
bijstand 18 maanden voor instroom	0.11	0.09	1.27	0.20
bijstand 24 maanden voor instroom	0.28	0.09	2.96	0.00
aantal maanden AO 6 maanden voor instroom	-0.09	0.04	-2.21	0.03
aantal maanden AO 24 maanden voor instroom	0.01	0.01	0.83	0.41
aantal keer AO 24 maanden voor instroom	0.27	0.21	1.24	0.22
aantal maanden sinds laatste keer AO (tot 24 maanden voor instroom)	0.01	0.01	0.84	0.40
geen AO in 24 maanden voor instroom	0.44	0.31	1.43	0.15
participatiegraad	1.78	0.53	3.39	0.00
gemeente met 50.000-100.000 inwoners (ref=20.000-50.000)	0.48	0.06	8.10	0.00
gemeente met 100.000-150.000 inwoners	0.42	0.07	6.42	0.00
gemeente met 150.000-250.000 inwoners	0.28	0.07	3.75	0.00
gemeente met 250.000 inwoners of meer	0.86	0.08	10.54	0.00
sterk stedelijke gemeente (ref=zeer sterk stedelijk)	0.10	0.05	1.92	0.06
matig stedelijke gemeente	0.39	0.06	6.35	0.00
weinig stedelijke gemeente	0.27	0.10	2.65	0.01
werkloosheidspercentage (coropniveau)	0.01	0.02	0.49	0.62
% lage inkomens in gemeente	-0.02	0.01	-1.75	0.08
% hoge inkomens in gemeente	0.02	0.01	1.70	0.09
constante	-3.19	0.85	-3.77	0.00

Noot: De probits voor de kans op scholing en de kans op arbeidsbemiddeling voor bijstandsgerechtigden hebben dezelfde specificatie als de probit voor de kans op beroepskeuzeadvies voor bijstandsgerechtigden. Resultaten van deze schattingen zijn op verzoek verkrijgbaar bij de auteurs.

Tabel D.2 Probit voor kans op een regulier traject voor WW'ers die in 2003 instromen

Variabele	Coëfficiënt	Standaardfout	Z-waarde	P-waarde
man	0.03	0.01	2.31	0.02
leeftijd 30-34 (ref=leeftijd 25-29)	0.09	0.02	4.86	0.00
leeftijd 35-39	0.13	0.02	5.96	0.00
leeftijd 40-44	0.18	0.03	6.66	0.00
leeftijd 45-49	0.23	0.03	6.57	0.00
leeftijd 50-55	0.24	0.04	6.03	0.00
fase 2/3 (ref=fase 1)	0.14	0.01	11.87	0.00
fase 4	0.14	0.02	5.75	0.00
fase onbekend	0.03	0.04	0.77	0.44
lbo/mavo/vmbo (ref=basisonderwijs)	0.06	0.02	2.69	0.01
mbo/havo/vwo	0.09	0.02	4.33	0.00
hbo	0.02	0.02	0.86	0.39
wo	-0.02	0.03	-0.85	0.40
opleiding onbekend	0.28	0.03	8.26	0.00
allochtoon	0.03	0.01	2.83	0.01
alleenstaande ouder (ref=eenpersoonshuishouden)	-0.06	0.04	-1.68	0.09
getrouwd	-0.06	0.02	-2.90	0.00
samenwonend	-0.04	0.02	-1.92	0.06
overig huishouden	-0.12	0.02	-7.57	0.00
inwonend kind	0.04	0.02	2.49	0.01
inwonend kind <5 jaar	-0.03	0.02	-1.54	0.12
alleenstaande ouder met kind <5 jaar	0.08	0.08	0.94	0.35
aantal maanden werk 6 maanden voor instroom	-0.07	0.00	-15.27	0.00
aantal maanden werk 24 maanden voor instroom	0.01	0.00	4.02	0.00
aantal keer werk 24 maanden voor instroom	0.00	0.02	0.20	0.84
aantal maanden sinds laatste baan (tot 24 maanden voor instroom)	0.00	0.00	0.40	0.69
geen baan in 24 maanden voor instroom	0.14	0.06	2.24	0.03
duur laatste baan (in 24 maanden voor instroom)	0.01	0.00	2.61	0.01
aantal maanden tot regulier traject	-0.02	0.01	-1.61	0.11
instroom april-juni (ref=instroom jan-maart)	-0.12	0.01	-8.43	0.00
instroom juli-sept	-0.08	0.01	-6.08	0.00
instroom okt-dec	0.09	0.00	67.49	0.00
zoekt werk voor 12-25 uur (ref= <12 uur)	0.33	0.04	8.84	0.00
zoekt werk voor 25-32 uur	0.32	0.04	7.47	0.00
zoekt werk voor >=32 uur	0.35	0.04	9.70	0.00
loon 1 jaar voor instroom	0.00	0.00	-4.33	0.00
werk 1 jaar voor instroom (j/n)	0.03	0.04	0.92	0.36
loon 2 jaar voor instroom	0.00	0.00	-0.02	0.99
werk 2 jaar voor instroom (j/n)	-0.02	0.05	-0.36	0.72
loon 3 jaar voor instroom	0.00	0.00	-2.04	0.04
werk 3 jaar voor instroom (j/n)	0.01	0.02	0.53	0.60
loon 4 jaar voor instroom	0.00	0.00	-2.77	0.01
werk 4 jaar voor instroom (j/n)	0.01	0.02	0.62	0.54
deeltijdfactor 1 jaar voor instroom	0.13	0.03	4.53	0.00
deeltijdfactor 2 jaar voor instroom	0.10	0.03	3.46	0.00

aantal werkdagen 1 jaar voor instroom	0.00	0.00	-1.70	0.09
aantal werkdagen 2 jaar voor instroom	0.00	0.00	1.64	0.10
aantal werkdagen 3 jaar voor instroom	0.00	0.00	1.25	0.21
aantal werkdagen 4 jaar voor instroom	0.00	0.00	4.21	0.00
aantal maanden WW 6 maanden voor instroom	-0.14	0.01	-10.88	0.00
aantal maanden WW 24 maanden voor instroom	-0.02	0.00	-6.68	0.00
aantal keer WW 24 maanden voor instroom	-0.01	0.03	-0.39	0.69
aantal maanden sinds laatste keer WW (tot 24 maanden voor instroom)	0.02	0.00	8.46	0.00
geen WW in 24 maanden voor instroom	0.28	0.05	5.02	0.00
aantal maanden bijstand 6 maanden voor instroom	-0.01	0.02	-0.65	0.52
aantal maanden bijstand 24 maanden voor instroom	-0.01	0.00	-1.83	0.07
aantal keer bijstand 24 maanden voor instroom	0.06	0.07	0.93	0.35
aantal maanden sinds laatste keer bijstand (tot 24 maanden voor instroom)	0.00	0.00	0.35	0.73
geen bijstand in 24 maanden voor instroom	0.06	0.10	0.55	0.58
aantal maanden AO 6 maanden voor instroom	-0.05	0.01	-5.29	0.00
aantal maanden AO 24 maanden voor instroom	0.00	0.00	-2.05	0.04
aantal keer AO 24 maanden voor instroom	-0.41	0.04	-10.19	0.00
aantal maanden sinds laatste keer AO (tot 24 maanden voor instroom)	-0.03	0.00	-8.86	0.00
geen AO in 24 maanden voor instroom	-0.76	0.04	-19.85	0.00
participatiegraad	1.00	0.17	6.06	0.00
gemeente met 50.000-100.000 inwoners (ref=20.000-50.000)	0.12	0.03	3.55	0.00
gemeente met 100.000-150.000 inwoners	0.09	0.02	4.44	0.00
gemeente met 150.000-250.000 inwoners	0.10	0.02	6.53	0.00
gemeente met 250.000 inwoners of meer	0.10	0.01	6.79	0.00
sterk stedelijke gemeente (ref=zeer sterk stedelijk)	0.14	0.01	9.23	0.00
matig stedelijke gemeente	0.05	0.02	3.07	0.00
weinig stedelijke gemeente	0.03	0.02	1.94	0.05
werkloosheidspercentage (coropniveau)	-0.04	0.01	-6.64	0.00
% lage inkomens in gemeente	0.01	0.00	3.33	0.00
% hoge inkomens in gemeente	0.00	0.00	1.28	0.20
Oost-Nederland (ref=Noord-Nederland)	-0.27	0.02	-13.63	0.00
Zuidoost-Nederland	-0.21	0.02	-11.27	0.00
Zuidwest-Nederland	-0.26	0.02	-11.70	0.00
Middenwest-Nederland	-0.33	0.03	-12.61	0.00
Noordwest-Nederland	-0.12	0.03	-4.68	0.00
maximaal WW-recht	0.00	0.00	2.09	0.04
kortdurend WW-recht (6 maanden)	0.09	0.05	1.55	0.12
langdurend WW-recht (tenminste 36 maanden)	-0.03	0.04	-0.87	0.39
constante	-2.25	0.30	-7.61	0.00

Noot: De probits voor de kans op een traject in de vrije ruimte en de kans op een IRO voor WW'ers die in 2003 instromen hebben dezelfde specificatie als de probit voor de kans op een regulier traject voor WW'ers die in 2003 instromen. Resultaten van deze schattingen zijn op verzoek verkrijgbaar bij de auteurs.

Tabel D.3 Probit voor kans op een regulier traject voor WW'ers die in 2006 instromen

Variabele	Coëfficiënt	Standaardfout	Z-waarde	P-waarde
man	0.00	0.02	-0.21	0.83
leeftijd 30-34 (ref=leeftijd 25-29)	0.24	0.03	6.99	0.00
leeftijd 35-39	0.32	0.04	8.63	0.00
leeftijd 40-44	0.35	0.04	7.97	0.00
leeftijd 45-49	0.34	0.05	6.66	0.00
leeftijd 50-55	0.35	0.06	5.63	0.00
lbo/mavo/vmbo (ref=basisonderwijs)	-0.06	0.03	-2.08	0.04
mbo/havo/vwo	-0.17	0.03	-5.76	0.00
hbo	-0.42	0.04	-11.24	0.00
wo	-0.50	0.05	-9.73	0.00
opleiding onbekend	-0.14	0.03	-4.57	0.00
allochtoon	0.18	0.02	10.44	0.00
alleenstaande ouder (ref=eenpersoonshuishouden)	-0.08	0.05	-1.43	0.15
getrouwd	-0.06	0.03	-1.91	0.06
samenwonend	-0.06	0.04	-1.69	0.09
overig huishouden	-0.02	0.02	-0.86	0.39
inwonend kind	0.06	0.03	2.29	0.02
inwonend kind <5 jaar	0.01	0.03	0.27	0.78
alleenstaande ouder met kind <5 jaar	0.25	0.09	2.75	0.01
aantal maanden werk 6 maanden voor instroom	-0.05	0.01	-6.61	0.00
aantal maanden werk 24 maanden voor instroom	0.00	0.00	0.18	0.86
aantal maanden werk 60 maanden voor instroom	0.00	0.00	-0.26	0.80
aantal keer werk 24 maanden voor instroom	0.03	0.03	1.11	0.27
aantal keer werk 60 maanden voor instroom	-0.02	0.02	-1.34	0.18
aantal maanden sinds laatste baan (tot 24 maanden voor instroom)	0.00	0.00	0.35	0.73
aantal maanden sinds laatste baan (tot 60 maanden voor instroom)	0.00	0.00	-2.63	0.01
geen baan in 24 maanden voor instroom	0.21	0.08	2.59	0.01
duur laatste baan (in 260 maanden voor instroom)	0.00	0.00	-0.18	0.86
instroom april-juni (ref=instroom jan-maart)	-0.02	0.02	-1.07	0.28
instroom juli-sept	-0.05	0.02	-2.35	0.02
instroom okt-dec	-0.09	0.02	-4.09	0.00
aantal maanden tot regulier traject	0.09	0.00	38.20	0.00
loon 1 jaar voor instroom	0.00	0.00	-3.12	0.00
werk 1 jaar voor instroom (j/n)	0.02	0.05	0.33	0.74
loon 2 jaar voor instroom	0.00	0.00	-2.09	0.04
werk 2 jaar voor instroom (j/n)	-0.05	0.05	-0.91	0.37
loon 3 jaar voor instroom	0.00	0.00	-2.99	0.00
werk 3 jaar voor instroom (j/n)	-0.03	0.05	-0.58	0.56
loon 4 jaar voor instroom	0.00	0.00	-0.27	0.79
werk 4 jaar voor instroom (j/n)	0.01	0.05	0.18	0.86
loon 5 jaar voor instroom	0.00	0.00	-2.69	0.01
werk 5 jaar voor instroom (j/n)	0.14	0.08	1.80	0.07
loon 6 jaar voor instroom	0.00	0.00	-0.54	0.59
werk 6 jaar voor instroom (j/n)	-0.05	0.03	-1.30	0.19
loon 7 jaar voor instroom	0.00	0.00	-0.23	0.82

werk 7 jaar voor instroom (j/n)	0.00	0.03	-0.02	0.98
deeltijdfactor 1 jaar voor instroom	0.16	0.05	3.32	0.00
deeltijdfactor 2 jaar voor instroom	0.13	0.05	2.61	0.01
deeltijdfactor 3 jaar voor instroom	0.10	0.05	2.07	0.04
deeltijdfactor 4 jaar voor instroom	0.09	0.05	1.87	0.06
deeltijdfactor 5 jaar voor instroom	0.03	0.05	0.57	0.57
aantal werkdagen 1 jaar voor instroom	0.00	0.00	1.08	0.28
aantal werkdagen 2 jaar voor instroom	0.00	0.00	0.70	0.48
aantal werkdagen 3 jaar voor instroom	0.00	0.00	2.45	0.01
aantal werkdagen 4 jaar voor instroom	0.00	0.00	0.77	0.44
aantal werkdagen 5 jaar voor instroom	0.00	0.00	0.85	0.39
aantal werkdagen 6 jaar voor instroom	0.00	0.00	1.31	0.19
aantal werkdagen 7 jaar voor instroom	0.00	0.00	0.60	0.55
aantal maanden WW 6 maanden voor instroom	-0.08	0.02	-4.86	0.00
aantal maanden WW 24 maanden voor instroom	-0.03	0.00	-5.47	0.00
aantal maanden WW 60 maanden voor instroom	0.00	0.00	0.03	0.97
aantal keer WW 24 maanden voor instroom	0.03	0.04	0.62	0.53
aantal keer WW 60 maanden voor instroom	-0.01	0.02	-0.52	0.60
aantal maanden sinds laatste keer WW (tot 24 maanden voor instroom)	0.01	0.00	3.99	0.00
aantal maanden sinds laatste keer WW (tot 60 maanden voor instroom)	0.00	0.00	-1.12	0.27
geen WW in 24 maanden voor instroom	0.36	0.08	4.30	0.00
aantal maanden bijstand 6 maanden voor instroom	-0.01	0.02	-0.50	0.61
aantal maanden bijstand 24 maanden voor instroom	0.00	0.01	0.34	0.73
aantal maanden bijstand 60 maanden voor instroom	0.00	0.00	-1.04	0.30
aantal keer bijstand 24 maanden voor instroom	0.14	0.10	1.44	0.15
aantal keer bijstand 60 maanden voor instroom	-0.09	0.05	-1.76	0.08
aantal maanden sinds laatste keer bijstand (tot 24 maanden voor instroom)	-0.01	0.01	-0.72	0.47
aantal maanden sinds laatste keer bijstand (tot 60 maanden voor instroom)	0.00	0.00	2.72	0.01
geen bijstand in 24 maanden voor instroom	0.04	0.14	0.28	0.78
aantal maanden AO 6 maanden voor instroom	0.06	0.02	3.49	0.00
aantal maanden AO 24 maanden voor instroom	0.00	0.01	0.22	0.82
aantal maanden AO 60 maanden voor instroom	0.00	0.00	-0.21	0.84
aantal keer AO 24 maanden voor instroom	0.12	0.10	1.21	0.23
aantal keer AO 60 maanden voor instroom	-0.13	0.05	-2.44	0.02
aantal maanden sinds laatste keer AO (tot 24 maanden voor instroom)	-0.02	0.01	-2.04	0.04
aantal maanden sinds laatste keer AO (tot 60 maanden voor instroom)	0.00	0.00	-1.84	0.07
geen AO in 24 maanden voor instroom	0.17	0.16	1.06	0.29
participatiegraad	-0.15	0.27	-0.56	0.57
gemeente met 50.000-100.000 inwoners (ref=20.000-50.000)	-0.15	0.06	-2.50	0.01
gemeente met 100.000-150.000 inwoners	-0.05	0.03	-1.52	0.13
gemeente met 150.000-250.000 inwoners	-0.04	0.02	-1.86	0.06
gemeente met 250.000 inwoners of meer	0.02	0.02	0.77	0.44

sterk stedelijke gemeente (ref=zeer sterk stedelijk)	-0.05	0.02	-2.44	0.02
matig stedelijke gemeente	-0.09	0.03	-3.40	0.00
weinig stedelijke gemeente	-0.08	0.03	-3.01	0.00
werkloosheidspercentage (coropniveau)	0.00	0.01	-0.62	0.53
% lage inkomens in gemeente	0.01	0.00	1.33	0.18
% hoge inkomens in gemeente	-0.01	0.01	-1.04	0.30
Oost-Nederland (ref=Noord-Nederland)	-0.27	0.03	-9.06	0.00
Zuidoost-Nederland	-0.22	0.03	-7.41	0.00
Zuidwest-Nederland	-0.29	0.03	-8.88	0.00
Middenwest-Nederland	-0.14	0.04	-3.58	0.00
Noordwest-Nederland	-0.23	0.04	-5.79	0.00
maximaal WW-recht	0.01	0.00	2.67	0.01
kortdurend WW-recht (3 maanden)	0.21	0.08	2.47	0.01
langdurend WW-recht (tenminste 18 maanden)	-0.01	0.04	-0.25	0.81
constante	-1.94	0.48	-4.07	0.00

Noot: De probits voor de kans op een traject in de vrije ruimte, de kans op een IRO, en de kans op scholing voor WW'ers die in 2006 instromen hebben dezelfde specificatie als de probit voor de kans op een regulier traject voor WW'ers die in 2006 instromen. Resultaten van deze schattingen zijn op verzoek verkrijgbaar bij de auteurs.

Bijlage D.1.3 Overeenkomst tussen groepen voor en na matching

De kwaliteit van de match kan beknopt worden weergegeven door te kijken in hoeverre er nog verschillen zijn in kenmerken tussen de groep die het re-integratietraject heeft gevolgd en de groep die geen re-integratietraject heeft gevolgd, nadat de matchingprocedure heeft plaatsgevonden. De maatstaf die gebruikt wordt om het verschil in een kenmerk tussen de groep die het re-integratietraject heeft gevolgd en de groep die geen re-integratietraject heeft gevolgd weer te geven is het gestandaardiseerde verschil in procenten. Bijvoorbeeld: vóór matching is gemiddeld 60 procent van de bijstandsgerechtigden die beroepskeuzeadvies hebben gevolgd man. Van de bijstandsgerechtigden zonder re-integratietraject is 52 procent man. Door dit verschil te delen door de wortel van de gemiddelde variantie in de twee groepen, resulteert het gestandaardiseerde verschil: 17,1 procent. Na matching is in beide groepen 60 procent man. Het gestandaardiseerde verschil is 0 procent. Een gestandaardiseerd verschil van minder dan 10 procent wordt vaak gezien als verwaarloosbaar (zie Austin, 2009 en de referenties in dit artikel). Voor een goede match dienen daarom de gestandaardiseerde verschillen op alle kenmerken kleiner te zijn dan 10 procent. Onderstaande tabellen laten zien dat voor ieder traject in ieder geval voor 99 procent van de kenmerken aan deze voorwaarde is voldaan.

Tabel D.4 Verdeling van de verschillen in waargenomen kenmerken van bijstandsgerechtigden (instroom 2003) met en zonder beroepskeuzeadvies: voor en na matching

Percentiel van de verdeling	Gestandaardiseerd verschil voor matching	Gestandaardiseerd verschil na matching
1%	0.04	0.00
5%	0.34	0.00
10%	0.93	0.06
25%	3.94	0.39
50%	15.85	1.04
75%	26.16	2.01
90%	32.59	3.91
95%	36.24	4.82
99%	55.57	6.98

Noot: De groep zonder beroepskeuzeadvies heeft ook geen ander re-integratietraject gevolgd in de eerste 12 maanden na instroom in de bijstand

Tabel D.5 Verdeling van de verschillen in waargenomen kenmerken van bijstandsgerechtigden (instroom 2003) met en zonder scholing: voor en na matching

Percentiel van de verdeling	Gestandaardiseerd verschil voor matching	Gestandaardiseerd verschil na matching
1%	0.14	0.00
5%	0.53	0.00
10%	1.39	0.07
25%	4.08	0.77
50%	8.52	1.89
75%	21.16	3.06
90%	34.14	4.26
95%	40.22	4.92
99%	47.51	6.51

Noot: De groep zonder scholing heeft ook geen ander re-integratietraject gevolgd in de eerste 12 maanden na instroom in de bijstand

Tabel D.6 Verdeling van de verschillen in waargenomen kenmerken van bijstandsgerechtigden (instroom 2003) met en zonder arbeidsbemiddeling: voor en na matching

Percentiel van de verdeling	Gestandaardiseerd verschil voor matching	Gestandaardiseerd verschil na matching
1%	0.69	0.00
5%	1.02	0.00
10%	2.68	0.04
25%	8.57	0.29
50%	22.34	0.79
75%	36.34	1.65
90%	45.15	3.19
95%	49.70	3.33
99%	55.54	5.84

Noot: De groep zonder arbeidsbemiddeling heeft ook geen ander re-integratietraject gevolgd in de eerste 12 maanden na instroom in de bijstand

Tabel D.7 Verdeling van de verschillen in waargenomen kenmerken van WW'ers (instroom 2003) met en zonder een regulier traject: voor en na matching

Percentiel van de verdeling	Gestandaardiseerd verschil voor matching	Gestandaardiseerd verschil na matching
1%	0.02	0.00
5%	0.22	0.05
10%	0.83	0.08
25%	3.07	0.34
50%	7.31	0.56
75%	14.48	1.32
90%	21.43	1.85
95%	23.66	2.51
99%	54.47	4.95

Noot: De groep zonder regulier traject heeft ook geen ander re-integratietraject gevolgd in de eerste 12 maanden na instroom in de WW

Tabel D.8 Verdeling van de verschillen in waargenomen kenmerken van WW'ers (instroom 2003) met en zonder een traject in de vrije ruimte: voor en na matching

Percentiel van de verdeling	Gestandaardiseerd verschil voor matching	Gestandaardiseerd verschil na matching
1%	0.57	0.00
5%	0.99	0.11
10%	1.61	0.44
25%	5.58	0.83
50%	12.03	1.60
75%	22.64	2.48
90%	30.11	3.77
95%	34.58	4.89
99%	98.30	6.96

Noot: De groep zonder een traject in de vrije ruimte heeft ook geen ander re-integratietraject gevolgd in de eerste 12 maanden na instroom in de WW

Tabel D.9 Verdeling van de verschillen in waargenomen kenmerken van WW'ers (instroom 2003) met en zonder een IRO: voor en na matching

Percentiel van de verdeling	Gestandaardiseerd verschil voor matching	Gestandaardiseerd verschil na matching
1%	0.41	0.00
5%	1.72	0.02
10%	3.56	0.18
25%	7.73	0.81
50%	18.07	1.97
75%	38.42	3.23
90%	55.34	4.25
95%	62.32	4.94
99%	85.40	7.01

Noot: De groep zonder een IRO heeft ook geen ander re-integratietraject gevolgd in de eerste 12 maanden na instroom in de WW

Tabel D.10 Verdeling van de verschillen in waargenomen kenmerken van WW'ers (instroom 2006) met en zonder regulier traject: voor en na matching

Percentiel van de verdeling	Gestandaardiseerd verschil voor matching	Gestandaardiseerd verschil na matching
1%	0.21	0.01
5%	0.33	0.04
10%	0.88	0.10
25%	2.09	0.28
50%	4.52	0.66
75%	10.02	1.57
90%	19.57	2.15
95%	26.18	2.78
99%	32.78	3.76

Noot: De groep zonder een regulier traject heeft ook geen ander re-integratietraject gevolgd in de eerste 12 maanden na instroom in de WW

Tabel D.11 Verdeling van de verschillen in waargenomen kenmerken van WW'ers (instroom 2006) met en zonder een traject in de vrije ruimte: voor en na matching

Percentiel van de verdeling	Gestandaardiseerd verschil voor matching	Gestandaardiseerd verschil na matching
1%	0.48	0.00
5%	1.25	0.27
10%	2.85	0.50
25%	5.78	1.38
50%	18.93	2.65
75%	29.48	5.33
90%	41.87	7.06
95%	46.50	8.09
99%	63.71	9.33

Noot: De groep zonder een traject in de vrije ruimte heeft ook geen ander re-integratietraject gevolgd in de eerste 12 maanden na instroom in de WW

Tabel D.12 Verdeling van de verschillen in waargenomen kenmerken van WW'ers (instroom 2006) met en zonder IRO: voor en na matching

Percentiel van de verdeling	Gestandaardiseerd verschil voor matching	Gestandaardiseerd verschil na matching
1%	0.15	0.01
5%	0.42	0.05
10%	0.97	0.08
25%	5.02	0.33
50%	9.20	0.79
75%	15.04	1.47
90%	22.36	2.46
95%	27.36	3.29
99%	35.12	4.65

Noot: De groep zonder een IRO heeft ook geen ander re-integratietraject gevolgd in de eerste 12 maanden na instroom in de WW

Tabel D.13 Verdeling van de verschillen in waargenomen kenmerken van WW'ers (instroom 2006) met en zonder scholing: voor en na matching

Percentiel van de verdeling	Gestandaardiseerd verschil voor matching	Gestandaardiseerd verschil na matching
1%	0.49	0.08
5%	1.21	0.19
10%	1.79	0.34
25%	5.08	0.69
50%	7.55	1.78
75%	12.61	2.87
90%	18.51	4.77
95%	28.61	5.94
99%	34.03	8.14

Noot: De groep zonder scholing heeft ook geen ander re-integratietraject gevolgd in de eerste 12 maanden na instroom in de WW

Bijlage E Verschillen tussen groepen

Tabel E.1 Beroepskeuzeadvies en arbeidsbemiddeling effectiever voor vrouwen: instroom bijstand in 2003

	Mannen			Vrouwen		
	Beroeps keuzeadvies	Scholing	Arbeids bemiddeling	Beroeps keuzeadvies	Scholing	Arbeids bemiddeling
Kans op werk (procentpt)						
2 jaar na instroom	4,2*	3,0	11,9*	2,2	1,9	12,7*
8 jaar na instroom	2,7	-0,1	7,6*	2,4	0,8	6,8*
Aantal maanden werk						
2 jaar na instroom	-0,4	0,3	1,4*	0,1	0,2	2,2*
8 jaar na instroom	1,4	3,1	7,6*	2,6*	1,8	8,6*
Kans op duurzaam werk (procentpt)						
2 jaar na instroom	-2,4	3,0	10,9*	0,1	0,7	14,5*
8 jaar na instroom	3,2	5,6	8,6*	4,6*	6,5	10,4*
Loon						
2 jaar na instroom	€177	471	€2.095*	€13	€142	€1.860*
7 jaar na instroom	€97	-€149	€2.009*	€1.032*	€782	€1.955*
Kans op uurloon ten minste 90% van oude uurloon (procentpt)						
2 jaar na instroom	-3,2	-5,9	3,0	-3,8	2,5*	4,2
7 jaar na instroom	-0,9	0,8	-4,2	5,2	-1,3	4,6
Kans op een uitkering (procentpt)						
2 jaar na instroom	0,5	1,5	-6,9*	0,5	0,8	-10,0*
8 jaar na instroom	0,4	1,2	-6,4*	3,0	0,6	-6,0
Aantal maanden in de uitkering						
2 jaar na instroom	0,6*	0,9	-0,6*	0,2	0,4	-1,0*
8 jaar na instroom	-0,2	0,2	-4,2*	0,3	1,1	-6,7*
Aantal keren terugval in de uitkering						
2 jaar na instroom	-0,00	0,00	-0,03	-0,00	-0,01	0,05*
8 jaar na instroom	0,05	0,12	0,01	0,01	-0,07	0,06
N	14.150	13.181	14.576	12.698	12.408	12.332
N zonder traject	12.870	12.790	13.475	11.862	12.120	11.839
N met traject	1.280	391	1.101	836	288	439

Noot: * betekent significant op 5%-niveau.

Tabel E.2 Reguliere trajecten en IRO effectiever voor mannen: instroom WW in 2003

	Mannen			Vrouwen		
	Regulier	Vrije ruimte	IRO	Regulier	Vrije ruimte	IRO
Kans op werk (procentpt)						
2 jaar na instroom	1,8*	1,6	3,6	1,0	2,8	-1,5
8 jaar na instroom	3,7*	0,1	8,8*	1,3	5,7*	3,4
Aantal maanden werk						
2 jaar na instroom	-0,9*	-0,6*	-1,0	-1,2*	-1,1*	-1,9*
8 jaar na instroom	1,5*	-0,4	4,3	-0,3	1,4	0,4
Kans op duurzaam werk (procentpt)						
2 jaar na instroom	-2,0*	0,0	-4,2	-3,9*	-3,2	-8,9
8 jaar na instroom	2,9*	1,9	5,9*	2,0*	4,9*	-2,6
Loon						
2 jaar na instroom	-€221	-€463	€175	-€265	-€102	-€221
7 jaar na instroom	€697*	-€354	€5.439*	€272	€1.058	€697
Kans op uurloon ten minste 90% van oude uurloon (procentpt)						
2 jaar na instroom	-4,2*	-3,2	-1,8	-2,3	-2,4	-2,6
7 jaar na instroom	-3,1*	-4,2	2,4	-0,6	-3,2	0,4
Kans op een uitkering (procentpt)						
2 jaar na instroom	3,1*	0,7	-4,5	1,6	1,2	-2,1*
8 jaar na instroom	0,6	-0,3	-2,0	0,7	-5,5*	-0,6
Aantal maanden in de uitkering						
2 jaar na instroom	1,0*	0,5	1,6	0,7*	0,8*	0,1
8 jaar na instroom	1,9*	0,2	-3,4*	1,5*	-1,3	-2,8
Aantal keren terugval in de uitkering						
2 jaar na instroom	-0,02*	0,00	0,01	0,00	0,0	0,1
8 jaar na instroom	-0,01	0,03	-0,07	0,06*	-0,0	-0,1
N	49.534	31.568	12.866	38.8864	25.634	7.737
N zonder traject	34.442	30.672	12.498	28.571	24.962	7.572
N met traject	15.092	896	368	10.293	672	165

Noot: * betekent significant op 5%-niveau.

Tabel E.3 Alle re-integratietrajecten effectiever voor mannen: instroom WW in 2006

	Mannen				Vrouwen			
	Regulier	Vrije ruimte	IRO	Scholing	Regulier	Vrije ruimte	IRO	Scholing
Kans op werk (procentpt)								
2 jaar na instroom	4,6*	16,8*	7,3*	11,9*	2,8*	4,1	5,5*	7,2*
5 jaar na instroom	4,1*	9,1*	7,0*	3,5	1,1	2,2	4,1*	5,2*
Aantal maanden werk								
2 jaar na instroom	-0,4	-0,1	-0,5*	-0,1	-0,6*	-1,4*	-0,8*	-1,3*
5 jaar na instroom	0,7	2,0	2,0*	2,6*	-0,1	-0,3	0,8	0,8
Kans op duurzaam werk (procentpt)								
2 jaar na instroom	2,0	3,0	2,8*	5,9*	0,1	1,8	1,0	-1,6
5 jaar na instroom	5,2*	10,9*	7,1*	10,5*	3,5*	6,2	7,0*	6,1*
Loon								
2 jaar na instroom	€89	€2.056	€1.153*	€2.019	-€275	-€527	€389	€255
4 jaar na instroom	-€387	€167	€1.513*	€1.621*	-€128	-€32	€533	€1.259*
Kans op uurloon ten minste 90% van oude uurloon (procentpt)								
2 jaar na instroom	-5,0*	-17,0*	-3,8*	-3,1	-5,5*	-5,2	-2,8	-6,8*
4 jaar na instroom	-4,1*	-12,9*	-0,5	0,1	-6,4*	-6,2	0,1	-2,1
Kans op een uitkering (procentpt)								
2 jaar na instroom	2,2	-3,1	-0,7	-1,8	1,6	1,0	0,3	-3,3
5 jaar na instroom	4,0*	-2,3	-0,3	-3,0	1,8	3,7	-0,7	-5,5*
Aantal maanden in de uitkering								
2 jaar na instroom	0,9*	0,9*	0,9*	1,2*	0,7*	0,8	0,9	1,1*
5 jaar na instroom	2,3*	1,3	0,7	0,8	1,1*	3,2*	0,7	-0,6
Aantal keren terugval in de uitkering								
2 jaar na instroom	0,01	0,05	-0,01	-0,02	0,02	0,02	-0,01	0,01
5 jaar na instroom	0,10*	0,19*	0,01	0,04	0,10*	0,20*	0,03	-0,01
N	27.196	19.144	27.650	21.650	31.242	24.749	31.659	24.328
N zonder traject	24.120	18.811	24.042	21.032	27.502	24.565	27.897	23.798
N met traject	3.076	333	3.608	618	3.740	184	3.762	530

Noot: * betekent significant op 5%-niveau.

Tabel E.4 Scholing effectiever voor laagopgeleiden, arbeidsbemiddeling voor hoogopgeleiden: instroom bijstand in 2003

	Laagopgeleid (basisonderwijs, lbo/mavo/vmbo)			Hoogopgeleid (havo/vwo/mbo/hbo/wo)		
	Beroeps keuzeadvies	Scholing	Arbeids bemiddeling	Beroeps keuzeadvies	Scholing	Arbeids bemiddeling
Kans op werk (procentpt)						
2 jaar na instroom	3,0	4,5	8,3*	1,6	0,1	13,0*
8 jaar na instroom	-1,8	11,5*	4,6	3,2	-0,2	9,4*
Aantal maanden werk						
2 jaar na instroom	-0,4	0,4	1,1*	-0,4	-0,1	1,7*
8 jaar na instroom	-0,7	4,9*	5,1*	1,6	2,1	8,5*
Kans op duurzaam werk (procentpt)						
2 jaar na instroom	-2,4	1,1	5,5*	-2,6	2,5	11,9*
8 jaar na instroom	1,1	7,1	6,7*	3,9	1,2	8,5*
Loon						
2 jaar na instroom	-€35	€295	€876*	-€283	€114	€2.459*
7 jaar na instroom	-€395	€1.903*	€1.441*	€794	€1.081	€2.282*
Kans op uurloon ten minste 90% van oude uurloon (procentpt)						
2 jaar na instroom	1,5	8,2	-7,8	0,2	-4,0	10,7*
7 jaar na instroom	3,6	9,6	0,5	-3,7	2,6	1,1
Kans op een uitkering (procentpt)						
2 jaar na instroom	-1,2	-1,0	-7,0*	2,1	0,9	-10,1*
8 jaar na instroom	0,8	2,2	-10,0*	-2,3	-6,2	-3,8
Aantal maanden in de uitkering						
2 jaar na instroom	0,3	0,6	-0,5	0,7*	0,2	-0,8*
8 jaar na instroom	-1,0	0,5	-4,1*	-0,6	-3,7	-4,7*
Aantal keren terugval in de uitkering						
2 jaar na instroom	-0,01	0,01	-0,01	-0,03	-0,01	0,00
8 jaar na instroom	0,03	0,03	0,01	0,01	0,02	0,08
N	11.860	11.445	11.651	9.604	8.890	9.935
N zonder traject	10.921	11.135	11039	8.620	8.598	9.074
N met traject	939	310	612	984	292	861

Noot: * betekent significant op 5%-niveau.

Tabel E.5 Trajecten in de vrije ruimte effectiever voor laagopgeleiden: instroom WW in 2003

	Laagopgeleid (basisonderwijs, lbo/mavo/vmbo)			Hoogopgeleid (havo/vwo/mbo/hbo/wo)		
	Regulier	Vrije ruimte	IRO	Regulier	Vrije ruimte	IRO
Kans op werk (procentpt)						
2 jaar na instroom	0,9	7,0*	x	0,7	-0,8	0,4
8 jaar na instroom	1,4	7,4*	x	2,8*	3,4	3,7
Aantal maanden werk						
2 jaar na instroom	-1,0*	-0,4	x	-1,2*	-1,1*	-1,6*
8 jaar na instroom	0,3	4,3*	x	0,7	0,3	1,2
Kans op duurzaam werk (procentpt)						
2 jaar na instroom	-3,5*	2,2	x	-3,5*	-1,8	-6,2*
8 jaar na instroom	3,0*	3,6	x	2,1*	2,5	1,5
Loon						
2 jaar na instroom	-€205	€1.248	x	-€511*	-€357	€108
7 jaar na instroom	€291	€2.789*	x	€335	€928	€3.705*
Kans op uurloon ten minste 90% van oude uurloon (procentpt)						
2 jaar na instroom	-4,7*	-0,7	x	-4,5*	-0,2	-4,8
7 jaar na instroom	-4,7*	0,1	x	-1,7*	-1,4	-0,4
Kans op een uitkering (procentpt)						
2 jaar na instroom	2,8*	3,4	x	2,9*	0,3	-4,6
8 jaar na instroom	1,7	-6,2*	x	1,3*	-0,1	-0,7
Aantal maanden in de uitkering						
2 jaar na instroom	0,8*	0,9	x	1,0*	0,5	0,1
8 jaar na instroom	2,1*	-1,1	x	2,2*	0,5	-2,4*
Aantal keren terugval in de uitkering						
2 jaar na instroom	-0,01	-0,02	x	-0,01	0,00	0,00
8 jaar na instroom	0,02	0,00	x	0,05*	0,06	-0,07
N	25.428	15.000	9.685	55.838	36.118	13.752
N zonder traject	18.114	14.575	9.617	39.134	35.045	13.301
N met traject	7.314	425	68	16.704	1.073	451

Noot: * betekent significant op 5%-niveau. De effectiviteit van IRO voor laagopgeleide WW'ers kon niet worden berekend, omdat in 2003 slechts 68 laagopgeleide WW'ers een IRO hebben gevolgd.

Tabel E.6 IRO en scholing effectiever voor laagopgeleiden: instroom WW in 2006

	Laagopgeleid (basisonderwijs, lbo/mavo/vmbo)				Hoogopgeleid (havo/vwo/mbo/hbo/wo)			
	Regulier	Vrije ruimte	IRO	Scholing	Regulier	Vrije ruimte	IRO	Scholing
Kans op werk (procentpt)								
2 jaar na instroom	0,8	11,0*	8,4*	14,1*	3,7*	10,2*	3,4*	8,5*
5 jaar na instroom	2,2	4,0	6,1*	8,0*	3,7*	5,9	2,8*	5,3*
Aantal maanden werk								
2 jaar na instroom	-0,6*	-0,8	-0,3	0,5	-0,6*	-1,3*	-1,2*	-1,0
5 jaar na instroom	-0,1	-0,3	2,2*	5,4*	0,3	0,5	-0,1	1,0*
Kans op duurzaam werk (procentpt)								
2 jaar na instroom	0,2	1,8	4,5*	11,2*	1,2	-1,1	-0,8	-0,6
5 jaar na instroom	4,8*	9,7*	9,8*	13,4*	3,4*	7,1*	4,4*	6,8*
Loon								
2 jaar na instroom	-€102	€347	€1.368*	€3.514*	-€506	€308	-€171	€354
4 jaar na instroom	-€154	-€1.587	€1.586*	€4.308*	-€596	-€90	€310	€677
Kans op uurloon ten minste 90% van oude uurloon (procentpt)								
2 jaar na instroom	-5,5*	-17,8*	-0,4	1,3	-7,0*	-12,2*	-4,2*	-5,5*
4 jaar na instroom	-6,2*	-11,0	0,5	1,0	-5,7*	-7,5	-3,0*	-3,0
Kans op een uitkering (procentpt)								
2 jaar na instroom	1,9	-1,9	-0,8	-1,9	1,3	-0,1	0,9	-0,2
5 jaar na instroom	1,2	0,4	-0,5	-4,6	2,8*	4,8	1,3	-1,7
Aantal maanden in de uitkering								
2 jaar na instroom	0,6*	0,9	0,6*	0,8*	0,7*	0,9*	1,1*	1,5*
5 jaar na instroom	0,8	2,0	-0,1	-1,6	1,8*	3,2*	1,4*	1,6*
Aantal keren terugval in de uitkering								
2 jaar na instroom	0,00	0,08	-0,01	-0,02	0,01	0,03	0,00	0,00
5 jaar na instroom	0,06	0,28*	0,04	-0,08	0,09*	0,16*	0,03	0,07
N	15.318	8.758	14.495	11.154	32.609	24.306	34.805	26.948
N zonder traject	13.000	8.565	12.967	10.840	29.381	24.042	29.815	26.236
N met traject	2.318	193	1.528	314	3.228	264	4.990	712

Noot: * betekent significant op 5%-niveau.

Tabel E.7 Geen duidelijke verschillen in effectiviteit van re-integratietrajecten tussen jong en oud: instroom bijstand in 2003

	25-45 jaar			45-55 jaar		
	Beroeps keuzeadvies	Scholing	Arbeids bemiddeling	Beroeps keuzeadvies	Scholing	Arbeids bemiddeling
Kans op werk (procentpt)						
2 jaar na instroom	2,3	3,8	8,9*	1,6	-5,1	7,6*
8 jaar na instroom	1,5	5,0	3,8	0,7	3,5	8,6*
Aantal maanden werk						
2 jaar na instroom	-0,4	0,2	1,5*	-0,2	-0,5	1,0*
8 jaar na instroom	0,5	2,7	5,5*	0,4	0,8	7,2*
Kans op duurzaam werk (procentpt)						
2 jaar na instroom	-1,8	2,2	10,2*	-1,7	-2,6	5,0
8 jaar na instroom	1,9	5,8	4,4*	4,4	3,8	9,1
Loon						
2 jaar na instroom	-€230	€258	€1.550*	-€28	-€303	€1.189
7 jaar na instroom	€224	€1.468*	€1.242*	-€46	€541	€2.211*
Kans op uurloon ten minste 90% van oude uurloon (procentpt)						
2 jaar na instroom	-2,4	2,7	1,6	-1,2	1,7	4,8
7 jaar na instroom	-2,5	4,0	1,3	3,0	1,6	-3,5
Kans op een uitkering (procentpt)						
2 jaar na instroom	0,3	-2,4	-5,8*	2,5	8,1	-0,3
8 jaar na instroom	-1,5	1,0	-4,9*	6,7	0,7	-8,0
Aantal maanden in de uitkering						
2 jaar na instroom	0,5*	0,2	-0,7*	0,4	0,7	0,3
8 jaar na instroom	-0,8	-0,3	-3,9*	3,4	0,6	-2,0
Aantal keren terugval in de uitkering						
2 jaar na instroom	-0,03	-0,01	0,00	-0,01	-0,05	0,05
8 jaar na instroom	-0,05	0,04	0,02	0,05	-0,09	0,11
N	21.316	20.585	21.818	5.087	3.717	4.642
N zonder traject	19.659	20.029	20.493	4.634	3.594	4.371
N met traject	1657	556	1.325	354	123	271

Noot: * betekent significant op 5%-niveau.

Tabel E.8 Vrijruimtetrajecten iets effectiever voor jongeren, IRO effectiever voor ouderen: instroom WW in 2003

	25-45 jaar			45-55 jaar		
	Regulier	Vrije ruimte	IRO	Regulier	Vrije ruimte	IRO
Kans op werk (procentpt)						
2 jaar na instroom	0,9	2,9	1,6	0,3	-0,4	2,0
8 jaar na instroom	2,5*	6,7*	2,1	2,0*	-1,4	14,2*
Aantal maanden werk						
2 jaar na instroom	-1,0*	-0,9*	-1,2	-1,3*	-1,1*	-1,6*
8 jaar na instroom	0,7	1,9	0,3	-0,2	-0,7	6,6
Kans op duurzaam werk (procentpt)						
2 jaar na instroom	-3,4*	-0,4	-3,9	-3,9*	-3,5	-7,2
8 jaar na instroom	1,8*	3,6*	-2,4	2,1*	1,3	11,9*
Loon						
2 jaar na instroom	-€134	€30	-€246*	-€929*	-€1.127	€807
7 jaar na instroom	€496*	€1.123	€506*	-€99	-€100	€7.972*
Kans op uurloon ten minste 90% van oude uurloon (procentpt)						
2 jaar na instroom	-3,7*	-1,9	-1,8	-5,4*	-7,4	-6,8
7 jaar na instroom	-1,8*	-4,7*	0,1	-4,1*	1,6	3,7
Kans op een uitkering (procentpt)						
2 jaar na instroom	2,7*	0,8	-3,9	4,2*	3,0	-8,2
8 jaar na instroom	1,7*	-2,6	-0,6	-0,1	-0,6	1,3
Aantal maanden in de uitkering						
2 jaar na instroom	0,9*	0,6*	-0,1	1,1*	0,7	0,1
8 jaar na instroom	2,2*	-0,5	-2,7	2,9*	1,2	-2,2
Aantal keren terugval in de uitkering						
2 jaar na instroom	0,00	0,01	0,04	-0,02*	0,01	-0,02
8 jaar na instroom	0,04*	0,04	-0,10	-0,04*	-0,02	-0,02
N	61.798	41.076	17.706	26.600	15.789	5.307
N zonder traject	45.270	39.967	17.393	17.743	15.328	5.089
N met traject	16.528	1.109	313	8.857	461	218

Noot: * betekent significant op 5%-niveau.

Tabel E.9 Vrijruimtetrajecten effectiever voor jongeren, scholing effectiever voor ouderen: instroom WW in 2006

	25-45 jaar				45-55 jaar			
	Regulier	Vrije ruimte	IRO	Scholing	Regulier	Vrije ruimte	IRO	Scholing
Kans op werk (procentpt)								
2 jaar na instroom	2,7*	13,7*	6,1*	9,6*	0,8	7,2	5,1*	11,8*
5 jaar na instroom	1,8	9,7*	4,0*	3,9	0,9	-1,6	5,4*	7,7*
Aantal maanden werk								
2 jaar na instroom	-0,4*	-0,1	-0,6*	-0,5	-1,2*	-1,1	-0,8*	-0,5
5 jaar na instroom	0,3	2,9*	0,8	2,0*	-1,0	-1,8	1,2*	3,1*
Kans op duurzaam werk (procentpt)								
2 jaar na instroom	2,1	4,9	3,1*	3,0	-2,9*	-0,4	0,8	2,8
5 jaar na instroom	3,4*	11,3*	4,5*	8,5*	2,3	6,9	8,9*	10,6*
Loon								
2 jaar na instroom	-€157	€2.032*	€796*	€1.453*	-€569*	-€48	€482	€1.421
4 jaar na instroom	-€378	€1.431	€651	€1.543*	-€611	-€1.555	€1.238	€2.384*
Kans op uurloon ten minste 90% van oude uurloon (procentpt)								
2 jaar na instroom	-5,3*	-11,0*	-3,5*	-1,9	-5,2*	-9,5	-4,3*	-9,0*
4 jaar na instroom	-5,2*	-10,1*	-1,1	1,1	-5,6*	-0,2	-3,5	-2,2
Kans op een uitkering (procentpt)								
2 jaar na instroom	0,5	0,9	0,0	0,3	2,8*	-3,3	0,8	-4,1
5 jaar na instroom	1,8	-0,8	0,5	-1,1	3,6*	1,6	0,9	-7,1*
Aantal maanden in de uitkering								
2 jaar na instroom	0,5*	0,7	1,0*	1,6*	1,0*	1,7*	0,9*	0,6*
5 jaar na instroom	1,4*	1,9	1,2*	1,2*	1,9*	3,7*	0,7	-1,2
Aantal keren terugval in de uitkering								
2 jaar na instroom	0,01	0,03	-0,02	-0,02	0,00	0,08	-0,01	-0,02
5 jaar na instroom	0,09*	0,17*	0,02	0,04	0,08*	0,25*	0,01	0,00
N	38.942	29.590	39.365	31.089	19.493	11.691	19.944	15.733
N zonder traject	34.899	29.283	35.181	30.344	16.723	11.477	16.758	15.327
N met traject	4.043	307	4.184	745	2.770	214	3.186	406

Noot: * betekent significant op 5%-niveau.

Tabel E.10 Scholing en beroepskeuzeadvies effectiever voor bijstandsgerechtigden zonder recent arbeidsverleden, arbeidsbemiddeling effectiever voor bijstandsgerechtigden met recent arbeidsverleden: instroom bijstand in 2003

	Niet gewerkt in 24 maanden voor instroom			Wel gewerkt in ten minste één van 24 maanden voor instroom		
	Beroeps keuzeadvies	Scholing	Arbeids bemiddeling	Beroeps keuzeadvies	Scholing	Arbeids bemiddeling
Kans op werk (procentpt)						
2 jaar na instroom	3,4	6,1*	8,9*	2,2	3,8	10,4*
8 jaar na instroom	4,2	7,9*	2,7	-0,7	-0,2	6,2*
Aantal maanden werk						
2 jaar na instroom	0,3	0,4	1,2*	-0,7*	0,3	1,3*
8 jaar na instroom	4,2*	7,2*	5,8*	0,2	1,6	6,6*
Kans op duurzaam werk (procentpt)						
2 jaar na instroom	0,7	2,9	9,1*	-3,3	2,6	9,5*
8 jaar na instroom	6,3*	11,2*	9,3*	1,3	2,6	5,5*
Loon						
2 jaar na instroom	€116	€547	€1.193*	-€160	€442	€1.985*
7 jaar na instroom	€647	€2.666*	€1.067	€217	€338	€2.094*
Kans op uurloon ten minste 90% van oude uurloon (procentpt)						
2 jaar na instroom	-1,3	26,1	29,0	-1,9	1,2	-0,2
7 jaar na instroom	6,9	3,6	-18,7	0,9	0,3	-1,5
Kans op een uitkering (procentpt)						
2 jaar na instroom	0,5	0,5	-7,0	1,9	0,2	-7,5*
8 jaar na instroom	0,4	3,8	-6,1	3,1	-4,7	-7,4*
Aantal maanden in de uitkering						
2 jaar na instroom	0,3	0,9	-0,5	0,8*	0,3	-0,5*
8 jaar na instroom	-0,9	0,6	-6,1*	1,0	-2,9	-4,6*
Aantal keren terugval in de uitkering						
2 jaar na instroom	-0,01	0,01	0,01	-0,01	0,02	-0,01
8 jaar na instroom	0,03	0,01	0,04	0,05	0,04	0,03
N	12.562	11.765	12.631	13.864	12.606	14.401
N zonder traject	11.796	11.459	12.227	12.515	12.233	13.211
N met traject	766	306	404	1.349	373	1.190

Noot: * betekent significant op 5%-niveau.

Tabel E.11 Geen duidelijke verschillen in effectiviteit van re-integratietrajecten tussen personen met en zonder recent arbeidsverleden: instroom WW in 2003

	Niet gewerkt in 3 maanden voor instroom			Wel gewerkt in ten minste één van 3 maanden voor instroom		
	Regulier	Vrije ruimte	IRO	Regulier	Vrije ruimte	IRO
Kans op werk (procentpt)						
2 jaar na instroom	2,0*	-0,4	x	-0,2	2,7	2,2
8 jaar na instroom	2,3*	4,3	x	2,2*	3,8*	6,5*
Aantal maanden werk						
2 jaar na instroom	-0,5*	-0,8*	x	-1,4*	-0,9*	-1,0*
8 jaar na instroom	1,2*	2,4	x	-0,2	1,2	2,9
Kans op duurzaam werk (procentpt)						
2 jaar na instroom	-1,0	-2,7	x	-4,5*	-0,3	-4,1
8 jaar na instroom	3,1*	7,8*	x	1,7*	2,2	3,1
Loon						
2 jaar na instroom	€24	-€330	x	-€643*	€168	€49
7 jaar na instroom	€492	€1.631	x	-€55	€1.107	€2.384
Kans op uurloon ten minste 90% van oude uurloon (procentpt)						
2 jaar na instroom	-5,4*	1,5	x	-3,3*	-2,9	-4,7
7 jaar na instroom	-3,9*	3,8	x	-2,2*	-4,0	-1,6
Kans op een uitkering (procentpt)						
2 jaar na instroom	2,1*	6,8*	x	3,1*	-0,3	-4,4
8 jaar na instroom	0,6	-1,3	x	0,7	-2,3	0,3
Aantal maanden in de uitkering						
2 jaar na instroom	0,9*	0,8	x	1,0*	0,5*	0,2
8 jaar na instroom	2,4*	1,3	x	1,8*	-0,5	-1,9
Aantal keren terugval in de uitkering						
2 jaar na instroom	-0,01	0,01	x	-0,01*	0,01	0,00
8 jaar na instroom	0,04	0,05	x	0,02	-0,01	-0,02
N	29.321	18.472	12.598	59.077	37.378	23.024
N zonder traject	21.041	402	12.531	41.972	36.212	22.557
N met traject	8.280	18.874	67	17.105	1.166	467

Noot: * betekent significant op 5%-niveau. De effectiviteit van IRO voor WW'ers zonder recent arbeidsverleden kon niet worden berekend, omdat in 2003 slechts 67 WW'ers zonder recent arbeidsverleden een IRO hebben gevolgd.

Tabel E.12 Alle trajecten effectiever voor personen zonder recent arbeidsverleden: instroom WW in 2006

	Niet gewerkt in 3 maanden voor instroom				Wel gewerkt in ten minste één van 3 maanden voor instroom			
	Regulier	Vrije ruimte	IRO	Scholing	Regulier	Vrije ruimte	IRO	Scholing
Kans op werk (procentpt)								
2 jaar na instroom	4,2*	8,1	10,4*	12,5*	1,2	11,6*	3,8*	8,8*
5 jaar na instroom	3,6*	4,9	7,2*	5,6	0,3	3,3	3,8*	3,8
Aantal maanden werk								
2 jaar na instroom	0,3	-0,1	0,9*	0,8	-1,4*	-1,1*	-1,5*	-1,1*
5 jaar na instroom	1,4*	1,1	3,8*	4,3*	-1,3*	-0,3	-0,5	1,2
Kans op duurzaam werk (procentpt)								
2 jaar na instroom	4,1*	4,6	8,7*	9,4*	-2,2	0,0	-1,7	-1,0
5 jaar na instroom	6,8*	6,7	10,8*	12,2*	1,7	7,2*	3,7*	6,5*
Loon								
2 jaar na instroom	€223	€1.381*	€1.446*	€2.298*	-€705*	€480	€481	€354
4 jaar na instroom	-€5	-€51*	€1.526*	€3.155*	-€904*	-€396	€669	€765
Kans op uurloon ten minste 90% van oude uurloon (procentpt)								
2 jaar na instroom	-5,2	5,7	-3,0	3,1	-6,9*	-15,5*	-2,3	-6,5*
4 jaar na instroom	-3,1	12,2	-2,0	1,3	-7,3*	-9,2*	-2,4	-0,5
Kans op een uitkering (procentpt)								
2 jaar na instroom	0,5	-0,2	-2,1	-1,2	2,6*	-2,2	0,1	-0,7
5 jaar na instroom	0,7	6,7	-1,3	-5,2	4,1*	-1,5	1,3	-1,1*
Aantal maanden in de uitkering								
2 jaar na instroom	0,4*	0,3	0,5*	0,8*	1,1*	1,3*	1,1*	1,4*
5 jaar na instroom	0,6	3,5*	-0,3	-0,8	2,3*	1,3	1,4*	1,5*
Aantal keren terugval in de uitkering								
2 jaar na instroom	0,03*	0,03	0,01	-0,03	0,00	0,03	-0,01	-0,01
5 jaar na instroom	0,10*	0,17*	0,06*	-0,05	0,11*	0,14*	0,03	0,05
N	22.029	12.743	21.649	14.788	36.411	26.423	37.660	30.206
N zonder traject	19.099	12.594	18.793	14.401	35.523	26.050	33.146	29.444
N met traject	2.930	149	2.856	387	3.888	373	4.514	762

Noot: * betekent significant op 5%-niveau.

Tabel E.13 Beroepskeuzeadvies en arbeidsbemiddeling effectiever voor samenwonenden: instroom bijstand in 2003

	alleenstaand, alleenstaande ouder			getrouwd, samenwonend, overig huishouden		
	Beroeps keuzeadvies	Scholing	Arbeids bemiddeling	Beroeps keuzeadvies	Scholing	Arbeids bemiddeling
Kans op werk						
2 jaar na instroom	0,6	x	10,6*	2,4	4,1	11,0*
8 jaar na instroom	0,1	x	5,7	2,6	5,4	5,9*
Aantal maanden werk						
2 jaar na instroom	-0,7	x	0,8	-0,3	0,3	1,7*
8 jaar na instroom	-0,5	x	5,4*	1,5	3,5*	7,3*
Kans op duurzaam werk						
2 jaar na instroom	-4,3	x	5,3	-1,6	2,0	10,5*
8 jaar na instroom	1,1	x	9,0*	3,5	7,4*	8,8*
Loon						
2 jaar na instroom	-€361	x	€964	-€163	€338	€2.211*
7 jaar na instroom	€208	x	€1.487	€370	€1.172	€2.025*
Kans op uurloon ten minste 90% van oude uurloon						
2 jaar na instroom	-8,7	x	4,6	-2,2	2,4	1,5
7 jaar na instroom	-7,1	x	3,3	4,0	2,4	-1,8
Deeltijdfactor						
2 jaar na instroom	0,01	x	0,08*	0,02	0,05*	0,11*
7 jaar na instroom	0,03	x	0,06	0,01	0,04	0,08*
Kans op een uitkering						
2 jaar na instroom	3,9	x	-3,8	0,8	-0,7	-7,7*
8 jaar na instroom	2,6	x	-3,8	0,0	0,6	-5,5*
Aantal maanden in de uitkering						
2 jaar na instroom	0,6	x	0,2	0,5*	0,3	-1,1*
8 jaar na instroom	1,2	x	-3,0	-0,1	0,5	-5,4*
Aantal keren terugval in de uitkering						
2 jaar na instroom	-0,02	x	0,02	-0,02	0,00	0,02
8 jaar na instroom	-0,01	x	0,08	0,03	0,06	0,10*
Kans op geen werk, geen uitkering						
2 jaar na instroom	-4,5	X	-6,8	-3,2	-3,4	-3,3
5 jaar na instroom	-2,7	x	-1,9	-2,6	-6,0	-0,4
N	4.197	4.167	4.063	22.374	21.803	22.539
N zonder traject	3.694	4.067	3.708	20.760	21.223	21.299
N met traject	503	100	355	1.614	580	1.240

Noot: * betekent significant op 5%-niveau.

Tabel E.14 Geen duidelijke verschillen in effectiviteit re-integratietrajecten tussen alleenstaanden en samenwonenden: instroom WW in 2003

	alleenstaand, alleenstaande ouder			getrouwd, samenwonend, overig huishouden		
	Regulier	Vrije ruimte	IRO	Regulier	Vrije ruimte	IRO
Kans op werk						
2 jaar na instroom	1,9	1,3	x	0,6	1,4	5,9*
8 jaar na instroom	2,4	2,5	x	2,2*	3,6*	9,3*
Aantal maanden werk						
2 jaar na instroom	-0,8*	-0,3	x	-1,2*	-0,9*	-0,9*
8 jaar na instroom	0,6	0,3	x	0,2	1,1	5,5*
Kans op duurzaam werk						
2 jaar na instroom	-1,9	5,9	x	-3,8*	-2,5	-1,8
8 jaar na instroom	2,5*	0,2	x	2,1*	2,7*	6,6*
Loon						
2 jaar na instroom	-€181	€220	x	-€412*	-€82	€741
7 jaar na instroom	€454	€1.451	x	€218	€874	€4.904*
Kans op uurloon ten minste 90% van oude uurloon						
2 jaar na instroom	-2,6	1,1	x	-4,3*	-0,0	-4,2
7 jaar na instroom	-1,0	0,8	x	-2,8*	-3,7	1,2
Deeltijdfactor						
2 jaar na instroom	0,02	0,04	x	0,01*	0,02	0,09*
7 jaar na instroom	0,03*	0,02	x	0,02*	0,03*	0,11*
Kans op een uitkering						
2 jaar na instroom	1,3	-1,5	x	2,6*	1,7	-5,1
8 jaar na instroom	1,7	-2,7	x	0,8	-2,1	-2,7
Aantal maanden in de uitkering						
2 jaar na instroom	0,7*	-0,5	x	0,9*	0,7*	0,0
8 jaar na instroom	1,7*	-2,6	x	2,3*	-0,1	-3,0*
Aantal keren terugval in de uitkering						
2 jaar na instroom	0,01	0,06	x	-0,01	0,00	0,01
8 jaar na instroom	0,02	-0,02	x	0,03	0,02	-0,06
Kans op geen werk, geen uitkering						
2 jaar na instroom	-3,2	0,2	X	-3,2	-3,1	-0,8
5 jaar na instroom	-4,1	0,2	X	-3,0	-1,5	-6,6
N	12.734	6.653	5.302	75.664	49.116	18.930
N zonder traject	8.763	6.403	5.216	54.250	47.800	18.482
N met traject	3.971	250	86	21.414	1.316	448

Noot: * betekent significant op 5%-niveau.

Tabel E.15 Reguliere trajecten effectiever voor samenwonenden: instroom WW in 2006

	alleenstaand, alleenstaande ouder				getrouwd, samenwonend, overig huishouden			
	Regulier	Vrije ruimte	IRO	Scholing	Regulier	Vrije ruimte	IRO	Scholing
Kans op werk								
2 jaar na instroom	-1,3	x	5,4*	12,7*	3,4*	9,2*	6,8*	9,3*
5 jaar na instroom	-2,2	x	6,1*	6,4	3,4*	3,6	5,1*	4,2*
Aantal maanden werk								
2 jaar na instroom	-1,5*	x	-0,6	-1,0	-0,5*	-1,2*	-0,7*	-0,5
5 jaar na instroom	-2,3*	x	1,3	1,4	0,5	0,0	1,1*	2,2*
Kans op duurzaam werk								
2 jaar na instroom	-4,6*	x	0,4	2,0	1,3	-1,3	2,5*	2,9
5 jaar na instroom	-0,8	x	6,9*	10,7*	4,7*	5,6*	6,8*	8,1*
Loon								
2 jaar na instroom	-€1.245	x	€267*	€555*	-€217	€408	€633	€1.414*
4 jaar na instroom	-€1.371	x	€897	€637*	-€423	-€366	€841*	€1.641*
Kans op uurloon ten minste 90% van oude uurloon								
2 jaar na instroom	-6,4*	-18,7*	-7,3*	-4,7	-7,9*	-12,8*	-3,7*	-2,4
4 jaar na instroom	-9,5*	-17,0*	-3,5	0,2	-7,4*	-9,8*	-3,2*	0,7
Deeltijdfactor								
2 jaar na instroom	-0,02	x	0,06*	0,07	0,04*	0,08*	0,06*	0,08*
4 jaar na instroom	-0,03	x	0,05*	0,04	0,03*	0,04	0,05*	0,07*
Kans op een uitkering								
2 jaar na instroom	3,0	x	1,5	-3,2	1,1	0,7	-2,0*	-1,4
5 jaar na instroom	4,3*	x	-1,0	-7,0	2,5*	3,0	-0,8	-2,9
Aantal maanden in de uitkering								
2 jaar na instroom	0,8*	x	1,1*	1,7*	0,6*	1,4*	0,7*	1,1*
5 jaar na instroom	2,3*	x	1,0	0,6	1,3*	3,0*	0,3	0,2
Aantal keren terugval in de uitkering								
2 jaar na instroom	0,01	x	-0,03*	-0,01	0,02	0,04	0,00	-0,02
5 jaar na instroom	0,05	x	0,00	0,04	0,11*	0,17*	0,04*	0,01
Kans op geen werk, geen uitkering								
2 jaar na instroom	-1,7	x	-6,9	-9,5	-4,5	-9,9	-4,8	-7,9
5 jaar na instroom	-2,1	x	-5,1	0,6	-5,9	-6,6	-4,3	-1,3
N	8.503	7.472	8.901	5.764	49.809	41.133	50.408	39.915
N zonder traject	7.431	7.391	7.518	5.557	44.067	40.691	44.421	38.971
N met traject	1.072	81	1.383	207	5.742	442	5.987	944

Noot: * betekent significant op 5%-niveau.

Bijlage F Literatuur

Tabel F.1 Literatuur m.b.t. (lange termijn) effecten van re-integratieactiviteiten

Auteur, jaar	Land, jaar	Methode	Type traject	Uitkomstmaten	Regressoren	(Kosten)effectiviteit korte termijn (heterogene effecten)	(Kosten)effectiviteit lange termijn (heterogene effecten)	Uitleg verschil tussen korte en lange termijn effecten
Lechner, Miquel, Wunsch 2007. German Economic Review	Oost-Duitsland, jaren '90	Matching	Kortdurende training (maximaal 6 maanden)	Kans op een baan	Leeftijd, opleidingsniveau, type huishouden, informatie over vorige werkgevers, inkomsten, beroep, regionale variabelen waaronder lokale werkloosheidspercentage	Inkomsten uit arbeid zijn 100-200 euro per maand hoger na 4-8 jaar voor alle trajecten	Effectiviteit gemeten tot 8 jaar na start traject	
			Langdurende training (meer dan 6 maanden)	Kans op een uitkering				
			Retraining (opleiden voor nieuw beroep)					
			Bedoeld voor WW'ers					
Lechner, Wunsch 2006. Journal for Labour Market Research	Duitsland, jaren '90	Matching	Kortdurende training (maximaal 6 maanden)	Kans op een baan	Leeftijd, opleidingsniveau, type huishouden, informatie over vorige werkgevers, inkomsten, beroep, regionale variabelen waaronder lokale werkloosheidspercentage	De stijging in de kans op een uitkering (lock-in) op korte termijn wordt niet goed gemaakt door een daling op de lange termijn.	Effectiviteit gemeten tot 8 jaar na start traject	Lock-in-effecten, deze effecten zijn langer naarmate het aangeboden traject langer duurt.
			Langdurende training (meer dan 6 maanden)	Kans op een baan voor ten minste 7 maanden op rij				
			Retraining (opleiden voor nieuw beroep)					
			Bedoeld voor WW'ers	Inkomsten uit arbeid tenminste 90% van		Voor de kans op een baan geldt wel dat de negatieve effecten	Ook ongeveer 10 procentpunt hogere kans op een duurzame baan, en 10 procentpunt	

				inkomsten voor werkloosheid		op korte termijn op de lange termijn worden goedge maakt.	hogere kans op een hoog loon (ten minste 90 procent van het loon voor werkloosheid)	
				Kans op een uitkering		De stijging van inkomsten uit arbeid op lange termijn wordt grotendeels verklaart uit het feit dat de kans op een baan op lange termijn toeneemt.		
				Bruto inkomen (per maand) uit loondienst				
				En gecumuleerde versies van bovenstaande uitkomstmaten				
Fitzenberg er, Völter 2007. Labour Economics.	Oost-Duitsland, jaren '90	Matching (dynamische benadering). Effect van nu een traject in vergelijking met het later inzetten van een traject. Met een duurmodel zou het moeilijk zijn om rekening te houden met het hoge aantal transities van werk naar werkloosheid en weer terug.	Practice firms (PF): bedrijven waarin werknemers werkervaring kunnen opdoen SPST: training van specifieke vaardigheden (bijv. computervaardigheden). Retraining: formele scholing die tot 2 jaar duurt (theoretisch en praktisch) Bedoeld voor WW'ers	Kans op een baan (per kwartaal) Percentage verstrekte uitkeringen (per kwartaal)	Leeftijd, type huishouden, opleidingsniveau, 1 jaar arbeidsverleden (regionale informatie, beroep, bedrijfsgrootte, inkomsten uit arbeid), kalendermaand waarin de persoon werkloos wordt. Resultaten zijn gestratificeerd naar het aantal maanden dat de werkloze een uitkering ontving voordat het traject begon	Lock-in effecten, die groter zijn voor langdurende programma's (tot 2,5 jaar voor retraining). Effecten voor mannen en vrouwen zijn vergelijkbaar (ook op lange termijn)	Effectiviteit gemeten tot 5 jaar na start traject Positief effect op werkgelegenheidspercentage: stijging van 10-15 procentpunten voor alle programma's. Alleen SPST, aangeboden in het eerste half jaar van werkloosheid, heeft een positief cumulatief effect op de werkgelegenheid na 5 jaar. Geen effect op het percentage verstrekte uitkeringen. Dit wijst erop dat deelnemers aan trajecten weerhouden worden om zich van de arbeidsmarkt te onttrekken.	Lock-in effecten

Winter-Ebmer 2001. IZA DP	Oostenrijk, jaren '80	<p>IV Tobit met als instrument voor selectie in een traject (1) ex-werkgever of (2) percentage onnodige werknemers in elk bedrijf in elk jaar.</p> <p>Controlegroep: alle werknemers die bij één van de staalbedrijven werkte maar die bij het bedrijf vertrokken zijn en in datzelfde of het volgende jaar werkloos worden.</p>	<p>Persoonlijkheidsstraining+ ormele scholing en/of arbeidsbemiddeling en/of hulp voor het opstarten van een eigen bedrijf.</p> <p>De training neemt 38,5u per week in beslag</p> <p>Bedoeld voor boventallige werknemers van staalbedrijven in de leeftijdscategorie 16-53 jaar</p>	<p>Aantal gewerkte dagen nadat het traject ten einde is (per jaar)</p> <p>Loongroei na beëindiging van het traject</p>	<p>Geslacht, leeftijd, opleidingsniveau, etniciteit, type huishouden, vorig loon, aantal maanden gewerkt in vorige baan, vorige baan was een deeltijdbaai (j/n), sector van vorige baan</p>	<p>Gemiddeld 70 extra dagen werk per jaar.</p> <p>Minder effectief voor vrouwen, niet effectief voor jeugd (<27 jaar)</p> <p>Gemiddelde extra loongroei 6-7 procentpunt, 14 procentpunt voor vrouwen. Grote effecten voor de jeugd (<22 jaar) en geen effect voor personen ouder dan 36 jaar.</p>	<p>Effectiviteit gemeten tot 5 jaar na eindigen traject</p> <p>De winst in het aantal extra gewerkte dagen neemt enigszins af over de jaren.</p> <p>De winst in loongroei is constant over de jaren.</p> <p>Totale opbrengsten (in dollars) zijn iets hoger dan totale kosten (directe kosten en extra uitkeringslasten tijdens deelname traject) onder de aanname dat de winst in aantal gewerkte dagen/loongroei 10 jaar duurt.</p>
Jespersen et al., 2008. Labour Economics	Denemarken, jaren '90 en jaren '00	<p>Propensity score matching</p> <p>Werkervaringsplaats in de publieke sector (39 weken)</p> <p>Scholing (28 weken-2 jaar)</p> <p>'Overige trajecten'</p> <p>Bedoeld voor WW'ers</p>	<p>Gesubsidieerd werk in private sector (22 weken)</p> <p>Werkervaringsplaats in de publieke sector (39 weken)</p> <p>Scholing (28 weken-2 jaar)</p> <p>'Overige trajecten'</p> <p>Bedoeld voor WW'ers</p>	<p>Kans op een baan (per kwartaal)</p> <p>Jaarlijkse inkomsten uit arbeid</p>	<p>Leeftijd, geslacht, type huishouden, leeftijd van kinderen, nationaliteit, opleidingsniveau, vervangingsratio, vermogen, regionale dummies, lid van vakbond j/n, arbeidsverleden (duur van vorige werkloosheid, aantal voorgaande werkloosheidsperiodes, arbeidservaring, aantal maanden werk t.o.v. van aantal maanden werkloos, aantal maanden arbeidsongeschiktheidsuitkering)</p>	<p>Negatieve lock-in-effecten gedurende ten minste 1 jaar (gesubsidieerd werk in private sector) tot 4 jaar voor de andere typen trajecten.</p> <p>Lagere inkomsten uit arbeid in de eerste 2 jaar voor scholing.</p>	<p>Effectiviteit gemeten tot 11 jaar na start traject</p> <p>Stijging van kans op een baan met 5-10 procentpunt door gesubsidieerd werk in de private sector. Ook een significant positief effect op inkomsten (+8.9% in jaar 11 na start traject).</p> <p>Geen significant effect van andere trajecten.</p> <p>Kosteneffectiviteit over 11 jaar (toename in inkomsten + afname in</p>

Lechner et al., 2011. Journal of the European Economic Association	(West-Duitsland, jaren '90)	<p>Matching (radius/propensity score)</p> <p>Dynamische schatters en/of duurmodellen zijn niet gewenst vanwege kleine aantal deelnemers per traject.</p> <p>Matchingschatters houden automatisch rekening met alle mogelijke heterogene behandelingseffecten</p>	<p>PF (werkervaringsplaatsen)</p> <p>Kortdurende training</p> <p>Langdurende training</p> <p>Retraining</p> <p>Bedoeld voor WW'ers</p>	<p>Kans op een baan</p> <p>Aantal maanden werk</p> <p>Kans op uitkering</p> <p>Ten minste 7 maanden werk op een rij</p> <p>Inkomsten uit arbeid</p>	<p>Leeftijd, opleidingsniveau, type huishouden, informatie over ex-werkgevers, loon, beroep, regionale dummies, lokale werkloosheidspercentages, kalendermaand waarin het traject start</p>	<p>De trajecten die langer duren hebben langere lock-in-effecten (6 tot 24 maanden) waarin effecten negatief of insignificant zijn.</p>	<p>DWL – programmakosten inclusief DWL): gesubsidieerd werk + €38.000, werkervaringsplaats + €12.000 en scholing - €12.000</p> <p>Effectiviteit gemeten tot 8 jaar na start traject</p> <p>Training verhoogt kans op een baan met 10-20 procentpunt</p> <p>Langtermijneffecten van de meest intensieve (langdurende) trajecten zijn het grootst.</p> <p>De cumulatieve effecten van de trajecten zijn vergelijkbaar (ongeveer 10 extra maanden werk 8 jaar na start programma)</p> <p>Het effect van retraining op het totaal aantal gewerkte maanden wordt pas positief 5 jaar na start van het traject</p> <p>Na 8 jaar is het inkomenseffect van retraining + € 550 per maand, andere trajecten geven + €150 - € 400 extra inkomsten per maand</p>
--	-----------------------------	--	---	---	---	---	---

Fitzenberger et al., 2006. IZA Discussion Paper	(West-) Duitsland, jaren '80 en '90	Propensity score matching (dynamisch)	<p>PF (practice firm):</p> <p>SPST: kortdurende training van specifieke vaardigheden</p> <p>RT (retraining): 2 jaar durende formele scholing</p> <p>Bedoeld voor WW'ers</p>	Kans op een baan (per kwartaal)	Leeftijd, geslacht, type huishouden, kinderen, allochtoon, opleidingsniveau, sector van vorige baan, bedrijfsgrootte, loon in vorige baan, arbeidsverleden, regionale variabelen (regio van de laatste baan, werkloosheidspercentage, bevolkingsdichtheid), kwartaal en jaar van instroom in werkloosheid.	PF en SPST hebben een lock-in-effect van ongeveer 6-12 maanden, retraining heeft een lock-in-effect van 2 jaar.	<p>Retraining is het meest effectief voor vrouwen en voor werklozen zonder diploma's</p> <p>PF zijn het minst effectief voor mannen en voor personen die slechts kortdurend werkloos zijn</p> <p>Kortdurende training is minder effectief voor vrouwen</p> <p>Langdurende training is niet effectief voor personen met een a priori goede kans op een baan</p> <p>In het algemeen zijn lock-in-effecten groter voor personen met een a priori goede kans op een baan.</p> <p>Na 3 jaar is de kans op een baan ongeveer 20 procentpunt hoger (15 procentpunt wanneer het traject wordt begonnen tijdens een recessie), en neemt daarna enigszins af.</p> <p>Retraining is minder effectief dan SPST in een recessie</p>	Lock-in-effecten
---	-------------------------------------	---------------------------------------	--	---------------------------------	--	---	--	------------------

Caliendo en Künn 2011	Duitsland, jaren '00	Propensity score matching en conditional difference in differences	<p>Bridging allowance (BA): gehele uitkeringsbedrag wordt tijdens de eerste 6 maanden als zelfstandige doorbetaald</p> <p>Start-up subsidy (SUS): uitkering van €240 tot €600 per maand in de (maximaal) eerste 3 jaar als zelfstandige.</p> <p>Bedoeld voor WW'ers</p>		Leeftijd, duur van vorige baan, regio, vorig loon, indicatoren voor arbeidsverleden, ouders zijn zelfstandigen (j/n)	<p>Effectiviteit gemeten tot 5 jaar na verstrekking van subsidie</p> <p>Na 5 jaar hebben deelnemers aan SUS (BA) een 15% (10%) lagere kans op een werkloosheidsuitkering.</p> <p>De werkgelegenheidseffect en op lange termijn zijn extra positief voor personen met een laag opleidingsniveau.</p> <p>Maandelijks inkomsten uit arbeid is na 5 jaar €435 (€618) hoger voor deelnemers aan SUS (BA)</p>	
Couch 1992. Journal of Labor Economics	Groot-Brittannie, jaren '70	Experiment, directe vergelijking	<p>Gesubsidieerd werk in de publieke sector, maximaal 18 maanden.</p> <p>Bedoeld voor bijstandontvangers (vrouwen en jeugd)</p>	Jaarlijkse inkomsten	Geen	<p>+ \$250 voor vrouwen in het eerste jaar nadat het gesubsidieerde werk is geëindigd, niet effectief voor de jeugd.</p>	<p>Effectiviteit gemeten tot 8 jaar na eindigen traject.</p> <p>+ \$400 voor vrouwen in jaar 4-8 nadat het gesubsidieerde werk is geëindigd, niet effectief voor de jeugd.</p> <p>Sociale kosten en opbrengsten van de subsidie is ongeveer gelijk voor vrouwen (over 8 jaar) maar voor de jeugd zijn de kosten hoger dan de opbrengsten.</p>

Hotz e.a. 2000. NBER Working Paper.	VS, Jaren '80	Experiment + matching	<p>"Work first" (sollicitatieplicht en daarna een onbetaalde werkervaringsplaats)</p> <p>"Human capital" (scholing)</p> <p>Bedoeld voor bijstandontvangers</p>	<p>Ooit gewerkt x jaren na start traject</p> <p>Aantal kwartalen gewerkt x jaren na start traject</p> <p>Jaarlijkse inkomsten uit arbeid</p> <p>Inkomsten boven voltijds minimumloon (j/n)</p> <p>Ooit bijstandsuitkering ontvangen (j/n)</p> <p>Aantal kwartalen bijstandsuitkering ontvangen</p>	<p>Geslacht, opleidingsniveau, etniciteit, 1 kind, kind onder de 5, loon in vorige baan, indicatoren voor deelname aan de arbeidsmarkt, indicator voor ontvangst van bijstandsuitkering in het verleden (en bedrag), arbeidsverleden</p>	<p>Tot 3 jaar na start van het traject zijn alle effecten positief</p>	<p>Effectiviteit gemeten tot 9 jaar na start traject</p> <p>Alle effecten zijn positief (gewoonlijk in jaren 4-6 na start traject) en later insignificant (gewoonlijk in jaren 7-9 na start traject)</p>	<p>De effectiviteit van work first programma's is groter tot 6 jaar na start van het traject. Na 7-9 jaar zijn de trajecten even effectief.</p> <p>Scholingsprogramma's kosten normaal gesproken meer tijd dan 'work first' programma's</p>
Jacobson e.a. 2005. Journal of Econometrics.	VS, jaren '90	Kleinste kwadraten met fixed effects voor individuen en jaren	<p>Formele scholing (duurt gemiddeld 2 tot 3 jaar)</p> <p>Bedoeld voor ontslagen werknemers met ten minste 3 jaar werkervaring in het bedrijf.</p>	<p>Inkomsten</p> <p>Gewerkte uren</p>	<p>Leeftijd, opleidingsniveau, geslacht, minderheidsgroepering j/n, dummies voor aantal kwartalen tot het traject wordt gestart, etniciteit, locatie, sector vorige baan, werkervaring</p>	<p>Inkomsten zijn lager onmiddellijk na het einde van de formele scholing (en deze 'dip' is groter naarmate er meer ECTS zijn behaald)</p>	<p>Effectiviteit gemeten tot 5 jaar na start traject</p> <p>Eén jaar school verhoogt inkomsten met 9 procent voor mannen en 13 procent voor vrouwen (1/3 van dit effect is toe te schrijven aan een verhoging van het aantal uren, 2/3 aan verhoging van het loon)</p> <p>Alleen technische</p>	

						(wiskundige) vakken zijn effectief.
						Tegenover elke geïnvesteerde euro staat €1.10 voor mannen en €1.17 voor vrouwen (inclusief directe kosten van scholing, welvaartskosten van belastingen veroorzaakt door subsidies voor scholing en misgelopen inkomsten tijdens het volgen van vakken).
Lalive et al. 2008. The Economic Journal	Zwitserland, jaren '90	(Vergelijking van) matching en duurmodellen. Aanname matching: alle factoren die de kans op een traject en de baankans beïnvloeden zijn meegenomen in het model. Duurmodellen maken parametrische aannames (bijv. exponentiële functionele vorm) en nemen aan dat het traject 'onverwacht' komt (de deelnemer kan niet inschatten wanneer het traject precies wordt ingezet).	Basistraining, zoals computervaardigheden of taalvaardigheden (duur 1 maand). Geavanceerde training (duur 2 maanden). Werkervaringsplaats in de publieke sector voor 5 maanden Gesubsidieerd werk Bedoeld voor WW'ers	Kans om werkloos te blijven	De auteurs beschrijven het belang van het toevoegen van een subjectieve beoordeling van de werkcoach als variabele.	Effectiviteit gemeten tot 1,5 jaar na start traject Kans om werkloos te blijven is groter in de eerste 4-12 maanden (lock-in-effect) Lock-in is 12 maanden voor basistraining en werkervaringsplaats, 6 maanden voor geavanceerde training en 4 maanden voor gesubsidieerd werk. In het duurmodel is geen enkel traject effectief.

Kluge 2010. Labour Economics	19 verschillend e landen, overzicht van effectiviteit van 137 trajecten. Vooral jaren '80, '90, '00	N=51 matching, N=42 duurmodellen, N=39 kleinste kwadraten/ selectievergelijkingen/ anders, N=9 experimenten	Services en sancties Initiatieven gerelateerd aan de private sector (loonkostensubsidies, inkomensondersteuning voor beginnend zelfstandigen) Directe plaatsing in de publieke sector	Kans op een baan	Observatieperiode, evaluatieperiode, index voor ontslagbescherming, tijdelijk contract (j/n), vervangingsratio, werkloosheidspercentage, jaarlijkse BBP, uitgaven aan re-integratietrajecten als % van het BBP	Services en sancties hebben het grootste positieve effect op kans op een baan, directe plaatsing in de publieke sector de laagste kans (soms zelfs negatief) Trajecten voor jongeren zijn erg ineffectief. Trajecten zijn meer effectief wanneer werkloosheid hoog is.
Vikström et al., 2011. IFAU Working Paper	Denemarke n, jaren '00	Experiment + niet- parametrische grenzen Voordeel: geen parametrische aannames, houdt rekening met dynamische selectie.	Een totaalprogramma, bestaande uit: Hulp bij het zoeken naar werk Monitoren (gesprekken met de werkcoach) en sancties Training Bedoeld voor WW'ers	Kans om werkloos te blijven	Geen	Vermindering van werkloosheidsduur met gemiddeld 2 weken in de eerste ¼ jaar De kans op een baan neemt ook toe voor de afzonderlijke componenten van het programma Hulp bij zoeken naar werk, gesprekken met de werkcoach en training zijn meer effectief voor personen onder de 40 jaar.

Wunsch en Lechner, 2008. Kyklos.	(West-) Duitsland, jaren'00	Matching (radius/propensity score)	Kortdurende gecombineerde trajecten (SCM – verwerven van specifieke kennis en/of vaardigheden)	Kans op niet-gesubsidieerd werk	Arbeidsverleden van de 10 jaar voor instroom in werkloosheid	Effectiviteit gemeten tot 2,5 jaar na start traject
			Assesment (JSA)	Loon in vergelijking met de baan voor instroom in werkloosheid	(arbeidsmarktstatus, werkgevers, loon, beroep), regionale variabelen (regionale dummies, lokaal	2-13 maanden MEER in de uitkering (aantal maanden in de uitkering stijgt met de duur van het traject)
			Kortdurende training (ST)	in werkloosheid	werkloosheidspercentage, demografische en	Werklozen met a priori goede kansen op een baan hebben weinig aan een traject (door lange lock-in-effecten)
			Baangerelateerde training (JRT)	Kans op werk	industrieopbouw, belastingopbrengsten,	
			Algemene training met een duur tot 6 maanden (GT6)	Kans op toekomstige deelname aan re-integratietrajecten	migratie, infrastructuur en stedelijkheid), leeftijd, opleidingsniveau, type huishouden, gezondheid,	Enigszins positieve effecten zijn er wel voor werklozen met a priori een slechte kans op een baan, werklozen zonder vervolgopleiding en werklozen voor wie het traject na een relatief groot aantal maanden in werkloosheid wordt gestart (na >5 maanden)
			Algemene training met een duur van meer dan 6 maanden (GT6+)	Totale inkomsten	kenmerken van de gewenste baan, houdt zich aan de voorwaarden voor de uitkering j/n, maximaal WW-recht	
			Formele scholing resulterend in een titel (DC)	Ontvangen inkomsten uit uitkeringen		
			Gesubsidieerde banen in de overheidssector			
			Bedoeld voor WW'ers			

seo economisch onderzoek

Roetersstraat 29 . 1018 WB Amsterdam . T (+31) 20 525 16 30 . F (+31) 20 525 16 86 . www.seo.nl